T073 BL III (114) Tăng Pháp Thọ Giới-Nêu Dẫn Thọ Giới-Luật Tứ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > III-TAÂNG PHAÙP THOÏ GIÔÙI 1. Sô cheá Phaùp i. Tam ngöõ ñaéc giôùi Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Ñöùc Theá Toân daïy, du hoùa trong nhaân gian thuyeát phaùp. Baáy giôø coù ngöôøi nghe phaùp sinh loøng tin, muoán thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo daãn ngöôøi muoán thoï cuï tuùc veà choã Ñöùc Nhö Lai. Khi chöa ñeán nôi, giöõa ñöôøng, hoï maát loøng tin, neân khoâng ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch leân Ñöùc Phaät, Phaät daïy: - Töø nay veà sau, cho pheùp caùc oâng tröïc tieáp cho ngöôøi xuaát gia, thoï giôùi cuï tuùc. Neân daïy baûo ngöôøi muoán thoï giôùi cuï tuùc nhö vaày: baûo caïo boû raâu toùc, khoaùc aùo ca-sa, côûi boû daøy deùp, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, chaáp tay. Daïy noùi nhö vaày: - Con teân laø... quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng. Con xin xuaát

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn >

gia trong giaùo phaùp cuûa Ñöùc Nhö Lai. Ñöùc Nhö Lai, baäc Chí chaân, Ñaúng chaùnh giaùc, laø Theá Toân cuûa con. Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Roài, noùi tieáp: - Con teân laø..., ñaõ quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng. Con xin xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa Ñöùc Nhö Lai. Ñöùc Nhö Lai, baäc Chí chaân, Ñaúng chaùnh giaùc, laø Theá Toân cuûa con. Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy: - Töø nay veà sau, cho pheùp noùi ba caâul2l8 nhö vaäy töùc laø thoï giôùi cuï tuùc. ii. Baït-ñaø-la-baït-ñeà Moät thôøi, Ñöùc Theá Toân truù trong vöôøn Kieáp-bal2l9 taïi Uaát-beà-la. Baáy giôø coù Uaát-beà-la Baït-ñaø-la-baït-ñeà,l220 goàm coù naêm möôi ngöôøi ñoàng baïn, daãn caùc phuï nöõ ñeán nôi vöôøn naøy, cuøng nhau vui chôi. Trong soá ñoàng baïn ñoù, coù moät ngöôøi khoâng coù vôï, thueâ moät daâm nöõ daãn ñeán vui chôi. Daâm nöõ naøy troäm laáy cuûa caûi cuûa ngöôøi aáy, roài boû troán; khoâng bieát ôû ñaâu. Ñoàng boïn bieát baïn cuûa mình bò maát cuûa, lieàn raûo khaép vöôøn ñeå tìm ngöôøi daâm nöõ. Töø xa thaáy Ñöùc Nhö Lai töôùng maïo ñoan chaùnh, caùc caên tòch ñònh, hoï beøn phaùt taâm hoan hyû, ñeán tröôùc Ñöùc Theá Toân thöa hoûi: - Ñaïi Sa-moân coù thaáy moät ngöôøi ñaøn baø ñeán ñaây hay khoâng? Ñöùc Phaät noùi: - Caùc caäu laø coâng töû nhaø ai? Ñi tìm ngöôøi ñaøn baø naøo? Caùc caäu noùi: - Ñaïi Sa-moân neân bieát, Uaát-beà-la Baït-ñaø-la-baït-ñeà, vaø ñoàng baïn goàm naêm möôi ngöôøi, cuøng caùc phuï nöõ vui chôi trong vöôøn naày. Moät ngöôøi trong soá ñoàng baïn khoâng coù vôï, neân duøng tieàn thueâ moät daâm nöõ daãn ñeán cuøng vui chôi. Daâm nöõ aáy troäm laáy cuûa caûi cuûa anh ta roài boû troán; khoâng bieát ôû ñaâu. Nay, chuùng toâi vì laø ñoàng baïn ñeán ñaây ñeå tìm daâm nöõ kia. Ñöùc Phaät noùi:

l2l8. Haùn: tam ngöõ; chæ ba quy y. Pali, Mahāvagga, Vin. i. 22: anujānāmi, bhikkhave, imehi tīhi saranagamanehi pabbajjam upasampadan ti, “Caùc Tyø-kheo, Ta cho pheùp xuaát gia thoï cuï tuùc baèng quy y naøy.” Haùn dòch ba quy khoâng ñuû ba caâu

ñuùng theo coâng thöùc. Khieán cho yù nghóa “tam ngöõ” mô hoà. Trong vaên Pali, moãi quy y laø moät caâu noùi. l2l9. Kieáp-ba vieân . Mahāvagga, Vin.i. 2>: aññataro vanasatto, moät khu röøng daøy noï; vaø ñöôïc giaûi thích (Jātaka i. 82) laø röøng kappāsiya, röøng caây goøn. l220. Baït-ñaø-la-baït-ñeà . Pali: Bhaddavaggiyā; khoâng phaûi teân rieâng moät ngöôøi, maø chæ moät nhoùm ngöôøi. Nhoùm naøy, Mahāvagga, Vin. i. 2>, goàm >0 ngöôøi ñaøn oâng laø nhöõng vöông toân coâng töû, 29 baø vôï vaø moät kyõ nöõ.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn >

- Sao caùc coâng töû, neân töï tìm chình mình,l22l hay neân tìm ngöôøi phuï nöõ? Caùc caäu traû lôøi: - Neân tìm chính mình, hôn laø tìm ngöôøi phuï nöõ. Ñöùc Phaät baûo caùc caäu: - Caùc caäu coâng töû haõy ngoài laïi ñaây. Ta seõ noùi phaùp cho caùc coâng töû. Baáy giôø, caùc coâng töû kính leã saùt chaân Ñöùc Theá Toân, roài ngoài qua moät beân. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân vì caùc caäu noùi phaùp toái thaéng, khieán hoï phaùt taâm hoan hyû. Ngaøi noùi phaùp veà boá thí, veà trì giôùi, veà sinh thieân. Ngaøi cheâ traùch duïc laø baát tònh, laø höõu laäu, laø troùi buoäc. Ngaøi taùn thaùn tònh laïc cuûa söï xuaát ly. Caùc coâng töû ngay treân choã ngoài saïch caùc traàn caáu, ñöôïc söï thanh tònh cuûa con maét phaùp, thaáy phaùp ñaéc phaùp, ñaït ñöôïc quaû chöùng; roài ñeán tröôùc baïch Phaät: - Baïch Theá Toân, nay con muoán xuaát gia tu phaïm haïnh trong giaùo phaùp Nhö Lai. Phaät baûo: - Haõy ñeán ñaây, Tyø-kheo! Haõy ôû trong phaùp cuûa Ta, töï chöùng nghieäm, tu phaïm haïnh, ñeå ñoaïn taän nguoàn khoå. Ñoù goïi laø thoï giôùi cuï tuùc. iii. Uaát-beà-la Ca-dieäp Moät thôøi Ñöùc Theá Toân du hoùa taïi Uaát-beà-la. Nôi Uaát-beà-lal222 coù Phaïm chí teân laø Uaát-beà-la Ca-dieáp,l22> ñang cö truù taïi ñoù. OÂng laø baäc thaày cao caû ñoái vôùi naêm traêm Phaïm chí beän toùc.l224 Ngöôøi trong nöôùc Öông-giaøl225 vaø Ma-kieät ñeàu xöng laø A-la-haùn. Ñöùc Theá Toân ñeán choã Uaát-beà-la Ca-dieáp, noùi: - Toâi muoán nghæ laïi moät ñeâm trong nhaø naøy,l226 ñöôïc khoâng? Uaát-beà-la Ca-dieáp traû lôøi: - Ñöôïc thoâi. Khoâng coù gì trôû ngaïi. Chæ coù ñieàu, trong nhaø ñoù coù con ñoäc long cöïc aùc. Sôï noù laøm haïi oâng chaêng? Ñöùc Phaät noùi: l22l. Vin.i. 2>: … yam vā attānam gaveseyyātha, hay laø neân tìm töï ngaõ? l222. Trong baûn: Uaát-beä-la-baø giôùi . Pali: Uruvelā, ñòa danh ñaõ gaëp treân, choã Phaät thaønh ñaïo. l22>. Uaát-beà-la Ca-dieáp . Pali: Uruvela-Kassapa. l224. Loa keá Phaïm chí ; Phaïm chí buùi toùc hình con soø. Pali: janila, moät phaùi tu khoå haïnh, beän toùc (khoâng bao giôø caét). l225. Öông-giaø ; Pali: Anga. Moät trong l6 ñaïi quoác thôøi Phaät, phía ñoâng Ma-kieät. Hai nöôùc baáy giôø thaân thieän, neân daân chuùng coi nhö moät. 1226. Pali: agyāgāre, trong caên nhaø thôø löûa.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn >

- Khoâng can chi. Mieãn oâng ñoàng yù. Ñoäc long khoâng haïi toâi ñaâu. Ca-dieáp traû lôøi: - Nhaø naøy roäng raõi. Tuøy yù oâng cöù nghæ. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân vaøo trong thaïch thaát, töï traûi toïa cuï, ngoài keát giaø, thaúng mình chaùnh yù. Con ñoäc long thaáy Ñöùc Nhö Lai ngoài im laëng roài, lieàn khaïc ra khoùi muø. Ñöùc Nhö Lai cuõng phoùng ra khoùi muø. Con roàng thaáy Ñöùc Nhö Lai phoùng ra khoùi muø,

noù laïi khaïc ra löûa. Nhö Lai cuõng phoùng ra löûa. Baáy giôø, trong thaïch thaát boác khoùi löûa. Ca-dieáp töø xa thaáy löûa vaø khoùi nôi thaïch thaát, beøn nghó: Sa-moân Cuø-ñaøm raát xinh ñeïp. Ñaùng tieác laø bò ñoäc long laøm haïi roài. Khoâng coøn nghi ngôø gì nöõa. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân nghó: Nay Ta haõy baét con ñoäc long naøy, khoâng neân gaây thöông toån thaân noù, maø haøng phuïc noù. Nhö Lai lieàn duøng thaàn löïc haøng phuïc ñoäc long, khoâng laøm thöông toån ñeán thaân con ñoäc long. Khoùi vaø löûa töø thaân cuûa ñoäc long phoùng ra, töø töø yeáu daàn. Trong thaân Nhö Lai phoùng ra voâ soá aùnh saùng xanh, vaøng, ñoû, traéng, löu ly, pha leâ. Ñöùc Nhö Lai haøng phuïc con ñoäc long roài, ñöïng noù trong bình baùt. Saùng sôùm, ñem ñeán choã Uaát-beà-la Ca-dieáp vaø noùi: - OÂng muoán bieát khoâng? Con ñoäc long maø oâng noùi ñoù, toâi ñaõ haøng phuïc. Hieän ñöïng trong baùt naøy. Ca-dieáp nghó: Sa-moân Cuø-ñaøm coù ñaïi oai ñöùc, thaàn tuùc töï taïi, neân môùi coù theå haøng phuïc ñöôïc con ñoäc long naøy, maø khoâng bò noù laøm haïi. Sa-moân Cuø-ñaøm naøy, tuy ñaït thaàn tuùc töï taïi, nhöng söï chöùng ñaéc A-la-haùn cuûa oâng khoâng baèng söï chöùng ñaéc A-la-haùn cuûa tal227. Ca-dieáp noùi: - Ñaïi Sa-moân coù theå nghæ ñeâm nôi ñaây, toâi seõ cung caáp thöùc aên. Ñöùc Phaät baûo Ca-dieáp: - Neáu oâng töï thaân baùo giôø ñaõ ñeán, toâi seõ nhaän lôøi môøi cuûa oâng. Ca-dieáp baïch: - Ñaïi Sa-moân taïm nghæ ñeâm nôi ñaây. Toâi seõ ñeán baùo giôø. Ñöùc Nhö Lai sau khi thoï thöïc choã oâng Ca-dieáp roài, trôû veà nghæ ñeâm taïi thaïch thaát. Ñeâm hoâm aáy tónh mòch, Ñöùc Theá Toân nhaäp hoûa quang tam-muoäi, laøm cho thaïch thaát kia saùng röïc leân. Trong ñeâm, Ca- dieáp thöùc daäy, thaáy thaïch thaát toûa aùnh saùng cuûa löûa röïc chieáu, lieàn nghó: Ngaøi Ñaïi Sa-moân naøy cöïc kyø xinh ñeïp, nay nghæ ñeâm nôi thaïch thaát naøy, bò löûa thieâu maát. Ca-dieáp lieàn daãn ñoà chuùng ñeán ñöùng vaây xung quanh

l227. Mahāvagga, ibid.: na tveva ca kho arahā yathā ahan ti, “Nhöng oâng chöa phaûi laø vò A- la-haùn nhö ta.”

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn >

thaïch thaát. Saùng ngaøy, Ca-dieáp baïch Phaät: - Giôø ñaõ ñeán. Xin môøi ñeán aên côml228. Laïi hoûi: - Ñaïi Sa-moân, ñeâm qua vì sao coù aùnh löûa saùng lôùn vaäy? Ñöùc Phaät noùi: - Ñeâm vöøa roài, toâi nhaäp hoûa quang tam-muoäi neân thaïch thaát toûa aùnh saùng chieáu röïc. Ca-dieáp nghó: Ñaïi Sa-moân naøy coù ñaïi oai thaàn. Trong ñeâm tòch tónh, nhaäp hoûa quang tam-muoäi chieáu saùng thaïch thaát. Sa moân Cuø-ñaøm tuy ñaõ chöùng ñaéc A-la-haùn, nhöng khoâng baèng söï chöùng ñaéc A-la-haùn cuûa ta. Sau khi Ñöùc Theá Toân thoï thöïc choã oâng Ca-dieáp roài, ñeán moät khu röøng, nghæ ñeâm nôi ñoù. Saùng ngaøy, oâng Ca-dieáp ñeán choã Ñöùc Theá Toân thöa: - Giôø ñaõ ñeán. Xin môøi ñeán aên côm. Ñöùc Phaät noùi: - OÂng veà tröôùc. Toâi seõ ñeán sau. Ñöùc Theá Toân baûo oâng Ca-dieáp veà tröôùc, roài Ngaøi ñeán caây dieâm- phuø-ñeà. Goïi laø Dieâm-phuø-ñeà vì nôi ñoù coù caây dieâm-phuø-ñeà.l229 Ñöùc Nhö Lai ñeán ñoù laáy traùi dieâm-phuø,l2>0 roài ñeán choã Ca-dieáp tröôùc, ngoài treân choã ngoài doïn saün. Ca-dieáp veà ñeán sau, thaáy Phaät ñaõ ngoài tröôùc ôû ñoù, beøn hoûi: - Ñaïi Sa-moân baûo toâi veà tröôùc, sao

Ñaïi Sa-moân laïi ñeán tröôùc toâi? Phaät noùi vôùi Ca-dieáp: - Toâi baûo oâng veà tröôùc, roài toâi ñi ñeán Dieâm-phuø-ñeà laáy traùi dieâm- phuø, veà ñaây tröôùc vaø ngoài ôû ñaây. Traùi dieâm-phuø naøy, saéc ñeïp, thôm, ngon. OÂng coù theå duøng ñi. OÂng Ca-dieáp noùi: - Thoâi, thoâi, Ñaïi Sa-moân! Nhö theá ñaõ laø cuùng döôøng toâi roài. Ñaïi Sa-moân töï duøng ñi. Ñaây laø traùi maø ñaïi Sa-moân neân duøng. Ca-dieáp nghó: Ñaïi Sa-moân naøy coù thaàn tuùc töï taïi. Nhöng khoâng chöùng ñaéc A-la-haùn nhö ta ñaéc A-la-haùn. Ñöùc Theá Toân thoï thöïc choã oâng Ca-dieáp roài, trôû veà truù taïi khu röøng cuõ. Saùng ngaøy, Ca-dieáp ñeán choã Ñöùc Phaät thöa:

l228. Pali noùi: Kālo, mahāsamannda, ninmham bhattam, thöa Ñaïi Sa-moân, ñaõ ñeán giôø, côm ñaõ doïn xong. Ñaây laø ñònh cuù môøi thoï thöïc trong vaên Pali l229. Dòch saùt Haùn, nhöng yù nghóa laån quaån. Coù theå hieåu: “Phaät ñeán coõi Dieâm-phuø-ñeà. Goïi laø Dieâm-phu-ñeà, vì ôû ñoù coù nhieàu caây dieâm-phuø. Roài Ngaøi haùi quaû dieâm-phuø...” l2>0. Dieâm-phuø quaû . Skt: jambu, quaû ñaøo ñoû.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn >

- Giôø ñaõ ñeán, xin môøi Ngaøi thoï thöïc. Phaät baûo: - Ca-dieáp, OÂng veà tröôùc. Toâi seõ ñeán sau. Ñöùc Theá Toân noùi vôùi oâng Ca-dieáp nhö vaäy roài, Ngaøi ñeán Dieâm- phuø-ñeà. Caùch ñoù khoâng xa, coù caây ha-leâ-laëc. Ngaøi haùi laáy traùi ha-leâ-laëc, roài ñeán choã Ca-dieáp tröôùc, ngoài treân choã ngoài doïn saün. Ca-dieáp veà ñeán sau, thaáy Phaät ñaõ ngoài tröôùc ôû ñoù, beøn hoûi: - Ñaïi Sa-moân baûo toâi veà tröôùc, sao Ñaïi Sa-moân laïi ñeán tröôùc toâi? Phaät noùi vôùi Ca-dieáp: - Toâi baûo oâng veà tröôùc, roài toâi ñi ñeán Dieâm-phuø-ñeà. Caùch ñoù khoâng xa, coù caây ha-leâ-laëc. Toâi ñeán laáy traùi ha-leâ-laëc, roài môùi ñeán ñaây. Traùi ha-leâ-laëc naøy saéc ñeïp, thôm ngon, oâng coù theå duøng ñi. Ca-dieáp noùi: - Thoâi, thoâi, Ñaïi Sa-moân! Nhö theá ñaõ laø cuùng döôøng toâi roài. Ñaïi Sa-moân töï duøng ñi. Ñaây laø traùi maø ñaïi Sa-moân neân duøng. Ca-dieáp nghó: Ñaïi Sa-moân naøy coù thaàn tuùc töï taïi. Nhöng khoâng chöùng ñaéc A-la-haùn nhö ta ñaéc A-la-haùn. Ñöùc Theá Toân thoï thöïc choã oâng Ca-dieáp roài, trôû veà truù taïi khu röøng cuõ. Saùng ngaøy, Ca-dieáp ñeán choã Ñöùc Phaät thöa: - Giôø ñaõ ñeán, xin môøi Ngaøi thoï thöïc. Phaät baûo: - Ca-dieáp, OÂng veà tröôùc. Toâi seõ ñeán sau. Ñöùc Theá Toân noùi vôùi oâng Ca-dieáp nhö vaäy roài, Ngaøi ñi leân phöông baéc, ñeán Uaát-ñôn-vieät,l2>l laáy luùa taùm töï nhieân,l2>2 roài ñeán choã Ca-dieáp tröôùc, ngoài treân choã ngoài doïn saün. Ca-dieáp veà ñeán sau, thaáy Phaät ñaõ ngoài tröôùc ôû ñoù, beøn hoûi: - Ñaïi Sa-moân baûo toâi veà tröôùc, sao Ñaïi Sa-moân laïi ñeán tröôùc toâi? Phaät noùi vôùi Ca-dieáp: - Toâi baûo oâng veà tröôùc, roài toâi ñi leân phöông baéc, ñeán Uaát-ñôn- vieät, laáy luùa taùm caùnh töï nhieân, roài môùi laïi ngoài ñaây. Gaïo naøy saéc ñeïp thôm ngon, oâng coù theå laáy duøng. Ca-dieáp noùi: - Thoâi, thoâi, Ñaïi Sa-moân! Nhö theá ñaõ laø cuùng döôøng toâi roài. Ñaïi

l2>l. Uaát-ñan-vieät ; Pali: Uttarakuru-dīpa (Skt. Uttara-dvipa), chaâu luïc phía baéc Tu-di. Xem Tröôøng A-haøm l8, kinh >0 “Theá kyù” phaåm Uaát-ñan-vieát, T0l, tr. ll7tt.

l2>2. Töï nhieân canh meã . Pali: akanmhapākasāli, luùa töï chín, khoâng caàn

gieo troàng. Thöù luùa cuûa loaøi ngöôøi thôøi nguyeân thuyû, vaø cuûa chuùng sinh Baéc Caâu-loâ chaâu. Töï nhieân moïc vaø chín saün ngoaøi ñoàng. Xem Tröôøng A-haøm 6 (T0l, tr. >8al), Trung A-haøm >9 (T0l, tr. 675al9). Pali, D.iii. 87.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn >

Sa-moân töï duøng ñi. Ñaây laø gaïo maø ñaïi Sa-moân neân duøng. Ca-dieáp nghó: Ñaïi Sa-moân naøy coù thaàn tuùc töï taïi. Nhöng khoâng chöùng ñaéc A-la-haùn nhö ta ñaéc A-la-haùn. Ñöùc Theá Toân thoï thöïc choã oâng Ca-dieáp roài, trôû veà truù taïi khu röøng cuõ. Saùng ngaøy, Ca-dieáp ñeán choã Ñöùc Phaät thöa: - Giôø ñaõ ñeán, xin môøi Ngaøi thoï thöïc. Phaät baûo: - Ca-dieáp, oâng veà tröôùc. Toâi seõ ñeán sau. Ñöùc Theá Toân noùi vôùi oâng Ca-dieáp nhö vaäy roài, Ngaøi ñi leân trôøi Ñao-lôïi laáy hoa maïn-ñaø-la, roài ñeán choã Ca-dieáp tröôùc, ngoài treân choã ngoài doïn saün. Ca-dieáp veà ñeán sau, thaáy Phaät ñaõ ngoài tröôùc ôû ñoù, beøn hoûi: - Ñaïi Sa-moân baûo toâi veà tröôùc, sao Ñaïi Sa-moân laïi ñeán tröôùc toâi? Phaät noùi vôùi Ca-dieáp: - Toâi baûo oâng veà tröôùc, roài toâi ñi leân trôøi Ñao-lôïi, laáy hoa maïn-ñaø-la,l2>> roài môùi laïi ngoài ñaây. Hoa naày saéc ñeïp, muøi thôm söïc nöùc. OÂng caàn coù theå laáy duøng. Ca-dieáp noùi: - Thoâi, thoâi, Ñaïi Sa-moân! Nhö theá ñaõ laø cuùng döôøng toâi roài. Ñaïi Sa-moân töï duøng ñi. Ca-dieáp nghó: Ñaïi Sa-moân naøy coù thaàn tuùc töï taïi. Nhöng khoâng chöùng ñaéc A-la-haùn nhö ta ñaéc A-la-haùn. Ñöùc Theá Toân thoï thöïc choã oâng Ca-dieáp roài, trôû veà khu röøng cuõ nghæ ñeâm. Trong ñeâm aáy Töù Thieân Vöông mang phaåm vaät cuùng döôøng ñeán choã Ñöùc Theá Toân ñeå cuùng döôøng vaø nghe phaùp. Trong ñeâm toái, hoï toaû aùnh saùng chieáu soi boán phöông, gioáng nhö moät voøm löûa lôùn, chaáp tay kính leã saùt chaân Ñöùc Theá Toân, roài ñöùng phía tröôùc. Baáy giôø Ca-dieáp thöùc daäy, thaáy trong khu röøng coù aùnh saùng lôùn, chieáu soi boán phöông, gioáng nhö moät voøm löûa to. Saùng ngaøy, ñeán choã Ñöùc Theá Toân thöa: - Giôø ñaõ ñeán. Xin môøi ñi aên côm. Roài oâng hoûi: - Ñaïi Sa-moân, ñeâm vöøa roài sao coù aùnh saùng lôùn naøy, chieáu soi boán phöông, gioáng nhö moät voøm löûa röïc chaùy? Ñöùc Phaät noùi vôùi oâng Ca-dieáp: - Ñeâm qua, Töù Thieân Vöông ñem phaåm vaät cuùng döôøng ñeán choã toâi ñeå cuùng döôøng vaø nghe phaùp. Hoï toaû aùnh saùng chieáu soi boán phöông,

l2>>. Maïn-ñaø-la hoa . Skt. mandāra-pumpa (pali: mandārava-puppha), thieân dieäu hoa; hoa caây san-hoâ.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 6>l

chöù chaúng phaûi laø löûa. Ca-dieáp nghó: Thaät laø kyø dieäu! Thaät laø hy höõu! Ñaïi Sa-moân naày coù ñaïi thaàn löïc, khieán cho Töù Thieân Vöông ñeán nghe phaùp. Ñaïi Sa-moân coù ñaïi thaàn tuùc töï taïi. Nhöng khoâng chöùng ñaéc A-la-haùn nhö ta ñaéc A- la-haùn. Ñöùc Theá Toân thoï thöïc choã oâng Ca-dieáp xong, trôû veà laïi khu röøng cuõ. Baáy giôø, Thích-ñeà-hoaøn-nhaânl2>4 ñem phaåm vaät ñeán cuùng döôøng vaø muoán nghe phaùp; toaû aùnh saùng lôùn trong ñeâm toái, chieáu boán phöông, nhö voøm löûa lôùn röïc chaùy, vöôït hôn aùnh saùng tröôùc, thanh

tònh khoâng tyø veát; chaáp tay kính leã Ñöùc Nhö Lai, roài ñöùng phía tröôùc ñeå nghe phaùp. Ca-dieáp trong ñeâm thöùc daäy, thaáy aùnh saùng chieáu boán phöông, hôn caû aùnh saùng hoâm tröôùc, trong saïch khoâng tyø veát. Saùng ngaøy, ñeán choã Ñöùc Theá Toân thöa: - Giôø ñaõ ñeán. Xin môøi ñi aên côm. Roài oâng hoûi: - Ñaïi Sa-moân, ñeâm vöøa roài sao coù aùnh saùng chieáu soi boán phöông nhö voøm löûa to röïc chaùy, hôn caû so vôùi aùnh saùng hoâm tröôùc, thanh tònh khoâng tyø veát. AÙnh saùng ñoù töø ñaâu maø coù? l2>5 Ñöùc Phaät noùi vôùi oâng Ca-dieáp: - Ñeâm vöøa qua, Thích-ñeà-hoaøn-nhaân mang phaåm vaät ñeán cuùng döôøng toâi vaø nghe phaùp neân coù aùnh saùng ñoù. Ca-dieáp nghó: Thaät laø kyø dieäu! Thaät laø hy höõu! Ñaïi Sa-moân naày coù ñaïi thaàn löïc, khieán cho Thích-ñeà-hoaøn-nhaân mang phaåm vaät ñeán cuùng döôøng nghe phaùp. Ñaïi Sa-moân coù ñaïi thaàn tuùc töï taïi. Nhöng khoâng chöùng ñaéc A-la-haùn nhö ta ñaéc A-la-haùn. Ñöùc Theá Toân thoï thöïc roài trôû veà röøng cuõ. Baáy giôø, Phaïm Thieân vöông muoán daâng phaåm vaät cuùng döôøng leân Ñöùc Nhö Lai, toûa aùnh saùng soi khaép boán phöông trong ñeâm toái, nhö moät vöøng löûa lôùn, hôn aùnh saùng tröôùc, trong saïch khoâng tyø veát. OÂng chaáp tay kính leã Ñöùc Nhö Lai roài ñöùng phía tröôùc. Trong ñeâm oâng Ca-dieáp thöùc daäy thaáy trong khu röøng coù aùnh saùng chieáu soi boán phöông nhö moät vöøng löûa lôùn, trong saïch khoâng tyø veát, hôn aùnh saùng tröôùc. Saùng ngaøy, ñeán choã Ñöùc Theá Toân thöa: - Giôø ñaõ ñeán. Xin môøi ñi aên côm. Roài oâng hoûi:

l2>4. Thích-ñeà-hoaøn-nhaân . Pali: Sakko devānam Indo (Skt. śakro devendram), Sakka (Thích-ca), Vua cuûa chö thieân. Cuõng thöôøng goïi laø Thieân ñeá Thích. l2>5. Baûn Haùn, heát quyeån >2.

- Ñeâm vöøa roài coù aùng saùng lôùn hôn so vôùi aùnh saùng tröôùc, aùnh saùng aáy do ñaâu maø coù? Ñöùc Phaät noùi vôùi oâng Ca-dieáp: - Ñeâm vöøa roài Phaïm Thieân vöông ñeán nghe phaùp, cho neân coù aùnh saùng ñoù. Ca-dieáp nghó: Thaät laø kyø dieäu! Thaät laø hy höõu! Ñaïi Sa-moân naày coù ñaïi thaàn löïc neân môùi khieán Phaïm Thieân vöông ñeán nghe phaùp. Ñaïi Sa-moân coù ñaïi thaàn tuùc töï taïi. Nhöng khoâng chöùng ñaéc A-la-haùn nhö ta ñaéc A-la-haùn. Ñöùc Theá Toân thoï thöïc choã oâng Ca-dieáp roài trôû veà laïi khu röøng kia. Baáy giôø, Ca-dieáp toå chöùc moät cuoäc teá leã lôùn. Daân chuùng trong nöôùc Ma-kieät taäp hôïp ñoâng. OÂng nghó: Trong cuoäc teá leã naøy cuûa ta, daân chuùng taäp hôïp ñoâng. Ñaïi Sa-moân khoâng ñeán chaúng laø ñieàu toát sao? Taïi sao vaäy? Vì nay trong teá leã naøy cuûa ta, daân chuùng trong nöôùc Ma-kieät taäp hôïp ñoâng. Neáu Ñaïi Sa-moân coù maët, vôùi töôùng maïo ñoan chaùnh treân ñôøi raát ít coù cuûa Sa-moân, daân chuùng thaáy aét seõ boû ta, thôø cuùng Sa-moân laøm thaày, khoâng thôø kính ta nöõa. Ñöùc Theá Toân bieát Ca- dieáp nghó nhö vaäy neân Ngaøi ñi leân Uaát-ñôn-vieätl2>6 laáy gaïo luùa taùm töï nhieân,l2>7 vaø ngoài nghæ ban ngaøy taïi suoái lôùn A-naäul2>8. Ca-dieáp laïi nghó: Hoâm nay Ñaïi Sa-moân sao khoâng ñeán thoï thöïc. Ta coù leã cuùng lôùn, nhaân daân trong nöôùc Ma-kieät taäp hôïp ñoâng. Ta neân ñeå phaàn cho Sa-moân chaêng? Nghó xong, Ca-dieáp lieàn baûo ngöôøi ñeå phaàn. Saùng ngaøy, ñeán choã Ñöùc Theá Toân thöa: - Giôø ñaõ ñeán. Xin môøi ñi aên

côm. Roài oâng hoûi: - Ñaïi Sa-moân, sao ngaøy hoâm qua khoâng ñeán? Ngaøy hoâm qua toâi coù leã cuùng lôùn, nhieàu ngöôøi taäp hôïp. Toâi coù nghó: “Hoâm nay Ñaïi Sa-moân khoâng ñeán. Ta neân ñeå phaàn cho Sa-moân chaêng?” Vaø toâi coù ñeå phaàn. Ñöùc Phaät noùi vôùi oâng Ca-dieáp: - Toâi cuõng bieát tröôùc yù oâng nghó. OÂng nghó raèng, “Hoâm nay ñaïi Sa-moân khoâng ñeán thì ñaïi teá ñaøn cuûa ta thaønh töïu. Taïi sao vaäy? Vì trong ñaïi teá ñaøn cuûa ta hoâm nay, daân chuùng trong nöôùc Ma-kieät taäp hôïp ñoâng.

l2>6. Xem cht. 92 treân. l2>7. Xem cht. 9> treân. l2>8. A-naäu ñaïi tuyeàn . Skt. Anavatapta; Pali: Anottata, moät trong 7 hoà lôùn treân Ñaïi Tuyeát sôn. Cf. Mahāvagga, Vin. i. 28: Phaät leân Uttarakuru, khaát thöïc vaø aên beân hoà Anottata, roài nghæ ngay taïi ñoù

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 6>>

Ñaïi Sa-moân vôùi töôùng maïo ñoan chaùnh, moïi ngöôøi thaáy, hoï seõ boû ta thôø kính Sa-moân laøm thaày, khoâng thôø kính ta nöõa.” Toâi bieát trong taâm oâng nghó nhö vaäy neân toâi ñeán Uaát-ñôn-vieät laáy gaïo luùa taùm töï nhieân vaø ngoài nghæ ngaøy beân suoái lôùn A-naäu. Ca-dieáp nghó: Ñaïi Sa-moân naày thaät laø kyø dieäu, thaät laø hy höõu, coù ñaïi thaàn löïc, bieát nhöõng ñieàu trong taâm ta ñaõ nghó neân ñeán Uaát-ñôn-vieät laáy gaïo luùa taùm töï nhieân vaø ngoài nghæ ngaøy beân suoái lôùn A-naäu. Ñaïi Sa- moân tuy coù ñaïi thaàn tuùc töï taïi. Nhöng khoâng chöùng ñaéc A-la-haùn nhö ta ñaéc A-la-haùn. Ñöùc Theá Toân thoï thöïc choã oâng Ca-dieáp roài trôû veà laïi khu röøng cuõ. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân nhaän ñöôïc moät chieác y phaán taûo quyù giaùl2>9, lieàn nghó: “Laøm sao coù nöôùc ñeå giaët chieác y naøy?” Khi aáy Thích-ñeà- hoaøn-nhaân bieát Ñöùc Phaät nghó nhö vaäy, lieàn ñeán tröôùc Nhö Lai, duøng ngoùn tay chæ xuoáng ñaát, moät caùi ao lôùn lieàn hieän ra, nöôùc raát trong khoâng coù bôïn nhô. Thích-ñeà-hoaøn-nhaân thöa: - Cuùi xin Ñöùc Theá Toân duøng nöôùc naøy ñeå giaët chieác y. Ñöùc Theá Toân laïi nghó: Neân giaët y treân caùi gì ñaây? Thích-ñeà-hoaøn- nhaân bieát Ñöùc Nhö Lai nghó nhö vaäy, lieàn ñeán nuùi Ma-ñaàu-cöu-la laáy moät hoøn ñaù lôùn vuoâng vöùc ñeå tröôùc Ñöùc Theá Toân vaø thöa: - Cuùi xin ngaøi giaët y treân hoøn ñaù naøy. Ñöùc Theá Toân laïi nghó: Giaët roài laïi phôi ôû ñaâu? Thích-ñeà-hoaøn- nhaân laïi cuõng bieát Ñöùc Nhö Lai ñang nghó nhö vaäy, neân laïi ñeán nuùi Ma- ñaàu-cöu-la laáy theâm moät hoøn ñaù vuoâng vöùc ñeå tröôùc Ñöùc Phaät vaø thöa: - Xin Theá Toân phôi y treân taûng ñaù naøy. Ñöùc Theá Toân giaët vaø phôi y roài laïi nghó: Baây giôø Ta haõy xuoáng ao Chæ ñaátl240 naøy taém. Ngaøi lieàn côûi y xuoáng taém. Taém xong Ñöùc Theá Toân nghó: Baây giôø Ta vin caùi gì ñeå leân khoûi ao? Khi aáy, beân bôø ao coù moät caây ca-höul24l lôùn, tröôùc ñoù noù nghieâng mình ra phía ngoaøi. Nhöng khi Ñöùc Theá Toân nghó nhö vaäy roài, noù lieàn xoay trôû laïi, nghieâng mình vaøo phía trong. Ñöùc Theá Toân vòn vaøo noù ñeå leân khoûi ao. Saùng ngaøy, Ca-dieáp ñeán choã Ñöùc Theá Toân thöa: - Giôø ñaõ ñeán. Xin môøi ñi aên côm.

l2>9. Quyù giaù phaån taûo . Y phaån taûo (Pali: pansukūla; Skt. pānśukūla) laø vaûi löôïm töø caùc ñoáng raùc vaø trong baõi tha ma. Cf. Vin.i. 28: bhagavato

pansukūlam uppapannam hoti, “Theá Toân nhaän ñöôïc moät taám y phaån taûo.” Khoâng coù töø phaåm ñònh “quyù giaù.” l240. Chæ ñòa trì . l24l. Ca-höu thoï .
Pali: atha kho kakudhe adhivatthā devatā, khi aáy vò thaàn nguï treân caây kakudha, caây moàng gaø (?).

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 6>4

Roài oâng hoûi: - Ñaïi Sa-moân, sao nay coù caùi ao ñeïp theá naøy, maø tröôùc ñaây khoâng thaáy coù? Ñöùc Phaät noùi vôùi Ca-dieáp: - Gaàn ñaây toâi nhaän ñöôïc moät chieác y phaán taûo quyù giaù, lieàn nghó: “Laøm sao coù nöôùc ñeå giaët chieác y naøy?” Khi aáy Thích-ñeà-hoaøn-nhaân bieát toâi nghó nhö vaäy, lieàn duøng ngoùn tay chæ xuoáng ñaát, moät caùi ao lôùn lieàn hieän ra, nöôùc raát trong khoâng coù bôïn nhô, roài thöa: “Cuùi xin Ñöùc Theá Toân duøng nöôùc naøy ñeå giaët chieác y.” - Ca-dieáp neân bieát, ao naøy goïi laø “Ao Chæ ñaát”, cuõng nhö mieãu thaàn khoâng khaùc. Ca-dieáp laïi hoûi: - Do ñaâu maø coù hoøn ñaù vuoâng vöùc lôùn nhö theá naøy, tröôùc ñaây khoâng coù? Ñöùc Phaät noùi: - Toâi laïi nghó: “Neân giaët y treân caùi gì ñaây?” Thích-ñeà-hoaøn-nhaân bieát Toâi nghó nhö vaäy, lieàn ñeán nuùi Ma-ñaàu-cöu-la laáy moät hoøn ñaù lôùn vuoâng vöùc ñeå tröôùc Ñöùc Theá Toân vaø thöa: “Cuùi xin ngaøi giaët y treân hoøn ñaù naøy.” Ca-dieáp laïi hoûi: - Hoøn ñaù thöù hai do ñaâu maø coù, tröôùc ñaây cuõng khoâng thaáy? Ñöùc Phaät noùi: - Toâi giaët y roài, nghó: “Giaët roài laïi phôi ôû ñaâu?” Thích-ñeà-hoaøn- nhaân laïi cuõng bieát Toâi ñang nghó nhö vaäy, neân laïi ñeán nuùi Ma-ñaàu-cöu- la laáy theâm moät hoøn ñaù vuoâng vöùc ñeán thöa vôùi Toâi raèng, “Xin Theá Toân phôi y treân taûng ñaù naøy.” Ca-dieáp hoûi tieáp: - Ñaïi thoï treân bôø ao naøy, tröôùc kia nghieâng xa phía ngoaøi, taïi sao nay laïi nghieâng vaøo phía trong? Phaät noùi vôùi Ca-dieáp: - Toâi giaët vaø phôi y roài laïi nghó: “Baây giôø Ta haõy xuoáng ao naøy taém.” Toâi lieàn côûi y xuoáng taém. Taém xong, Toâi nghó: “Baây giôø Ta vin caùi gì ñeå leân khoûi ao?” Khi aáy, beân bôø ao coù moät caây ca-höu lôùn, tröôùc ñoù noù nghieâng ra phía ngoaøi. Nhöng khi Toâi nghó nhö vaäy roài, noù lieàn xoay trôû laïi, nghieâng mình vaøo phía trong. Toâi vòn vaøo noù ñeå leân khoûi ao. Roài Ngaøi noùi vôùi Ca-dieáp: - Neân bieát, gioáng nhö caây thaàn khoâng khaùc.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 6>5

Khi aáy, Ca-dieáp nghó: Ñaïi Sa-moân naøy thaät laø kyø dieäu! thaät laø kyø dieäu! Coù ñaïi thaàn löïc neân Thích-ñeà-hoaøn-nhaân môùi cung caáp nhöõng thöù caàn duøng vaø môùi khieán caùc vaät voâ tình theo yù muoán cuûa Sa-moân. Ca- dieáp noùi, - Ñaïi Sa-moân naøy thaàn tuùc töï taïi ñaõ ñaéc A-la-haùn. Tuy nhieân khoâng nhö ta ñaéc A-la-haùn. Ñöùc Theá Toân thoï thöïc choã oâng Ca-dieáp xong trôû veà laïi khu röøng cuõ. Baáy giôø oâng Ca-dieáp laïi nghó: Neáu coù ngöôøi ñeán ñaây ta seõ môøi aên côm. Ñöùc Theá Toân bieát yù nghó ñoù, lieàn hoùa naêm traêm vò Tyø-kheo, khoaùc y böng baùt, töø xa ñi ñeán. Ca-dieáp töø xa thaáy naêm traêm vò Tyø-kheo khoaùc y böng baùt ñi ñeán, laïi nghó: Than oâi, caùc Tyø-kheo töø ñaâu ñeán? Ta laøm sao ñuû thöùc aên ñeå môøi. Ñöùc Theá Toân lieàn thaâu thaàn tuùc, khieán naêm traêm vò Tyø-kheo naøy bieán maát. Ca-dieáp nghó: Ñaây laø do thaàn

löïc cuûa Ñaïi Sa-moân bieán hieän theá naøy. Sau ñoù Ca-dieáp laïi nghó: Neáu coù ngöôøi ñeán ñaây ta seõ môøi côm. Ñöùc Theá Toân duøng thaàn löïc hoùa thaønh naêm traêm vò Phaïm chí beän toùc, tay xaùch bình taém, töø xa ñi ñeán. Ca-dieáp töø xa thaáy naêm traêm vò Phaïm chí buùi toùc, tay xaùch bình taém ñi ñeán, lieàn nghó: Than oâi, naêm traêm Phaïm chí ñeán, thöùc aên ôû ñaâu ñuû ñeå môøi. Ñöùc Theá Toân lieàn nhieáp thaàn tuùc khieán naêm traêm vò Phaïm chí bieán maát. Ca-dieáp nghó: Ñaây laø do Ñaïi Sa-moân bieán hoùa. Ca- dieáp laïi nghó: Neáu coù ngöôøi ñeán ñaây ta seõ môøi côm. Ñöùc Theá Toân laïi hoùa naêm traêm vò Phaïm chí thôø löûa, caùch thaïch thaát khoâng xa, ñeàu cuøng nhau kính leã thaàn löûa. Ca-dieáp thaáy vaäy, nghó: Than oâi, hoï ôû ñaâu ñeán? Thöùc aên laøm sao coù ñuû ñeå môøi. Ñöùc Theá Toân lieàn nhieáp thaàn tuùc khieán naêm traêm vò Phaïm chí bieán maát. Ca-dieáp nghó: Ñaây laø do Ñaïi Sa-moân bieán hoùa. Baáy giôø, caùc Phaïm chí ñeä töû oâng Ca-dieáp moãi ngaøy ba laàn xuoáng nöôùc ñeå taém. Nhöng quaù laïnh khoâng theå chòu noåi, hoï reùt run. Baáy giôø Ñöùc Phaät lieàn hoùa naêm traêm loø söôûi maø khoâng coù löûa khoùi vaø baûo caùc Phaïm chí töï mình söôûi aám. Caùc Phaïm chí nghó: Ñaây laø do Ñaïi Sa-moân bieán hoùa. Caùc Phaïm chí ñeàu muoán böûa cuûi maø khoâng theå böûa ñöôïc. Caùc phaïm chí nghó: Ñaây laø do ñaïi löïc cuûa Ñaïi Sa-moân laøm neân. Sau ñoù (796al) böûa ñöôïc. Hoï laïi nghó: Do thaàn löïc cuûa Ñaïi Sa-moân laøm neân. Hoï muoán ñöa buùa leân, maø khoâng theå ñöa ñöôïc; hoï nghó: Do thaàn löïc cuûa Ñaïi Sa-moân laøm neân. Sau ñoù laïi ñöa buùa leân ñöôïc, hoï cuõng nghó, do Ñaïi Sa-moân laøm ra. Caùc Phaïm chí muoán haï buùa xuoáng khoâng theå haï ñöôïc, hoï noùi laø do Ñaïi Sa-moân laøm neân. Sau ñoù laïi haï buùa ñöôïc, hoï cuõng noùi, do Ñaïi Sa-moân laøm neân. Caùc Phaïm chí muoán nhen löûa khoâng theå nhen ñöôïc, nghó: do Ñaïi Sa-moân laøm neân. Sau ñoù laïi nhen ñöôïc, hoï

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 6>6

cuõng noùi, do Ñaïi Sa-moân laøm neân. Hoï muoán taét löûa, khoâng theå taét ñöôïc, noùi laø do Ñaïi Sa-moân laøm neân. Sau ñoù laïi taét ñöôïc, hoï cuõng nghó laø do Ñaïi Sa-moân laøm neân. Hoï xaùch bình taém muoán ñoå nöôùc ra maø khoâng ñoå ñöôïc, hoï nghó laø do Ñaïi Sa-moân laøm ra. Sau ñoù laïi ñoå ñöôïc, hoï cuõng nghó do Ñaïi Sa-moân laøm ra. Caùc Phaïm chí muoán thoâi khoâng truùt nöôùc vaøo bình taém nöõa, vaãn khoâng thoâi ñöôïc, hoï nghó laø do Ñaïi Sa-moân laøm neân. Sau ñoù laïi thoâi ñöôïc, hoï cuõng nghó laø do Ñaïi Sa- moân laøm neân. Baáy giôø, boán phía coù ñaùm maây ñen keùo ñeán, trôøi möa lôùn nhö truùt nöôùc xuoáng, nöôùc luït leân ñeán ngang löng, Ca-dieáp nghó: Ñaïi Sa-moân naøy cöïc kyø xinh ñeïp, baäc nhaát trong loaøi ngöôøi naøy, coù leõ bò nöôùc cuoán maát. Ca-dieáp lieàn daãn ñoà chuùng ñi treân moät chieác thuyeàn baèng moät caây ñaïi thoï, ñeán ñeå cöùu Ñöùc Theá Toân. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ñang kinh haønh nôi vuøng ñaát khoâ raùo beân ngoaøi, nhö maáy böõa tröôùc. Ca-dieáp thaáy Ñöùc Phaät ñi kinh haønh nôi vuøng ñaát khoâ raùo nhö tröôùc, nhö trong nhaø, beøn nghó: Ñaïi Sa-moân naøy thaät laø kyø dieäu, thaät laø kyø dieäu, neân môùi khieán nhöõng vaät voâ tình vaãn xoay theo yù muoán cuûa mình. Ñaïi Sa-moân naøy thaàn tuùc töï taïi ñaõ ñöôïc

A-la-haùn. Tuy nhieân vaãn khoâng nhö ta ñaéc A-la-haùn. Qua moät ngaøy khaùc, oâng Ca-dieáp laïi ñeán choã Ñöùc Theá Toân môøi ngaøi thoï thöïc. Phaät baûo Ca-dieáp veà tröôùc, Ngaøi seõ ñeán sau. Sau khi baûo Ca-dieáp veà, trong khoaûnh khaéc nhö löïc só co duoãi tay, Ngaøi bieán maát khoûi choã ñang ñi kinh haønh, xuyeân qua ñaùy thuyeàn cuûa Ca-dieáp maø xuaát hieän. Thaáy vaäy, Ca-dieáp noùi: - Ñaïi Sa-moân naøy coù ñaïi thaàn ñöùc, baûo ta veà tröôùc roài seõ ñeán sau, maø nay laïi coù maët nôi thuyeàn ta tröôùc. Ñöùc Phaät noùi vôùi Ca-dieáp: - Toâi baûo oâng veà tröôùc, sau ñoù trong khoaûnh khaéc nhö löïc só co du- oãi tay, toâi bieán maát khoûi choã ñang ñi kinh haønh, xuyeân qua ñaùy thuyeàn cuûa oâng maø xuaát hieän. Ca-dieáp nghó vaø noùi: - Ñaïi Sa-moân naøy coù ñaïi thaàn löïc neân baûo ta veà tröôùc roài seõ ñeán sau, maø roài chæ trong khoaûnh khaéc ñaõ coù maët treân thuyeàn. Ñaïi Sa-moân naøy coù thaàn löïc, ñaõ ñaït A-la-haùn. Tuy nhieân khoâng nhö ñaïo chaân thaät cuûa ta. Ñöùc Theá Toân bieát trong taâm Ca-dieáp nghó nhö vaäy, lieàn noùi: - OÂng thöôøng xöng raèng “Ñaïi Sa-moân tuy ñaõ ñaït A-la-haùn nhöng khoâng nhö ta ñaëng A-la-haùn. Nay Toâi quaùn saùt, thaáy oâng chaúng phaûi laø A-la-haùn, cuõng chaúng phaûi laø höôùng A-la-haùn ñaïo. Ca-dieáp nghó vaø noùi:

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 6>7

- Ñaïi Sa-moân naøy coù ñaïi oai thaàn neân bieát ñieàu ta nghó trong taâm. Ñaïi Sa-moân naøy coù thaàn tuùc lôùn töï taïi, chöùng ñaéc A-la-haùn. Nay ta haõy theo ñaïi Sa-moân ñeå tu phaïm haïnh. Ca-dieáp lieàn ñeán tröôùc Ñöùc Phaät thöa: - Kính baïch Ñöùc Theá Toân, nay con muoán theo Ñöùc Nhö Lai ñeå tu phaïm haïnh. Ñöùc Phaät noùi vôùi oâng Ca-dieáp: - OÂng coù naêm traêm ngöôøi ñeä töû theo oâng hoïc phaïm haïnh. OÂng neân noùi cho hoï bieát. Neáu hoï coù yù vui theo thì tuøy sôû thích maø tu haønh. Ca-dieáp lieàn ñeán choã ñeä töû, noùi: - Caùc ngöôi bieát chaêng? Nay thaày muoán theo Sa-moân Cuø-ñaøm ñeå tu phaïm haïnh. Neáu taâm caùc ngöôi muoán thì tuøy yù caùc ngöôi. Caùc ngöôøi ñeä töû thöa: - Töø laâu chuùng con ñaõ coù loøng tin ñoái vôùi ñaïi Sa-moân, chæ chôø ñôïi yù cuûa thaày maø thoâi. Baáy giôø naêm traêm ngöôøi ñeä töû lieàn ñem duïng cuï thôø löûa cuûa Beän toùc nhö tònh y, bình taém, neùm xuoáng doøng nöôùc soâng Ni-lieân-thieàn,l242 roài ñeán choã Ñöùc Nhö Lai, ñaûnh leã saùt chaân Ngaøi, ngoài qua moät beân. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân vì naêm traêm ngöôøi tuaàn töï noùi phaùp toái thaéng khieán hoï phaùt taâm hoan hyû. Ngaøi noùi phaùp veà boá thí, veà trì giôùi, veà sinh thieân. Ngaøi cheâ traùch duïc laø baát tònh, laø höõu laäu, laø troùi buoäc. Ngaøi taùn thaùn tònh laïc cuûa söï xuaát ly. Naêm traêm ngöôøi lieàn ngay treân choã ngoài saïch caùc traàn caáu, ñöôïc söï thanh tinh cuûa con maét phaùp, thaáy phaùp ñaéc phaùp, ñaït ñöôïc quaû chöùng; roài ñeán tröôùc baïch Phaät: - Baïch Theá Toân, nay con muoán xuaát gia tu phaïm haïnh trong giaùo phaùp Nhö Lai. Phaät baûo: - Haõy ñeán ñaây, Tyø-kheo! Haõy ôû trong phaùp cuûa Ta, töï chöùng nghieäm, tu phaïm haïnh, ñeå ñoaïn taän nguoàn khoå. Ñoù goïi laø thoï giôùi cuï tuùc. Baáy giôø, ngöôøi em giöõa cuûa oâng Ca-dieáp teân laø Na-ñeà Ca-dieápl24>, cö truù beân döôùi doøng soâng Ni-lieân-thieàn coù ba traêm ñeä töû. Ngöôøi em aáy ñöôïc trong chuùng toân troïng, laø baäc thaày cuûa hoï. Ngay luùc aáy, trong chuùng coù moät vò ñeä töû ñeán doøng

soâng Ni-lieân-thieàn, boãng thaáy trong doøng nöôùc coù duïng cuï thôø löûa, toùc beän, bình taém, tònh y, troâi treân doøng

l242. Ni-lieân-thieàn . Pali: Nerañjarā (Skt. Nairañjanā). l24>. Na-ñeà Ca-dieáp . Nadī-kassapa, “Ca-dieáp Soâng”, vì soáng beân bôø soâng. Vin. i. >>.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 6>8

nöôùc. Thaáy vaäy, ngöôøi ñeä töû voäi vaõ chaïy ñeán choã Na-ñeà Ca-dieáp baùo: - Thöa thaày, hieän treân doøng soâng Ni-lieân-thieàn coù duïng cuï thôø löûa, toùc, tònh y, bình taém, troâi treân doøng nöôùc. Khoâng bieát Ñaïi sö ôû treân ñoù coù bò keû aùc haõm haïi hay chaêng? Na-ñeà Ca-dieáp baûo moät ngöôøi ñeä töû: - Ngöôi ñeán gaáp nuùi Töôïng ñaàul244 baùo vôùi Giaø-da Ca-dieáp:l245 “Hieän nay treân doøng soâng Ni-lieân-thieàn coù duïng cuï thôø löûa ñuû taát caû thöù ñang troâi boàng beành treân ñoù. OÂng phaûi ñeán mau ñeå cuøng vôùi anh cuûa oâng ñeán xem coù theå ñaïi huynh ñaõ bò keû aùc haõm haïi roài chaêng? Giaø-da Ca-dieáp laø ngöôøi em nhoû cuûa Uaát-beà-la Ca-dieáp ñang cö truù trong nuùi Töôïng ñaàu, coù hai traêm ngöôøi ñeä töû, oâng laø baäc thaày ôû trong chuùng. Ngöôøi ñeä töû vaâng lôøi Na-ñeà Ca-dieáp, lieàn ñeán choã Tieåu sö Giaø-da Ca-dieáp thöa: - Tieåu sö coù bieát chaêng, thaày cuûa con noùi hieän treân doøng soâng Ni- lieân-thieàn coù bình taém, tònh y, toùc, caùc duïng cuï thôø löûa ñang troâi. Tieåu sö phaûi ñeán ñoù ñeå thaêm ñaïi huynh phaûi chaêng ñaõ coù keû aùc haõm haïi? Tieåu sö nghe noùi roài lieàn daãn hai traêm ñeä töû ñeán choã ôû Na-ñeà Ca- dieáp. Khi ñeán nôi, Na-ñeà Ca-dieáp vaø Giaø-da Ca-dieáp laïi noùi vôùi moät ngöôøi ñeä töû: - Ngöôi phaûi mau mau ñeán choã ñaïi huynh ñeå thaêm, phaûi chaêng ñaõ coù keû aùc haõm haïi Ñaïi huynh? Baáy giôø ngöôøi ñeä töû vaâng lôøi hai vò thaày lieàn ñeán choã ñaïi huynh. Khi ñeán nôi, thöa xong vaø hoûi: - Sao, Ñaïi sö theo Ñaïi Sa-moân naøy tu hoïc phaïm haïnh coù toát hôn chaêng? Ca-dieáp traû lôøi: - Caùc ngöôi neân bieát, ta theo Ñöùc Theá Toân xuaát gia hoïc ñaïo, thaät laø cöïc kyø thaéng dieäu. Ngöôøi ñeä töû kia trôû veà choã hai vò thaày baùo: - Hai Toân sö neân bieát, Ñaïi sö cuûa con ñaõ daãn caùc ñeä töû ñeán choã Ñaïi Sa-moân xuaát gia tu phaïm haïnh roài! Baáy giôø hai vò thaày nghó: Töø boû nhaø ñeán choã khoâng phaûi nhaø ñeå tu phaïm haïnh, ñieàu aáy chaéc chaén laø khoâng hö doái! Taïi sao vaäy? Anh cuûa ta thoâng minh, ít traàn caáu, coù nhieàu trí tueä maø daãn caùc ñeä töû ñeán thoï hoïc nôi kia, chaéc chaén coù söï suy nghó kyõ. Chuùng ta khoâng theå khoâng ñeán ñoù ñeå thoï hoïc.

l244. Xem cht. l9 treân l245. Giaø-da Ca-dieáp . Pali: Gayā-Kassapa, Vin.i. >4. Veà Gayaâ, xem cht. l9 treân.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 6>9

Baáy giôø Na-ñeà Ca-dieáp vaø Giaø-da Ca-dieáp ñeàu daãn caùc ñeä töû ñeán choã ñaïi huynh. Ñeán nôi, hoï thöa hoûi ngöôøi anh: - Ñaïi huynh, choã naøy toát ñeïp hôn chaêng? OÂng Ca-dieáp traû lôøi vôùi hai ngöôøi em: - Nôi ñaây laø choã raát toát. Töø boû nhaø ñeán choã khoâng phaûi nhaø, theo Ñaïi Sa-moân tu phaïm haïnh, thaät laø cöïc kyø thaéng dieäu. Hai ngöôøi em thöa vôùi oâng anh: - Chuùng em cuõng muoán

theo Ñaïi Sa-moân tu hoïc phaïm haïnh. Baáy giôø, Uaát-beà-la Ca-dieáp daãn hai ngöôøi em vaø ñeä töû cuûa hoï goàm naêm traêm ngöôøi ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân Ngaøi, roài ngoài qua moät beân, Uaát-beà-la Ca-dieáp ñeán tröôùc Ñöùc Phaät thöa: - Kính baïch Ñöùc Theá Toân, con coù ngöôøi em giöõa teân laø Na-ñeà Ca- dieáp, cö truù beân soâng Ni-lieân-thieàn, thöôøng giaùo thoï ba traêm ñeä töû, laø vò thaày ñöùng ñaàu. Ngöôøi em thöù ba cuûa con cö truù taïi nuùi Töôïng ñaàu, giaùo thoï hai traêm ngöôøi ñeä töû, laø vò thaày ñöùng ñaàu. Nay hai em cuûa con ñeàu muoán ñeán caàu tu hoïc phaïm haïnh trong giaùo phaùp cuûa Theá Toân. Cuùi xin Ñöùc Theá Toân cho pheùp hoï xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, tu phaïm haïnh. Ñöùc Theá Toân nhaän lôøi, vaø tuaàn töï vì hoï noùi phaùp toái thaéng. Ngaøi noùi phaùp veà boá thí, veà trì giôùi, veà sinh thieân. Ngaøi cheâ traùch duïc laø baát tònh, laø höõu laäu, laø troùi buoäc. Ngaøi taùn thaùn tònh laïc cuûa söï xuaát ly. Hoï lieàn ngay treân choã ngoài saïch caùc traàn caáu, ñöôïc söï thanh tònh cuûa con maét phaùp, thaáy phaùp ñaéc phaùp, ñaït ñöôïc quaû chöùng; roài ñeán tröôùc baïch Phaät: - Baïch Theá Toân, nay con muoán xuaát gia tu phaïm haïnh trong giaùo phaùp Nhö Lai. Phaät baûo: - Haõy ñeán ñaây, Tyø-kheo! Haõy ôû trong phaùp cuûa Ta, töï chöùng nghieäm, tu phaïm haïnh, ñeå ñoaïn taän nguoàn khoå. Ñoù goïi laø thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Theá Toân ñoä moät ngaøn Phaïm chí naøy thoï giôùi cuï tuùc roài, daãn ñeán trong nuùi Töôïng ñaàu. ÔÛ ñaây hieän coù moät ngaøn Taêng Tyø-kheo, Ngaøi duøng ba vieäc ñeå giaùo hoùal246. Moät laø giaùo hoùa thaàn tuùc, hai laø giaùo hoùa öùc nieäm, ba laø giaùo hoùa thuyeát phaùp. Giaùo hoùa baèng thaàn tuùcl247 laø moät hoùa thaønh voâ soá, hoaëc voâ soá trôû

l246. Xem Tröôøng A-haøm l6, kinh 24 “Kieân coá” (T0l, tr.l0lc8), coù ba thaàn tuùc: thaàn tuùc thaàn tuùc, quaùn saùt tha taâm thaàn tuùc, giaùo giôùi thaàn tuùc. Xem Taäp dò moân 6 (T26, tr.>89bl7), ba thò ñaïo: thaàn bieán thò ñaïo, kyù taâm thò ñaïo, giaùo giôùi thò ñaïo. Cf. Pali, , Sangīti, D. iii. 222: tīni pānihāriyāni, iddhi-pānihāriyam, ādesanā-pānihāriyam, anusāsani-pānihāriyam. l247. Thaàn tuùc giaùo hoaù ; hay thaàn bieán thò ñaïo, duøng thaàn thoâng ñeå daãn ngöôøi vaøo ñaïo.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 6>6 40 laïi thaønh moät; trong ngoaøi thoâng suoát, vaùch ñaù ñeàu xuyeân qua ñöôïc, nhö ñi giöõa hö khoâng, khoâng coù gì trôû ngaïi; ngoài kieát giaø giöõa hö khoâng, cuõng nhö con chim bay qua laïi khaép nôi; vaøo ñaát nhö xuoáng nöôùc, chìm noåi töï taïi; ñi treân nöôùc nhö ñi treân ñaát maø khoâng bò chìm; thaân boác khoùi löûa, nhö vöøng löûa lôùn; maët trôøi, maët traêng kia coù thaàn ñöùc lôùn, khoâng choã naøo khoâng chieáu soi, maø coù theå duøng tay sôø ñeán; thaân cao ñeán trôøi Phaïm Thieân, tôùi lui khoâng trôû ngaïi. Ñoù goïi laø Ñöùc Theá Toân duøng thaàn tuùc ñeå giaùo hoaù moät ngaøn vò Tyø-kheo. Giaùo hoùa baèng öùc nieäml248 laø noùi raèng, - Ngöôi neânl249 suy nghó ñieàu naøy. Ngöôi chôù suy nghó ñieàu naøy. Ngöôi neân nieäm töôûng ñieàu naøy. Ngöôøi chôù nieäm töôûng ñieàu naøy. Haõy dieät caùi naøy. Haõy thaønh töïu caùi naøy. Ñoù goïi laø Ñöùc Nhö Lai duøng söï öùc nieäm ñeå giaùo hoùa cho moät ngaøn vò Tyø-kheo. Giaùo hoùa baèng söï thuyeát phaùpl250 laø daïy raèng, - Taát caû ñang bò boác chaùy. Caùi gì maø noùi laø taát caû ñang bò boác chaùy? Maét ñang bò boác chaùy.

Saéc ñang bò boác chaùy. Thöùc cuûa maét ñang bò boác chaùy. Xuùc cuûa maét ñang bò boác chaùy. Caùc caûm thoï khoå, laïc, phi khoå phi laïc phaùt sinh do nhaân duyeân xuùc cuûa maét, ñang bò boác chaùy. Bò boác chaùy bôûi caùi gì? Bôûi löûa duïc, löûa nhueá, löûa si. Sao goïi laø ñang boác chaùy? Ñang boác chaùy vì sinh, giaø, beänh, cheát, saàu öu, khoå naõo ñeàu ñang boác chaùy. Ta noùi ñaây laø choã sinh ra khoå. - Cho ñeán yù cuõng vaäyl25l. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân duøng ba vieäc naøy ñeå giaùo thoï moät ngaøn Tyø- kheo. Moät ngaøn Tyø-kheo nhôø söï giaùo thoï baèng ba vieäc naøy roài, lieàn ñaït ñöôïc taâm voâ laäu giaûi thoaùt, phaùt sinh trí voâ ngaïi giaûi thoaùt. iv. Vua Bình-sa Ñöùc Theá Toân sau khi giaùo hoùa moät ngaøn vò Tyø-kheo naøy roài lieàn nghó: Tröôùc ñaây Ta coù nhaän lôøi môøi cuûa Vua Bình-sal252 vaø coù höùa, neáu khi thaønh Phaät, ñaéc nhaát thieát trí, thì tröôùc heát ta seõ ñeán thaønh La-duyeät.

l248. ÖÙc nieäm giaùo hoaù ; hay kyù taâm thò ñaïo, höôùng daãn baèng caùch ñoïc bieát taâm yù cuûa ngöôøi. Truyeän keå treân, Phaät nhieàu laàn noùi leân yù nghó cuûa Ca-dieáp, khieán oâng cuoái cuøng quy phuïc. l249. Haùn: nhöõ ñöông… maïc……, “ngöôi neân…chôù…” Coù theå baûn Haùn hieåu sai veà thò ñaïo naøy.
Cf. Pali, Kevaddha-sutta, D. i/ 2l>: …bhikkhu para-sattānam…cittampi ādisati…evampi te mano itthampi te mano itipi te cittam, “Tyø-kheo noùi leân taâm tö cuûa caùc chuùng sinh khaùc…”Nhö vaäy laø yù cuûa ngöôi, theá naøy laø yù cuûa ngöôi, taâm ngöôi nghó raèng…” l250. Thuyeát phaùp giaùo hoaù ; hay giaùo giôùi thò ñaïo, höôùng daãn baèng söï khuyeân raên daïy baûo. l25l. Tónh löôïc: “Tai…, tieáng…, thöùc cuûa tai…, cho ñeán yù…, phaùp…” l252. Xem cht. 7 treân.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 64l

Nay Ta haõy ñeán ñoù ñeå thaêm Vua Bình-sa. Nghó xong, Ñöùc Phaät lieàn söûa y phuïc, daãn moät ngaøn vò ñaïi Tyø- kheo, ñeàu laø cöïu hoïc cuûa caùc Phaïm chí beän toùc. Taát caû, ñaõ ñaéc ñònh, nhuaàn nhuyeãn, vónh vieãn ñöôïc giaûi thoaùt. Töø quoác giôùi nöôùc Ma-kieät, Ñöùc Phaät du hoùa tuaàn töï ñeán Tröôïng laâm.l25> Nôi ñaây, Ñöùc Theá Toân nghæ döôùi caây baøng chuùa Ni-caâu-luaät Thieän truï.l254 Vua Bình-sa nghe, Sa-moân Cuø-ñaøm xuaát thaân töø doøng hoï Thích, xuaát gia hoïc ñaïo, daãn moät ngaøn ñeä töû du hoùa ñeán nöôùc Ma-kieät. Hoï laø cöïu hoïc cuûa caùc Phaïm chí beän toùc, ñaõ ñaéc ñònh, nhuaàn nhuyeãn, vónh vieãn ñöôïc giaûi thoaùt; töø quoác giôùi nöôùc Ma-kieät, du haønh tuaàn töï ñeán Tröôïng laâm, nghæ döôùi caây baøng chuùa Ni-caâu-luaät Thieän truï. Sa- moân Cuø-ñaøm coù tieáng taêm raát lôùn, khoâng ai khoâng nghe bieát. Tieáng ñoàn raèng, Ngaøi laø Nhö Lai, Chí chaân, Ñaúng chaùnh giaùc, Minh haïnh tuùc, Thieän Theä, Theá gian giaûi, Voâ thöôïng só, Ñieàu ngöï tröôïng phu, Thieân nhaân sö, Phaät, Theá Toân. ÔÛ giöõa chö thieân vaø theá gian, giöõa caùc chuùng Ma hoaëc Thieân ma vaø Phaïm thieân chuùng, Sa-moân, Baø-la-moân chuùng, maø töï mình chöùng bieát, ñaéc thaàn thoâng trí chöùng, töï mình an truù, roài noùi phaùp cho ngöôøi; phaùp aáy, khôûi ñaàu, khoaûng giöõa, vaø ñoaïn cuoái ñeàu thieän xaûo; coù nghóa vò saâu xa, ñöôïc trình baøy ñaày ñuû, vôùi caùc phaïm haïnh ñöôïc tu taäp.l255 Toát ñeïp thay, neáu

ñöôïc gaëp vò A-la-haùn nhö vaäy. Nay ta haõy töï thaân ñeán ñoù ñeå kính thaêm Ñaïi Sa-moân Cuø-ñaøm. Baáy giôø, Vua Bình-sa chuaån bò moät vaïn hai ngaøn coä xe, daãn theo taùm vaïn boán ngaøn ngöôøi hoä giaù tröôùc sau, vôùi oai theá cuûa Vöông quyeàn, ra khoûi thaønh La-duyeät ñeå ñeán vieáng thaêm Ñöùc Theá Toân. Vua Bình-sa ñeán trong Tröôïng laâm, ñeán choã xe coù theå ñeán, töùc thì xuoáng xe, ñi boä vaøo röøng. Töø xa troâng thaáy töôùng maïo thuø thaéng tuyeät dieäu cuûa Ñöùc Theá Toân, gioáng nhö saéc vaøng tía, Vua sinh taâm hoan hyû, ñeán tröôùc Ñöùc Nhö Lai, ñaûnh leã saùt chaân Ngaøi roài ngoài qua moät beân. Baáy giôø, ngöôøi trong nöôùc Ma-kieät, hoaëc kính leã saùt chaân Ngaøi roài ngoài, hoaëc coù ngöôøi ñöa tay leân chaøo hoûi roài ngoài, hoaëc coù ngöôøi töï xöng danh taùnh roài ngoài, hoaëc coù ngöôøi voøng tay, chaép tay höôùng veà Ñöùc Nhö Lai roài ngoài, hoaëc coù ngöôøi im laëng maø ngoài xuoáng. Baáy giôø, ngöôøi trong nöôùc Ma-kieät suy nghó, - Khoâng bieát Ñaïi Sa- moân hoïc phaïm haïnh cuûa Uaát-beà-la Ca-dieáp, hay laø Uaát-beà-la Ca-dieáp

l25>. Tröôïng laâm . Pali: landhivane, trong röøng caây coï l254. Thieän truï Ni-caâu-luaät thoï vöông . Pali: …suppatindhite cetiye, nghæ trong mieáu Sup-patindhita (Thieän truï) l255. Pali kevala-paripunnam parisuddham brahmacariyam pakāseti, “Ngaøi thuyeát minh phaïm haïnh; phaïm haïnh aáy tuyeät ñoái vieân maõn, thanh tònh.”

vaø ñeä töû hoïc phaïm haïnh cuûa ñaïi Sa-moân Cuø-ñaøm? Baáy giôø Ñöùc Theá Toân bieát yù nghó ngöôøi trong nöôùc nhö vaäy, lieàn duøng baøi keä noùi vôùi Uaát-beà-la Ca-dieáp: Caùc oâng thaáy söï gì, maø boû vieäc thôø löûa? Nay Ta hoûi Ca-dieáp: Sao boû ñoà thôø löûa? Ca-dieáp laïi duøng baøi keä ñeå traû lôøi Ñöùc Theá Toân: AÅm thöïc, caùc myõ vò, AÙi duïc, nöõ, teá töï. 1256 Toâi thaáy laø caáu baån; Neân boû ñoà thôø löûa. Ñöùc Theá Toân laïi duøng baøi keä hoûi oâng Ca-dieáp: AÅm thöïc, caùc myõ vò, Trong ñoù khoâng coù laïc; Treân trôøi vaø theá gian, Haõy noùi, choã naøo laïc? Ca-dieáp laïi cuõng duøng baøi keä ñeå traû lôøi Ñöùc Theá Toân: Toâi thaáy daáu tòch tónh, Ba coõi khoâng trôû ngaïi;1257 Khoâng khaùc khoâng theå khaùc,1258 Neân khoâng öa thôø löûa. Baáy giôø ngöôøi trong nöôùc Ma-kieät laïi nghó: - Ñaïi Sa-moân noùi hai baøi keä, Uaát-beà-la Ca-dieáp cuõng noùi hai baøi keä. Chuùng ta cuõng chöa phaân bieät ñöôïc laø Ñaïi Sa-moân thoï hoïc nôi Cadieáp hay laø Ca-dieáp vaø ñeä töû thoï hoïc nôi Ñaïi Sa-moân? Ñöùc Theá Toân bieát hoï nghó nhö vaäy, neân baûo oâng Ca-dieáp: - OÂng ñöùng daäy. Haõy quaït sau löng Ta! Ca-dieáp vaâng lôøi Phaät daïy, lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy bay leân treân hö khoâng roài haï xuoáng, kính leã saùt chaân Ñöùc Phaät, laáy tay xoa boùp chaân Nhö Lai, hoân chaân Ngaøi roài töï xöng teân hoï vaø noùi: - Ñöùc Theá Toân laø Thaày cuûa con. Con laø ñeä töû. Noùi xong, Ca-dieáp laáy quaït, ñöùng phía sau Ñöùc Nhö Lai haàu quaït. Baáy giôø ngöôøi trong nöôùc Ma-kieät noùi vôùi nhau:

l256. Cf. Pali, Vin.i. >5: rūpe ca sadde ca atho rase ca/ kāmitthiyo cābhivadanti yaññā, “Caùc teá töï ca ngôïi saéc, thanh, vò, duïc vaø nöõ.” l257. Pali. ibid.: disvā padam santam anūpadhīkam, akiñcanam kāmabhave assattam, sau khi thaáy con ñöôøng an

tónh, khoâng vöôùng maéc; con ñöôøng khoâng vöôùng gì caû, khoâng toàn taïi trong coõi duïc. l258. Baát dò, baát khaû dò . Pali: anañña thābhāvim anañña neyya,(con ñöôøng) khoâng ñoåi khaùc, khoâng laïc höôùng

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 64>

- Khoâng phaûi Ñaïi Sa-moân Cuø-ñaøm ñeán hoïc phaïm haïnh nôi Ca- dieáp; maø laø Ca-dieáp vaø chuùng ñeä töû ñeán hoïc phaïm haïnh nôi Ñaïi Sa-moân Cuø-ñaøm. Ñöùc Theá Toân bieát ngöôøi trong nöôùc Ma-kieät khoâng coøn nghi ngôø nöõa, tuaàn töï vì hoï noùi phaùp, khieán cho hoï phaùt taâm hoan hyû. Ngaøi noùi phaùp veà boá thí, veà trì giôùi, veà sinh thieân. Ngaøi cheâ traùch duïc laø baát tònh, laø höõu laäu, laø troùi buoäc. Ngaøi taùn thaùn tònh laïc cuûa söï xuaát ly. Baáy giôø ngöôøi trong nöôùc Ma-kieät, Vua Bình-sa ñöùng ñaàu, goàm taùm vaïn boán ngaøn ngöôøi, möôøi hai na-do-tha loaøi trôøi ñeàu döùt saïch caùc traàn caáu, ñöôïc söï thanh tònh cuûa con maét phaùp, thaáy phaùp ñaéc phaùp, ñaït ñöôïc quaû chöùng; roài ñeán tröôùc baïch Phaät: - Chuùng con töø nay veà sau, xin quy y Phaät, Phaùp, Taêng. Cuùi xin Ñöùc Theá Toân nhaän chuùng con laøm ngöôøi Öu-baø-taéc troïn ñôøi khoâng saùt sinh, cho ñeán khoâng uoáng röôïu. Vua Bình-sa thaáy phaùp, ñaëng phaùp, ñeán tröôùc Ñöùc Phaät baïch: - Kính baïch Ñöùc Theá Toân, xöa kia khi coøn laø Thaùi töû, trong loøng con coù saùu öôùc nguyeänl259: l. Khi thaân phuï maõn phaàn, con leân ngoâi laøm Vua. 2. Khi con ñang trò nöôùc, nguyeän Phaät ra ñôøi. >. Cho con ñöôïc gaëp Ñöùc Theá Toân. 4. Ñöôïc thaáy Ñöùc Nhö Lai roài, sinh taâm hoan hyû ñoái vôùi Ñöùc Nhö Lai. 5. Phaùt taâm hoan hyû roài ñöôïc nghe chaùnh phaùp. 6. Nghe phaùp roài töùc thì ñöôïc söï tín giaûi. - Nay phuï vöông cuûa con ñaõ maïng chung. Con ñöôïc leân ngoâi Vua, ñang trò vì maø gaëp Phaät ra ñôøi, chính mình thaáy ñöôïc Phaät. Thaáy Phaät roài phaùt taâm hoan hyû, ôû choã Ñöùc Phaät ñaõ phaùt taâm hoan hyû roài lieàn ñöôïc nghe phaùp. Nghe phaùp roài lieàn ñöôïc tín giaûi. Kính baïch Ñöùc Theá Toân, nay chính laø luùc, cuùi xin cung thænh Ngaøi vaøo thaønh La-duyeät. Khi aáy, Ñöùc Theá Toân im laëng nhaän lôøi thænh cuûa vua Bình-sa. Roài Ñöùc Theá Toân lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, khoaùc y, duøng oai thaàn cuûa mình daãn moät ngaøn Tyø-kheo laø cöïu hoïc Phaïm chí beän toùc, ñaõ ñaït ñöôïc ñònh, ñaõ nhuaàn nhuyeãn, vónh vieãn ñöôïc giaûi thoaùt; cuøng vôùi moät vaïn hai ngaøn chieác xe, taùm vaïn boán ngaøn daân chuùng tröôùc sau hoä giaù; thaûy ñeàu nöông oai thaàn cuûa Phaät maø vaøo thaønh La-duyeät. Vaøo luùc aáy, gaëp khi trôøi möa, nhöng phía tröôùc, phía sau vaø ngay choã Ñöùc Theá Toân ñi thì voøm trôøi trong saùng, beân treân coù maây che. Ñöùc Theá Toân hieän söï bieán hoùa naøy ñeå vaøo thaønh La-duyeät. Baáy giôø, Thích-ñeà-hoaøn-nhaân hoùa laøm moät ngöôøi Baø-la-moân tay caàm gaäy baèng vaøng, bình taém baèng vaøng, caây quaït caùn baèng vaøng, thaân

l259. Pali: naêm öôùc nguyeän. Khoâng coù nguyeän thöù 4 cuûa baûn Haùn.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 644

taïi khoâng trung, caùch maët ñaát boán ngoùn tay, daãn ñöôøng ñi tröôùc

Ñöùc Nhö Lai, vaø duøng voâ soá phöông tieän taùn thaùn Phaät, Phaùp, Taêng.

Baáy giôø, ngöôøi trong nöôùc Ma-kieät ñeàu nghó, - Ñaây laø oai thaàn cuûa ai maø hoùa laøm ngöôøi Baø-la-moân caàm gaäy vaøng, bình taém baèng vaøng, caây quaït caùn baèng vaøng, thaân ôû khoâng trung, caùch ñaát boán ngoùn tay, ñi tröôùc Ñöùc Nhö Lai ñeå daãn ñöôøng vaø deïp ñöôøng, laïi duøng voâ soá phöông tieän taùn thaùn Phaät, Phaùp, Taêng? Nhaân daân nöôùc Ma-kieät noùi vôùi Thíchñeà-hoaøn-nhaân baèng baøi tuïng:

Ai hoùa laøm Phaïm chí,
Hieän ôû tröôùc chuùng Taêng;
Khen tuïng coâng ñöùc Phaät,
OÂng ñang thöøa söï ai?

Thích-ñeà-hoaøn-nhaân duøng keä traû lôøi cho nhaân daân nöôùc Ma-kieät:

Ñaáng Doõng maõnh, giaûi heát1260
AÙi duïc vaø aåm thöïc;
Hoå theïn, nieäm, bieát ñuû.
Toâi ñeä töû vò aáy.
Trong ñôøi khoâng ai baèng,
Khoâng thaáy ai nhö vaäy;
Chí chaân, Phaät Nhö Lai,
Toâi haàu haï vò aáy.
Dieät duïc vaø saân nhueá,
Voâ minh ñaõ döùt saïch;
A-la-haùn laäu taän,
Toâi haàu haï vò aáy.
Nhö ngöôøi vôùt keû troâi,
Cuø-ñaøm laø thuyeàn phaùp;
Chieán thaéng, qua bôø kia,
Toâi haàu haï vò aáy.
Ñaõ vöôït boán doøng thaùc, 1261
Hay noùi phaùp baát töû;
Phaùp toái thaéng voâ ngaïi,
Toâi haàu haï vò aáy.

Baáy giôø vua Bình-sa nöôùc Ma-kieät laïi nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân daãn

l260. Nhaát thieát giaûi , theo nghóa laø “thaáu hieåu taát caû.” Tham chieáu Pali: sabbadhi danto, ñöôïc cheá ngöï trong moïi tröôøng hôïp; töùc caùc caên hoaøn toaøn ñöôïc nhieáp phuïc. Trong baûn Haùn, sabbadhi (moïi tröôøng hôïp) ñöôïc ñoïc laø sabbadhī: thaáu hieåu taát caû. l26l. Chæ boán boäc löu: duïc, höõu, kieán vaø voâ minh. Xem Taäp dò moân 8 (T26, tr. >99b29)

caùc ñeä töû vaøo thaønh La-duyeät, Ngaøi vaøo vöôøn naøo tröôùc, ta seõ ñem khu vöôøn naøy daâng cuùng ñeå laäp tònh xaù. Baáy giôø, caùc khu vöôøn trong thaønh La-duyeät chæ coù Truùc vieân khu Ca-lan-ñaøl262 laø hôn heát. Ñöùc Theá Toân bieát trong taâm cuûa vua Ma-kieät nghó nhö vaäy. Ngaøi lieàn daãn ñaïi chuùng ñeán Truùc vieân. Vua lieàn xuoáng voi, töï tay xeáp yeân voi thaønh boán lôùp, traûi treân maët ñaát, môøi Phaät an toaï. Ñöùc Theá Toân lieàn ñeán ngoài. Vua Bình-sa böng bình taém baèng vaøng ñöïng nöôùc daâng Ñöùc Nhö Lai ñeå Ngaøi röûa saïchl26> vaø baïch Phaät: - Caùc khu vöôøn trong thaønh La-duyeät naøy, Truùc vieân naøy laø hôn heát. Nay con xin daâng cuùng Ñöùc Nhö Lai. Mong Ngaøi thoï nhaän cho. Ñöùc Phaät baûo nhaø Vua: - Nay Vua neân ñem Truùc vieân naøy daâng cuùng cho Phaät vaø boán phöông Taêng. Taïi sao vaäy? Vì neáu Nhö Lai coù rieâng vöôøn vaø saûn vaät cuûa vöôøn; phoøng xaù vaø vaät duïng trong phoøng xaù; y baùt, ni-sö-ñaøn, oáng ñöïng kim, thì chö thieân, ngöôøi ñôøi, Ma hoaëc Ma thieân, Sa-moân, Baø-la- moân khoâng theå söû duïng ñöôïc. Vua thöa: - Nay con xin ñem Truùc vieân naøy daâng cuùng cho Phaät vaø boán phöông Taêng. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân duõ loøng thöông xoùt thoï nhaän Truùc vieân, roài noùi lôøi chuù nguyeän: Gieo troàng caùc caây vöôøn, Laøm caàu, thuyeàn qua soâng, Quaû vöôøn, caùc ao taém, Vaø choã ôû cho ngöôøi: Nhöõng ngöôøi laøm vieäc aáy, Ngaøy ñeâm phöôùc theâm lôùn. Trì giôùi, theo chaùnh phaùp; Ngöôøi kia ñöôïc sinh thieân. Baáy giôø, Vua Bình-sa kính leã saùt chaân Phaät roài laáy moät chieác gheá nhoûl264 ngoài phía tröôùc Ngaøi ñeå nghe phaùp. Ñöùc Theá Toân tuaàn töï vì nhaø Vua noùi phaùp khuyeán hoùa khieán taâm ñöôïc hoan hyû. Phaùt taâm hoan hyû roài, nhaø Vua lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy kính leã Ñöùc Phaät vaø caùo lui.

l262. Ca-lan-ñaø Truùc vieân . Pali: Kalandakanivāpa-Venuvana choã nuoâi soùc trong khu röøng Truùc. Truùc laâm, hay röøng Truùc (Venuvana) laø laïc vieân (uyyāna) cuûa Vua Bimbisāra. Kalandaka, hay Ca-lan-ñaø, laø moät khu trong röøng Truùc; khoâng phaûi laø vöôøn Truùc coù teân laø Ca- lan-ña nhö thöôøng hieåu theo vaên Haùn. l26>. Nghi leã tieáp nhaän khu Röøng l264. Nguyeân Haùn: tieåu saøng , caùi giöôøng nhoû.

v. Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân Khi Ñöùc Theá Toân ôû taïi thaønh La-duyeät, trong thaønh naøy coù moät Phaïm chí teân laø San-nhaõl265 vôùi hai traêm naêm möôi ngöôøi ñeä töû, maø Öu- baø-ñeà-xaù Caâu-luaät-ñaøl266 laø baäc thöôïng thuû. Baáy giôø Toân giaû A-thaáp- til267 haàu Ñöùc Nhö Lai. Ñeán giôø, Toân giaû khoaùc y böng baùt vaøo thaønh khaát thöïc, nhan saéc an laïc, caùc caên tòch ñònh, y phuïc teà chænh, böôùc ñi khoan thai, khoâng nhìn ngoù hai beân, oai nghi ñónh ñaïc. Baáy giôø Öu-baø- ñeà-xaù vaøo vöôøn xem coi, thaáy oai nghi cuûa Toân giaû A-thaáp-ti nhö vaäy beøn sinh yù nghó: Tyø-kheo naøy oai nghi ñaày ñuû, nay ta coù theå ñeán hoûi ñaïo lyù. Nhöng roài laïi nghó: Tyø-kheo naøy ñang ñi khaát thöïc. Khoâng phaûi giôø ñeå ta hoûi ñaïo lyù. Ta neân ñôïi vò naøy khaát thöïc xong roài seõ hoûi. Öu-baø-ñeà-

xaù ñi theo sau ñeå chôø. Tyø-kheo A-thaáp-ti vaøo thaønh La-duyeät khaát thöïc roài, ñeå bình baùt xuoáng ñaát, xeáp y Taêng-giaø-leâ. Öu-baø-ñeà-xaù nghó: Tyø- kheo naøy khaát thöïc ñaõ xong. Nay chính laø luùc ta coù theå hoûi ñöôïc. Nghó nhö vaäy xong, lieàn ñeán hoûi: - OÂng laø ai ? Ai laø thaày cuûa oâng? OÂng hoïc phaùp gì? Toân giaû traû lôøi: - Thaày toâi laø Ñaïi Sa-moân. Ngaøi laø Theá Toân cuûa toâi. Toâi theo hoïc nôi Ngaøi. Öu-baø-ñeà-xaù laïi hoûi: - Thaày Ñaïi Sa-moân cuûa oâng noùi nhöõng phaùp gì? Toân giaû traû lôøi: - Toâi tuoåi coøn non treû,l268 môùi xuaát gia, chöa coù theå trình baøy ñöôïc nhöõng nghóa lyù saâu xa. Nay toâi chæ löôïc noùi nhöõng nghóa thieát yeáu. Öu-ba-ñeà-xaù noùi: - Toâi chæ thích nghe ñieàu thieát yeáu, khoûi phieàn noùi roäng. Toân giaû A-thaáp-ti noùi: - OÂng neân bieát, Ñöùc Nhö Lai noùi veà nhaân duyeân caùc phaùp sinh, cuõng noùi nhaân duyeân phaùp dieät. Neáu phaùp do nhaân naøo maø sinh, Ñöùc Nhö Lai noùi nhaân ñoù. Neáu phaùp do nhaân naøo dieät, Ñaïi Sa-moân cuõng noùi nghóa naày. Ñaây laø nhöõng lôøi daïy cuûa Thaày toâil269. l265. San-nhaõ phaïm chí . Pali (Vin. i.>9): Sañco paribbjako; thöôøng ñöôïc ñoàng nhaát vôùi Sañjaya-Belandhiputta, moät trong saùu toân sö ngoaïi ñaïo ñöông thôøi Phaät. l266. Öu-baø-ñeà-xaù Caâu-luaät-ñaø . Öu-ba-ñeà-xaù (Pali: Upatissa) laø teân khaùc cuûa Xaù-lôïi-phaát (Sāriputta). Caâu-luaät-ñaø (Pali: Kolita) laø teân khaùc cuûa Muïc-kieàn-lieân (Moggallāna). l267. A-thaáp-ti . Pali: Assaji, moät trong naêm Tyø-kheo ñaàu tieân. l268. Nieân aáu træ . Haùn noùi theo saùo ngöõ; hoaëc nuoán noùi tuoåi ñaïo con non treû. Pali: ...navo acirapabbajito, ngöôøi môùi (thoï Tyø-kheo), xuaát gia chöa bao laâu. l269. Pali (Vin.i. 40): ye dhammā hetuppabhavā, tesam hetum tathāgato āha/ tesañca yo niro

Öu-ba-ñeà-xaù nghe roài lieàn heát caùc traàn caáu, ñaït ñöôïc söï trong saïch cuûa con maét phaùp. Öu-ba-ñeà-xaù nghó: Chæ chöøng aáy phaùp cuõng ñaõ ñöa ñeán choã voâ öu, maø voâ soá öùc traêm ngaøn na-do-tha kieáp voán chöa töøng ñöôïc thaáy. Öu-ba-ñeà-xaù vôùi Caâu-luaät-ñaø tröôùc ñaây coù lôøi cam keát: Neáu ai ñaëng phaùp maàu tröôùc seõ noùi cho nhau. Baáy giôø Öu-ba-ñeà-xaù lieàn ñeán choã Caâu-luaät-ñaø. Caâu-luaät-ñaø thaáy Öu-ba-ñeà-xaù ñeán beøn noùi nhö vaày: - Nay nhan saéc cuûa baïn an laïc, caùc caên tòch ñònh, nhö coù sôû ñaéc caùi gì. Baïn thaáy ñöôïc phaùp chaêng? Öu-ba-ñeà-xaù traû lôøi: - Ñuùng nhö lôøi cuûa baïn noùi. Caâu-luaät-ñaø noùi: - Baïn ñöôïc nhöõng phaùp gì? Öu-ba-ñeà-xaù noùi: - Ñöùc Nhö Lai kia noùi veà nhaân duyeân phaùp sinh; cuõng noùi veà nhaân duyeân phaùp dieät. Neáu phaùp sinh do bôûi nhaân gì, Ñöùc Nhö Lai noùi nhaân. Neáu phaùp dieät do bôûi nhaân gì, Ñaïi Sa-moân cuõng noùi nghóa aáy. Khi Caâu-luaät-ñaø nghe noùi nhö vaäy roài lieàn döùt saïch caùc traàn caáu, ñaëng con maét phaùp trong saïch. Caâu-luaät-ñaø nghó: Chæ baèng chöøng aáy phaùp ñaõ ñöa ñeán choã voâ öu, maø voâ soá öùc ngaøn na-do-tha kieáp chöa heà ñöôïc thaáy.” Caâu-luaät-ñaø hoûi: - Khoâng bieát hieän nay Ñöùc Theá Toân ôû choã naøo? Öu-ba-ñeà-xaù noùi: - Nhö Lai hieän ôû taïi Ca-lan-ñaø trong Truùc vieân. Caâu-luaät-ñaø noùi vôùi Öu-ba-ñeà-xaù: - Hoâm nay chuùng ta coù theå cuøng ñeán choã Ñöùc Nhö Lai kính leã, hoûi chaøo vaø noùi raèng, Ngaøi laø thaày cuûa chuùng ta. Öu-ba-ñeà-xaù noùi: - Tröôùc chuùng ta

coù hai traêm naêm möôi ñeä töû theo ta tu phaïm haïnh. Ta neân cho hoï bieát vieäc naøy roài tuøy yù hoï muoán. Baáy giôø, Öu-ba-ñeà-xaù cuøng Caâu-luaät-ñaø ñeán choã caùc ñeä töû noùi: - Caùc ngöôi neân bieát, hai ngöôøi chuùng toâi muoán theo Ñaïi Sa-moân hoïc phaïm haïnh. Tuøy yù caùc ngöôi muoán theá naøo thì muoán. Caùc ñeä töû ñeàu noùi: - Boïn chuùng con töø tröôùc theo Thaày thoï hoïc. Nay ñaïi sö coøn theo

do, evanvādi mahāsamamo, “Nhöõng phaùp gì sinh khôûi do nhaân, Nhö lai noùi nhaân cuûa caùc phaùp ñoù, vaø cuõng noùi söï dieät taän cuûa chuùng. Ñoù laø lôøi daïy cuûa Ñaïi Sa-moân.”

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 648

Ñaïi Sa-moân caàu hoïc, huoáng laø chuùng con ñaâu khoâng theo hoïc. Nhöõng gì Thaày ñaõ chöùng ñaéc, chuùng con cuõng seõ chöùng ñaéc. Baáy giôø, Öu-ba-ñeà-xaù vaø Caâu-luaät-ñaø cuøng caùc ñeä töû daãn nhau ñeán Truùc vieân. Vaøo luùc aáy, Ñöùc Theá Toân ñang vì voâ soá traêm ngaøn chuùng noùi phaùp. Töø xa thaáy Öu-ba-ñeà-xaù vaø Caâu-luaät-ñaø cuøng caùc ñeä töû ñeán, Ngaøi baûo caùc Tyø-kheo: - Hai ngöôøi ñang ñeán töø xa aáy, moät ngöôøi teân laø Öu-ba-ñeà-xaù, ngöôøi thöù hai teân laø Caâu-luaät-ñaø. Trong haøng ñeä töû cuûa Ta, hai ngöôøi naøy laø baäc toái thöôïng thuû, trí tueä voâ löôïng, voâ thöôïng, seõ ñaït ñöôïc hai giaûi thoaùt.l270 Tröôùc khi chöa ñeán Truùc vieân, hai ngöôøi cuøng laø baïn ñaõ ñöôïc Nhö lai thoï kyù. Hai ngöôøi cuøng caùc ñeä töû ñeán choã Ñöùc Nhö Lai ñaûnh leã saùt chaân Ngaøi, ngoài qua moät beân. Ñöùc Theá Toân tuaàn töï noùi thaéng phaùp khieán hoï phaùt taâm hoan hyû. Ngaøi noùi phaùp veà boá thí, veà trì giôùi, veà sinh thieân. Ngaøi cheâ traùch duïc laø baát tònh, laø höõu laäu, laø troùi buoäc. Ngaøi taùn thaùn tònh laïc cuûa söï xuaát ly. Hoï lieàn ngay treân choã ngoài, saïch caùc traàn caáu, ñöôïc söï thanh tònh cuûa con maét phaùp, thaáy phaùp ñaéc phaùp, ñaït ñöôïc quaû chöùng; roài ñeán tröôùc baïch Phaät: - Baïch Theá Toân, nay con muoán xuaát gia tu phaïm haïnh trong giaùo phaùp Nhö Lai. Phaät baûo: - Haõy ñeán ñaây, Tyø-kheo! Haõy ôû trong phaùp cuûa Ta, töï chöùng nghieäm, tu phaïm haïnh, ñeå ñoaïn taän nguoàn khoå. Ñoù goïi laø thoï giôùi cuï tuùc. Baáy giôø Theá Toân ñang döøng chaân taïi thaønh La-duyeät. Khi aáy Toân giaû Uaát-beà-la Ca-dieáp cuøng caùc ñeä töû xuaát gia hoïc ñaïo, laïi coù hai traêm naêm möôi phaïm chí töø San-nhaõ cuõng xuaát gia hoïc ñaïo. Caùc con nhaø haøo quyù toäc taùnh trong thaønh La-duyeät cuõng xuaát gia hoïc ñaïo. Baáy giôø, caùc tröôûng giaû trong thaønh La-duyeät töï caûnh giaùc vôùi nhau: Caùc ngöôøi coù con neân töï giöõ gìn caån thaän. Vôï thì coù phu chuû cuõng phaûi giöõ gìn caån thaän. Hieän nay, coù Ñaïi Sa-moân, töø quoác giôùi nöôùc Ma-kieät ñaõ ñoä caùc phaïm chí. Roài hoï ñi theo, nay ñaõ ñeán ñaây. Coi chöøng hoï seõ daãn ngöôøi ôû ñaây ñi nöõa. Caùc Tyø-kheo khaát thöïc nghe ngöôøi ta noùi: Ñaïi Sa-moân naøy daãn caùc phaïm chí töï nguyeän ñi theo ñeán ñaây. Nay laïi daãn ngöôøi ôû ñaây

l270. Hai giaûi thoaùt, chæ hueä giaûi thoaùt vaø caâu (phaàn) giaûi thoaùt. A-la-haùn khoâng chöùng dieät taän ñònh, goïi laø hueä giaûi thoaùt, töùc chæ do hueä kieán

maø giaûi thoaùt caùc phieàn naõo. Chöùng dieät taän ñònh, ñöôïc goïi laø caâu giaûi thoaùt, töùc laø do caû naêng löïc cuûa hueä vaø ñònh maø giaûi thoaùt phieàn naõo, vaø giaûi thoaùt caùc chöôùng; quaû A-la-haùn cao nhaát. Xem Caâu xaù 25 (T29, tr.l>lcll). Pali, Vin.i. 42: sāvakayugam... aggam bhaddayugam, moät ñoâi thöôïng tuùc ñeä töû; moät ñoâi hieàn trieát.

ñi nöõa. Caùc Tyø-kheo nghe ñeàu oâm loøng hoå theïn, ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñem nhaân duyeân naøy trình baøy ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: - Khi caùc oâng vaøo trong thaønh La-duyeät khaát thöïc, nghe caùc tröôûng giaû noùi raèng, “Ñaïi Sa-moân, töø quoác giôùi nöôùc Ma-kieät ñaõ ñoä caùc phaïm chí, roài daãn hoï theo. Nay hoï seõ ñoä nhöõng ngöôøi ôû ñaây daãn ñi nöõa”, caùc oâng neân duøng baøi keä naøy traû lôøi vôùi hoï: Nhö Lai ñaïi theá löïc, Daãn ñi baèng Chaùnh phaùp. Ñöôïc daãn baèng Chaùnh phaùp, Caùc ngöôøi lo sôï gì? Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy, vaøo thaønh La-duyeät khaát thöïc, nghe caùc oâng tröôûng giaû noùi nhö vaäy, lieàn duøng keä naøy traû lôøi: Nhö Lai ñaïi theá löïc, Daãn ñi baèng Chaùnh phaùp. Ñöôïc daãn baèng Chaùnh phaùp, Caùc ngöôøi lo sôï gì? Caùc oâng tröôûng giaû nghó: Nhö chuùng ta nghe, ñaïi Sa-moân daãn ngöôøi ñi baèng Chaùnh phaùp, ñaâu phaûi laø baèng phi phaùp. 2. Hoøa Thöôïng phaùp i. Hoøa thöôïng truyeàn giôùi Baáy giôø Toân giaû Uaát-beà-la Ca-dieáp daãn caùc ñeä töû xuaát gia hoïc ñaïo. Ñeä töûl27l cuûa San-nhaõ phaïm chí daãn hai traêm naêm möôi ñeä töû xuaát gia hoïc ñaïo. Con caùc haøo toäc trong thaønh La-duyeät cuõng xuaát gia hoïc ñaïo. Ñaïi chuùng taäp trung vaø soáng nôi thaønh La-duyeät. Baáy giôø nhöõng ngöôøi chöa ñöôïc giaùo giôùi khoâng xeùt bieát oai nghi cuûa mình, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän thöùc aên baát tònh choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònhl272. Luùc tieåu thöïc, ñaïi thöïc lôùn tieáng keâu la, nhö phaùp Baø-la-moân nhoùm hoïp. Baáy giôø coù moät Tyø-kheo beänh, khoâng coù ñeä töû, khoâng ai chaêm soùc, phaûi maïng chung. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân, Ñöùc Theá Toân daïy: - Töø nay veà sau cho pheùp caàu thænh Hoøa thöôïngl27>. Hoøa thöôïng

l27l. Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân nguyeân laø ñeä töû cuûa San-nhaõ. Xem ñoaïn keå treân. l272. Baát tònh thöïc vaø baát tònh baùt , nhaän thöùc aên khoâng nhö phaùp, vaø duøng bình baùt khoâng ñuùng quy ñònh. Tham chieáu Pali, Vin. i. 44: Khi moïi ngöôøi ñang aên, hoï ñöa baùt ngay treân thöùc aên, treân gia vò, treân thöùc uoáng ñeå nhaän phaàn dö. l27>. Hoøa-thöôïng . Pali (Vin. i. 45): upajjhāya (Skt. upādhyāya), hoaëc aâm laø OÂ-ba-ñaø-da ; dòch laø thaân giaùo sö
.

chaêm soùc ñeä töûl274 vôùi taâm yù ñoù laø con. Ñeä töû chaêm soùc Hoøa thöôïng vôùi taâm yù ñoù laø chal275. Treân döôùi kính troïng laãn nhau, chaêm soùc cho nhau. Coù nhö vaäy chaùnh phaùp môùi ñöôïc laâu beàn, môùi ñöôïc lôïi ích roäng

lôùn. Phaùp thænh Hoøa thöôïng nhö sau: Haõy daïy ñeå troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, chaép tay thöa: - Con teân laø..., nay thænh Ñaïi ñöùc laøm Hoøa thöôïng. Cuùi xin Ñaïi ñöùc vì con laøm Hoøa thöôïng. Con nöông theo Ñaïi ñöùc ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc. Laàn thöù hai, thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Hoøa thöôïng neân traû lôøi, - Ñöôïc. Hoaëc noùi, - Nhö vaäy. Hoaëc noùi: Seõ daïy baûo ngöôi. Hoaëc noùi: Thanh tònh chôù buoâng lung. Phaät daïy: - Töø nay veà sau neân boû phaùp thoï giôùi cuï tuùc baèng tam ngöõ. Töø nay veà sau cho pheùp phaûi ñuû möôøi vò môùi trao cho giôùi cuï tuùc baèng phaùp baïch töù yeát-ma. Pheùp thoï cuï tuùc nhö sau: Ngöôøi muoán thoï giôùi cuï tuùc phaûi ñeán giöõa Taêng, troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, chaép tay thöa: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe. Con teân laø..., theo Tyø-kheo teân laø..., caàu thoï giôùi cuï tuùc. Con teân... nay ñeán giöõa Taêng caàu thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo teân... laøm Hoøa thöôïng. Cuùi xin Taêng vì loøng thöông töôûng teá ñoä con. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Trong chuùng neân sai moät ngöôøi coù khaû naêng taùc phaùp yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe. Ngöôøi naøy teân laø..., theo Tyø-kheo teân laø... caàu thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi coù teân... naøy, nay ñeán giöõa Taêng caàu xin thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo teân... laøm Hoøa thöôïng. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp nhaän cho pheùp ngöôøi coù teân... thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo teân... laøm Hoøa thöôïng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe. Ngöôøi naøy teân..., theo Tyø-kheo teân... caàu thoï giôùi cuï tuùc. Nay ngöôøi coù teân... ñeán giöõa Taêng caàu xin thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo teân... laøm Hoøa thöôïng. Vaäy, tröôûng laõo naøo chaáp thuaän, Taêng cho pheùp ngöôøi coù teân... thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo teân... laøm Hoøa thöôïng, thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma l274. Ñeä töû . Pali: saddhivihārika, chæ ñeä töû laø ngöôøi ñang soáng chung trong cuøng moät truù xöù. Phaân bieät vôùi ñeä töû thò giaû, luoân luoân ñi theo haàu thaày, Pali goïi laø antevāsika (Skt. antevāsa). Vaø ñeä töû chæ ñeán thoï giaùo thoâi, goïi laø sāvaka (Skt. śrāvaka; dòch laø Thanh vaên). l275. Haùn: nhi yù , vaø phuï yù . Pali: puttacitta (taâm cuûa ngöôøi con), pitucitta (taâm cuûa ngöôøi cha).

laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng ñaõ ñoàng yù cho ngöôøi coù teân... thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo teân... laøm Hoøa thöôïng roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy toâi nhi nhaän nhö vaäy. ii. Tuoåi haï cuûa Hoøa thöôïng Baáy giôø caùc Tyø-kheo bieát Ñöùc Theá Toân cheá giôùi cho pheùp trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. Tyø-kheo môùi thoï giôùi voäi trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi, maø khoâng ñuû khaû naêng giaùo thoï. Vì khoâng ñuû khaû naêng giaùo thoï neân hoï khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän thöùc aên baát tònh choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; luùc tieåu thöïc, ñaïi thöïc lôùn tieáng keâu la nhö Baø-la-moân nhoùm hoïp. Caùc Tyø-kheo nghe, trong soá ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn hieàm traùch Tyø-kheo kia:

Ñöùc Theá Toân cheá giôùi, cho pheùp trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. Nhöng caùc oâng môùi thoï giôùi Tyø-kheo, sao laïi voäi trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi ñeå roài khoâng theå giaùo thoï cho hoï ñöôïc. Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän thöùc aên baát tònh choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; luùc tieåu thöïc, ñaïi thöïc lôùn tieáng keâu la nhö Baø-la-moân nhoùm hoïp.” Baáy giôø Toân giaû Hoøa-tieânl276 môùi hai tuoåi maø daãn ñeä töû moät tuoåi ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân. Ñöùc Theá Toân bieát maø vaãn coá hoûi: - Ñaây laø Tyø-kheo naøo? Toân giaû thöa: - Ñoù laø ñeä töû cuûa con. Ñöùc Phaät hoûi: - Nay oâng bao nhieâu tuoåi? Toân giaû thöa: - Baïch Theá Toân, con hai tuoåi. Ñöùc Phaät laïi hoûi: - Ñeä töû cuûa oâng maáy tuoåi? Toân giaû thöa: - Moät tuoåi. Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch:

l276. Toáng-Nguyeân-Minh: Hoøa-tieân ; baûn Cao-li: Baø-tieân . Pali (Vin.i. 59): Upasena (Vangataputta); ñöôïc noùi laø em ngaøi Xaù-lôïi-phaát.

- OÂng laøm vieäc chaúng phaûi phaùp, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Hoøa-tieân, ngöôi töï thaân chöa heát buù söõa maø ñaõ nhaän giaùo thoï ngöôøi; laøm sao giaùo thoï cho ngöôøi ñöôïc? Vaøo luùc ñoù coù caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân Ngaøi roài ngoài qua moät beân, cuõng ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Theá Toân moät caùch ñaày ñuû. Ñöùc Theá Toân noùi: - Vöøa roài coù Tyø-kheo Hoøa-tieân môùi hai tuoåi maø daãn ñeä töû moät tuoåi ñeán Ta, ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân. Ta bieát maø vaãn coá hoûi: “Tyø-kheo naøy laø ai?” Hoøa-tieân noùi, “Ñeä töû cuûa con.” Ta hoûi, “OÂng bao nhieâu tuoåi?” Hoøa-tieân thöa, “Con hai tuoåi.” Ta hoûi, “Ñeä töû cuûa oâng maáy tuoåi?” Hoøa-tieân thöa, “Moät tuoåi.” Ta lieàn duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch: “OÂng laøm vieäc chaúng phaûi phaùp, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Hoøa-tieân, ngöôi töï thaân chöa heát buù söõa maø ñaõ nhaän giaùo thoï ngöôøi, laøm sao giaùo thoï cho ngöôøi ñöôïc?” Nhö Lai cho pheùp trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi, nhöng ngöôi môùi thoï giôùi Tyø-kheo laïi voäi trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi, neân khoâng bieát giaùo thoï. Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän thöùc aên baát tònh choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; luùc tieåu thöïc ñaïi thöïc lôùn tieáng keâu la nhö Baø-la-moân nhoùm hoïp. Baáy giôø Phaät duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch, roài baûo caùc Tyø- kheo: - Töø nay veà sau cho pheùp Tyø-kheo möôøi tuoåi môùi ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe Ñöùc Theá Toân cheá giôùi cho pheùp Tyø- kheo möôøi tuoåi môùi ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. Coù Tyø-kheo möôøi tuoåi maø ngu si, voäi trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi, neân khoâng bieát giaùo thoï. Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoâng bieát xeùt oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän thöùc aên baát tònh choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; luùc tieåu thöïc

ñaïi thöïc lôùn tieáng keâu la nhö phaùp nhoùm hoïp cuûa Baø-la-moân. Caùc Tyø-kheo, nghe trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, quôû traùch Tyø-kheo naøy: Ñöùc Theá Toân cheá giôùi cho pheùp Tyø-kheo möôøi tuoåi ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. Thaày duø laø Tyø-kheo möôøi tuoåi nhöng ngu si sao laïi voäi trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi, neân khoâng bieát giaùo thoï. Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoâng

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 65>

bieát xeùt oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän thöùc aên baát tònh choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; luùc tieåu thöïc ñaïi thöïc lôùn tieáng keâu la nhö Baø-la-moân nhoùm hoïp. Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân Phaät roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp caùc Taêng Tyø-kheo, duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Tyø-kheo kia: - OÂng laøm ñieàu sai traùi, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Nhö Lai cheá giôùi cho pheùp Tyø-kheo möôøi tuoåi coù trí tueä ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. OÂng duø laø Tyø-kheo möôøi tuoåi nhöng ngu si, sao laïi voäi trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi, khoâng bieát giaùo thoï? Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän thöùc aên baát tònh choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; luùc tieåu thöïc ñaïi thöïc lôùn tieáng keâu la nhö Baø-la-moân. Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài baûo caùc Tyø- kheo: - Töø nay veà sau cho pheùp Tyø-kheo möôøi tuoåi coù trí tueä môùi trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. Caùc Tyø-kheo khi nghe Ñöùc Theá Toân cheá giôùi cho pheùp Tyø-kheo möôøi tuoåi coù trí tueä môùi ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi, beøn töï noùi laø: Toâi ñuû möôøi tuoåi, coù trí tueä, ñöôïc pheùp trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. Roài voäi trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi maø khoâng bieát giaùo thoï. Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän thöùc aên baát tònh choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; luùc tieåu thöïc ñaïi thöïc lôùn tieáng keâu la nhö Baø- la-moân nhoùm hoïp. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå haïnh, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn quôû traùch Tyø-kheo kia, noùi: Ñöùc Theá Toân cheá giôùi cho pheùp Tyø-kheo möôøi tuoåi coù trí tueä môùi ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. Taïi sao thaày laïi töï noùi laø coù trí tueä, voäi trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi maø khoâng giaùo thoï? Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän thöùc aên baát tònh choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; luùc tieåu thöïc ñaïi thöïc lôùn tieáng keâu la nhö Baø-la-moân nhoùm hoïp. Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 654

Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïpTaêng Tyø-kheo, quôû traùch Tyø-kheo kia: - OÂng laøm ñieàu sai traùi, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Nhö Lai cheá giôùi cho pheùp Tyø-kheo möôøi tuoåi coù trí tueä ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. Taïi sao caùc thaày töï noùi mình coù trí tueä, ñeå roài trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi maø khoâng giaùo thoï ñöôïc? Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän thöùc aên baát tònh choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; luùc tieåu thöïc ñaïi thöïc lôùn tieáng keâu la nhö Baø-la-moân nhoùm hoïp. iii. Phaän söï cuûa Hoøa thöôïng Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch, roài baûo caùc k Tyø- heo: - Töø nay veà sau phaûi cheá phaùp taéc cuûa Hoøa thöôïng, baét buoäc phaûi laøm theo phaùp Hoøa thöôïng. Hoøa thöôïng ñoái vôùi ñeä töû phaûi coù phaän söï nhö vaày, neân thöïc haønh phaùp nhö vaày: - Neáu ñeä töû bò chuùng Taêng taùc phaùp yeát-ma, taùc phaùp ha traùch, taùc phaùp taãn xuaát, taùc phaùp y chæ, taùc phaùp ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, taùc phaùp cöû toäi; thì Hoøa thöôïng neân nhö phaùp lieäu lyù, khieán cho Taêng ñoái vôùi ñeä töû aáy khoâng taùc phaùp yeát-ma. Neáu tröôøng hôïp phaûi taùc phaùp, thì khieán cho ñuùng phaùp. Neáu Taêng ñoái vôùi ñeä töû aáy taùc phaùp yeát- ma, taùc phaùp ha traùch, taùc phaùp taãn xuaát, taùc phaùp y chæ, taùc phaùp ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, taùc phaùp cöû toäi; thì Hoøa thöôïng neân lieäu lyù nhö phaùp, khieán ñeä töû thuaän tuøng Taêng khoâng traùi nghòch, caàn caàu, tröø boû toäi loãi, khieán cho Taêng sôùm vì ñeä töû giaûi phaùp yeát-ma. - Tröôøng hôïp ñeä töû phaïm taêng taøn, Hoøa thöôïng neân lieäu lyù nhö phaùp. Caàn cho ba-lôïi-baø-sa thì cho ba-lôïi-baø-sa. Caàn cho boån nhaät trò thì cho boån nhaät trò. Caàn cho Ma-na-ñoûa thì cho Ma-na-ñoûa. Caàn xuaát toäi thì neân xuaát toäi. - Neáu ñeä töû bò beänh, Hoøa thöôïng neân chaêm soùc, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc chaêm soùc cho ñeán khi laønh hay maïng chung. Neáu ñeä töû khoâng thích soáng nôi truù xöù naøy, neân töï mình ñöa ñi hay nhôø ngöôøi ñöa ñi ñeán truù xöù khaùc. - Neáu ñeä töû coù ñieàu nghi, neân ñem phaùp, ñem luaät, ñem lôøi Phaät daïy giaùo duïc ñuùng nhö phaùp ñeå tröø nghi. Neáu ñeä töû sinh aùc kieán, neân giaùo thoï khieán cho boû aùc kieán, an truï nôi thieän kieán. Neân duøng hai phaùp ñeå nhieáp hoä, töùc laø phaùp vaø y thöïc. Duøng phaùp nhieáp hoä laø daïy taêng

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 655

thöôïng giôùi, taêng thöôïng taâm, taêng thöôïng hueä, daïy hoïc vaán, tuïng kinh. Duøng y thöïc nhieáp hoä laø cho y thöïc, giöôøng, ngoïa cuï, thuoác chöõa beänh theo khaû naêng coù theå. - Töø nay veà sau cheá phaùp taéc cho Hoøa thöôïng nhö vaäy. Hoøa thöôïng neân laøm nhö vaäy. Neáu Hoøa thöôïng khoâng laøm thì nhö phaùp trò. iv. Phaän söï cuûa ñeä töû Baáy giôø coù Hoøa thöôïng ñoái vôùi ñeä töû thì thi haønh ñuùng phaùp cuûa Hoøa thöôïng, maø ñeä töû ñoái vôùi Hoøa thöôïng khoâng phuïng haønh ñuùng phaùp cuûa ñeä töû. Hoï khoâng baïch vôùi Hoøa thöôïngl277 khi vaøo

thoân, ñeán nhaø baïch y; hoaëc ñi theo caùc Tyø-kheo khaùc, hoaëc laøm baïn vôùi caùc Tyø-kheo khaùc, hoaëc cho, hoaëc nhaän, hoaëc giuùp ñôõ caùc vieäc, hoaëc nhaän söï giuùp ñôõ cuûa ngöôøi khaùc, hoaëc caïo ñaàu cho ngöôøi, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc caïo ñaàu. Khoâng baïch vôùi Hoøa thöôïng vaøo phoøng taém; hoaëc xoa kyø thaân cho ngöôøi, hoaëc nhôø ngöôøi xoa kyø thaân mình. Hoaëc khoâng baïch vôùi Hoøa thöôïng maø ban ngaøy ñeán caùc phoøng khaùc trong truù xöù, hoaëc ñeán nôi goø maû, hoaëc ra ngoaøi giôùi, hoaëc ñeán phöông khaùc. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå haïnh, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch caùc Tyø-kheo kia, noùi: Taïi sao Hoøa thöôïng ñoái vôùi ñeä töû thi haønh ñuùng phaùp cuûa Hoøa thöôïng, maø ñeå ñeä töû ñoái vôùi Hoøa thöôïng laïi khoâng phuïng haønh phaùp cuûa ñeä töû? Khoâng baïch vôùi Hoøa thöôïng maø vaøo thoân, ñeán nhaø baïch y, cho ñeán, (khoâng baïch maø) ñeán phöông khaùc? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Theá Toân moät caùch ñaày ñuû. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp caùc Taêng Tyø-kheo quôû traùch Tyø-kheo kia: - OÂng laøm ñieàu sai traùi, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi sa moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao Hoøa thöôïng ñoái vôùi ñeä töû thi haønh ñuùng phaùp cuûa Hoøa thöôïng, maø ñeå ñeä töû ñoái vôùi Hoøa thöôïng laïi khoâng phuïng haønh phaùp cuûa ñeä töû? Khoâng baïch vôùi Hoøa thöôïng maø vaøo thoân, ñeán nhaø baïch y, cho ñeán, (khoâng baïch maø) ñeán phöông khaùc? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch Tyø-kheo kia roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau neân cheá phaùp cuûa ñeä töû. Ñeä töû phuïng haønh phaùp gì, khieán cho ñeä töû ñoái vôùi Hoøa thöôïng phaûi phuïng haønh phaùp ñeä töû.

l277. Töø “khoâng baïch Hoøa thöôïng” naøy ñoïc thoâng xuoáng caùc ñoaïn döôùi. Nghóa laø, ñeä töû khoâng hoûi xin pheùp Hoøa thöôïng, maø töï yù laøm.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 656

Phaùp cuûa ñeä töû laø: - Neáu Hoøa thöôïng bò chuùng Taêng taùc phaùp yeát-ma, taùc phaùp quôû traùch, taùc phaùp taãn xuaát, taùc phaùp y chæ, taùc phaùp ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, taùc phaùp cöû toäi, thì ñeä töû phaûi neân nhö phaùp lieäu lyù, khieán cho Taêng ñöøng vì Hoøa thöôïng taùc phaùp yeát-ma. Neáu phaûi taùc phaùp thì khieán cho nheï bôùt. Neáu Taêng vì Hoøa thöôïng taùc phaùp yeát-ma, taùc phaùp quôû traùch, taùc phaùp taãn xuaát, taùc phaùp y chæ, taùc phaùp ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, taùc phaùp cöû toäi, thì ñeä töû neân lieäu lyù nhö phaùp, khieán Hoøa thöôïng thuaän tuøng Taêng, khoâng traùi nghòch. Caàn caàu, tröø toäi, khieán Taêng mau giaûi yeát-ma. - Tröôøng hôïp Hoøa thöôïng phaïm taêng taøn, ñeä töû neân lieäu lyù nhö phaùp. Caàn haønh ba-lôïi-baø-sa thì cho ba-lôïi-baø-sa. Caàn trao boån nhaät trò thì trao boån nhaät trò. Caàn trao Ma-na-ñoûa thì trao Ma-na-ñoûa. Caàn xuaát toäi thì neân xuaát toäi. - Neáu Hoøa thöôïng bò beänh, ñeä töû phaûi chaêm soùc hoaëc nhôø ngöôøi chaêm soùc cho ñeán khi maïnh khoeû hay maïng chung. Neáu yù cuûa Hoøa thöôïng khoâng muoán ôû truù xöù naøy

thì neân töï dôøi hay nhôø ngöôøi khaùc dôøi. - Neáu Hoøa thöôïng coù ñieàu gì nghi ngôø thì neân ñem phaùp, ñem luaät, ñem lôøi Phaät daïy giaûi quyeát nhö phaùp. Neáu Hoøa thöôïng sinh aùc kieán thì khuyeân khieán cho boû aùc kieán, truï nôi thieän kieán. Neân duøng hai vieäc ñeå nhieáp hoä, töùc laø phaùp vaø y thöïc. Duøng phaùp nhieáp hoä: laø khuyeân khieán cho taêng giôùi, taêng taâm, taêng hueä, hoïc vaán, tuïng kinh. Y thöïc nhieáp hoä: laø phaûi cuùng döôøng y thöïc, giöôøng neäm, ngoïa cuï, thuoác chöõa beänh, vaät caàn duøng theo khaû naêng cuûa mình coù theå.l278 - Töø nay veà sau neân cheá phaùp cho ñeä töû. Phaùp cuûa ñeä töû laø nhö vaäy, neân phuïng haønh, neáu khoâng phuïng haønh thì nhö phaùp trò. - Ñeä töû ñoái vôùi Hoøa thöôïng khoâng phuïng haønh phaùp cuûa ñeä töû.l279 Ñeä töû khoâng thöa vôùi Hoøa thöôïng thì khoâng ñöôïc vaøo thoân, khoâng ñöôïc ñeán nhaø ngöôøi, khoâng ñöôïc theo caùc Tyø-kheo khaùc, hoaëc laøm baïn vôùi caùc Tyø-kheo khaùc; khoâng ñöôïc cho, khoâng ñöôïc nhaän, khoâng ñöôïc giuùp ñôõ caùc vieäc, khoâng ñöôïc caïo ñaàu cho ngöôøi khaùc, khoâng ñöôïc nhôø ngöôøi khaùc caïo ñaàu, khoâng ñöôïc vaøo nhaø taém ñeå taém, khoâng ñöôïc xoa kyø thaân cho ngöôøi, khoâng ñöôïc nhôø ngöôøi xoa kyø thaân, khoâng ñöôïc ban ngaøy ñeán phoøng (khaùc) cuûa truù xöù, khoâng ñöôïc ñeán nôi goø maû, khoâng ñöôïc ra

l278. Ñoaïn vaên naøy, baûn Haùn theo quaùn tính neân sao nguyeân phaùp Hoøa thöôïng vaøo phaùp ñeä töû. l279. Trong baûn Haùn, nguyeân caâu naøy dö.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 657

ngoaøi giôùi, khoâng ñöôïc ñeán phöông khaùc. - Ñeä töû neân moãi saùng sôùm vaøo phoøng Hoøa thöôïng thoï phaùp, tuïng kinh hoûi nghóa; neân ñem ñoå ñoà tieåu tieän, neân baïch giôø côm; cung caáp thaùo ñaäu hoaëc phaân boø, tro ñeå röûa tay. - Neáu coù thöùc aên gì thì neân nhaän phaàn cuûa Hoøa thöôïng. Neáu trong Taêng coù lôïi döôõng, neân nhaän cho Hoøa thöôïng. Neân ñem thaùo ñaäu, taêm xæa raêng trao cho Hoøa thöôïng ñeå Hoøa thöôïng röûa tay, suùc mieäng. Coù thöùc aên daâng cho Hoøa thöôïng. Trong Taêng coù lôïi döôõng neân baïch vôùi Hoøa thöôïng, “Coù phaåm vaät nhö vaäy laø phaàn cuûa Hoøa thöôïng.” - Ñeä töû muoán xin pheùp Hoøa thöôïng vaøo thoân, noùi: “Con xin pheùp vaøo thoân, baïch Hoøa thöôïng, ñöôïc khoâng?” Neáu Hoøa thöôïng noùi: “Khoâng ñöôïc vaøo”, thì hoûi: “Vaäy laáy thöùc aên ôû ñaâu?” Neáu Hoøa thöôïng noùi: “Laáy thöùc aên taïi choã naøo ñoù”, thì neân nhö lôøi daïy, ñeán ñoù ñeå laáy. Neáu Hoøa thöôïng traû lôøi: “Toâi vaøo thoân”, ñeä töû neân röûa tay, nheï nhaøng laáy y töø treân giaù, ñöøng cho nhaàm loän; laáy An-ñaø-hoäi tröông ra ñaäp giuõ, xem xeùt coù caùc loaøi aùc truøng nhö raén, ong khoâng; keá ñoù laáy daây buoäc, laáy taêng-kyø-chi,l280 Uaát-ña-la-taêng tröông ra ñaäp giuõ, xem xeùt coù caùc loaøi aùc truøng nhö raén, boï caïp, ong khoâng, trao cho Hoøa thöôïng. Neân xeáp Taêng-giaø-leâ maùng treân ñaàu hay treân vai. Keá ñoù laáy bình baùt, duøng thaùo ñaäu, tro, phaân boø, röûa cho saïch, ñöïng vaøo trong ñaõy löôùi, hoaëc laáy khaên tay goùi laïi, hoaëc ñeå trong ñaõy ñöïng baùt, roài mang ñi. Neân laáy aùo loùt cho Hoøa thöôïng. Laïi laáy nhöõng vaät röûa chaân, taám daï ñeå naèm, chaên, trao cho Hoøa thöôïng. - Khi Hoøa thöôïng xuaát haønh, neân laáy ñoâi

guoác ñi ñöôøng cuûa Hoøa thöôïng ra ngoaøi phoøng. Khi ra khoûi phoøng xaù neân coi laïi cöûa, laáy tay xoâ thöû caùnh cöûa coù chaéc hay khoâng. Neáu khoâng chaéc, phaûi ñoùng laïi. Neáu chaéc roài thì boû sôïi daây vaøo trong. Xem khaép boán beân, caát chìa khoùa choã kín. Neáu sôï ngöôøi thaáy hay sôï khoâng chaéc, bò ngöôøi thaáy, thì neân ñem theo, hoaëc dôøi choã khaùc kín vaø chaéc. Môøi Hoøa thöôïng ñi tröôùc. Treân ñöôøng ñi gaëp ngöôøi quen bieát, neân kheùo lôøi chaøo hoûi vôùi thieän taâm ghi nhôù. Khi ñi, neân traùnh ngöôøi ñi ñöôøng. - Khi thaày muoán vaøo thoân, neân taïm döøng laïi beân ñöôøng, ñeå baùt xuoáng moät beân, laáy y Taêng-giaø-leâ töø treân ñaàu hay treân vai xuoáng, tröông ra xem coi coù raén, boï caïp, loaøi aùc truøng hay khoâng, roài môùi trao cho Hoøa thöôïng. Neáu beân ngoaøi thoân coù khaùch xaù hay quaùn baùn haøng hay phöôøng hoäi, thì neân ñem ñoâi guoác ñi ñöôøng gôûi trong ñoù, roài hoûi Hoøa

l280. Taêng-kyø-chi , yeám cuûa Tyø-kheo-ni. Xem Phaàn II, Ni luaät, Ba-ñaït-ñeà l60 & cht. >l6. Trong ñoaïn vaên naøy, taêng-kyø chi hieåu laø phuù kieân y, töùc y ñeå truøm vai. Pali: sankacchika

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 658

thöôïng: “Thöa thaày, con coù ñi theo hay khoâng?” Neáu thaày noùi ñi thì ñi. Neáu noùi khoâng caàn ñi, thaày baûo chôø choã naøo ñoù, thì chôø. - Neáu Hoøa thöôïng vaøo thoân maø trôû ra khoâng ñuùng giôø, thì neân nghó nhö sau, “Vaøo thoân khaát thöïc, ñaây laø phaàn daønh Hoøa thöôïng, ñaây laø phaàn thuoäc veà mình.” - Khi thaày ra khoûi thoân, neân ñeán choã gôûi ñoâi guoác ñi ñöôøng laáy laïi, roài gheù beân ñöôøng, ñeå bình baùt xuoáng ñaát, xeáp Taêng-giaø-leâ, maùng laïi treân ñaàu hay treân vai. Giöõa ñöôøng gaëp ngöôøi quen bieát neân vôùi thieän yù hoûi chaøo. - Neáu Hoøa thöôïng duøng côm choã naøo thì neân queùt doïn cho sa- ïch, traûi toïa cuï, bình nöôùc saïch ñaày ñuû, ñoà taém röûa, ñoà ñöïng thöùc aên. Neân trao cho Hoøa thöôïng gheá ngoài taém, hoøn ñaù röûa chaân, khaên lau chaân. - Töø xa thaáy Hoøa thöôïng ñeán, lieàn ñöùng daäy nghinh ñoùn, röôùc bình baùt nôi tay, daët treân ñeá ñeå baùtl28l hay treân daøn ñeå baùt,l282 hoaëc treo nôi ñaàu voõng; laáy Taêng-giaø-leâ treân ñaàu hay treân vai, tröông ra xem coù moà hoâi, ñaát baån hay khoâng, hoaëc bò buøn nhô hay phaân chim v.v... Neáu coù caùc thöù baån aáy thì ñem giaët cho saïch, vaét raùo nöôùc, tröông ra phôi treân giöôøng caây hay giöôøng daây. Laïi neân traûi choã ngoài cho Hoøa thöôïng; mang guoác deùp, ñaù röûa chaân, khaên lau chaân, ñoà ñöïng nöôùc cho Hoøa thöôïng. Ñaäp ñoâi guoác roài neân ñeå beân taû, choã ñaát khoâng aåm thaáp. Neáu choã ñaát bò aåm thaáp thì neân dôøi choã khaùc. Hoøa thöôïng röûa chaân roài neân ñoå nöôùc, ñem hoøn ñaù röûa chaân, khaên lau chaân ñeå laïi choã cuõ, roài röûa tay mình cho saïch, trao nöôùc saïch cho Hoøa thöôïng röûa tay. - Mình coù thöùc aên gì neân ñem daâng leân Hoøa thöôïng vaø thöa: “Ñaây laø phaàn aên cuûa con, môøi Hoøa thöôïng duøng.” Neáu Hoøa thöôïng duøng thì phaûi ñöùng haàu, cung caáp caùc thöù caàn duøng. Sau böõa aên, coù söõa, nöôùc naáu cao, nöôùc muoái chua, nöôùc ñaïi maïch, rau hay cuû, neân daâng cho thaày. Neáu noùng thì quaäy cho nguoäi, caàn nöôùc thì daâng nöôùc. Neáu gaàn quaù

nöûa ngaøy thì neân cuøng thaày ñoàng aên. Hoøa thöôïng duøng roài neân röôùc bình baùt nôi tay ñem röûa. Mình aên roài, coøn thöùc aên dö, neân cho ngöôøi hoaëc phi nhaân, hay ñoå nôi choã ñaát saïch khoâng coù coû, hoaëc choã nöôùc saïch khoâng coù quaêng. Laáy ñoà ñöïng thöùc aên röûa saïch ñeå laïi choã cuõ. Laáy toïa cuï, ñoà röûa chaân, bình tònh thuûy, bình suùc mieäng ñeå trôû laïi choã cuõ; ñem deïp saïch seõ choã aên. Coù ngöôøi duøng bình baùt ñöïng thöùc aên dö ñem ñoå. Caùc Tyø-kheo thaáy ñeàu nhôøm gôùm. Ñöùc Phaät daïy:

l28l. Baùt chi (Toáng-Nguyeân-Minh). l282. Baùt saøng

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 659

- Töø nay veà sau khoâng ñöôïc duøng bình baùt ñöïng thöùc aên dö ñem ñoå; maø neân duøng ñoà ñeå ñöïng thöùc aên dö rieâng, nhö ñoà beå hay ñoà cuõ, soït baèng tre, hoaëc duøng choåi queùt cho saïch. Bình baùt duøng ñeå aên phaûi laø thöù toát vaø tinh-khieát môùi thoï trì. - Khi vaøo phoøng Hoøa thöôïng, neân ñeå yù xem coù buïi ñaát hay khoâng; neáu coù phaûi lau queùt. Giöôøng daây, giöôøng caây, toïa cuï, neäm lôùn meän nhoû, goái, chaên, meàn, chaân giöôøng,l28> ñoà traûi döôùi ñaát, neân ghi nhôù choã ñeå cuûa noù, roài ñem ra ngoaøi hong phôi. Khi lau queùt, doïn deïp trong phoøng neân ñeå yù, neáu coù oáng ñöïng kim chæ, dao, hoaëc vaûi y raùch cuõ, cho ñeán moät vaøi vieân thuoác cuõng phaûi ñeå choã deã thaáy, ñeå ngöôøi chuû thaáy laáy. - Neân lau queùt treân caùc caây moùc y, treân coïc, hoaëc treân moùc long nha, v.v... Neáu trong phoøng bò hö muïc, hay bò chuoät laøm oå, thì phaûi l284

tu boå söûa sang laïi; caàn treùt thì treùt, caàn neän thì neän, caàn laøm cho baèng thì laøm cho baèng, caàn duøng nöôùc buøn röôùi leân treân cho saïch seõ thì neân duøng nöôùc buøn röôùi leân cho saïch, neân duøng ñaát traûi leân treân cho khoâ raùo thì laøm cho khoâ raùo. Trong phoøng, thaûm ngoài neáu khoâng ñöôïc traûi ngay thaúng thì söûa laïi cho ngay thaúng. Neáu ñaõ ngay thaúng roài thì phaûi ñeå nhö cuõ. Tröôùc heát lau chaân giöôøng, xeáp giöôøng daây, chaân giöôøng daây ñem ñeå trong phoøng. Treân giöôøng, laáy meäm lôùn meäm nhoû, goái, chaên, y ñeå trong phoøng. Traûi neäm lôùn tröôùc, traûi neäm nhoû sau, chaên goái ñeå ngay beân treân. Coù ngöôøi laáy y thöôøng maëc vaø y khoâng thöôøng maëc ñeå chung moät choã, baáy giôø bò laãn loän. Phaät daïy: - Töø nay veà sau khoâng neân ñem y thöôøng maëc ñeå chung moät choã vôùi y khoâng thöôøng maëc. Moãi thöù neân ñeå rieâng moät choã. Coù ngöôøi laáy ñaõy ñöïng bình baùt, ñaõy ñöïng giaøy guoác, oáng ñöïng kim, ñoà ñöïng daàu ñeå chung moät choã. Caùc Tyø-kheo thaáy nhôøm gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Töø nay veà sau, ñaõy döïng bình baùt, oáng ñöïng kim ñeå moät choã; ñaõy ñöïng guoác deùp, ñoà ñöïng daàu ñeå moät choã. - Neân ôû trong phoøng maø ñaët caây gaøi cöûa caån thaän, ñöøng cao quaù, thaáp quaù. Ra ngoaøi phoøng, caàn xem laïi ngöôõng cöûa. Tröôùc saân coù ñaát buïi khoâng saïch, phaûi queùt cho saïch. Neân laáy bình nöôùc saïch röûa cho saïch, roài laáy ñaày bình nöôùc ñeå laïi choã cuõ. - Laïi neân trao cho Hoøa thöôïng bình ñaày nöôùc, bình taém röûa, ñoà

l28>. Saøng chi (Toáng-Nguyeân-Minh:). l284. Long nha , raêng roàng hay ngaø voi, hay caùc vaät töông töï duøng laøm ñinh moùc ñoùng treân vaùch töôøng ñeå maùng aùo chaên caùc thöù; moät loaïi gaïc nai. Pali: nāgadantaka; cf. Vin.ii. l52

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 660

ñöïng côm nöôùc. - Ñeán giôø taém, neân ñeán thöa vôùi Hoøa thöôïng xem ngaøi coù muoán taém khoâng. Neáu ngaøi caàn taém neân vaøo trong nhaø taém tröôùc, xem döôùi ñaát coù baån thì phaûi queùt doïn cho saïch. Caàn röôùi nöôùc thì röôùi nöôùc. Caàn queùt thì queùt. Coù nöôùc khoâng saïch, caàn ñoå thì ñoå. Caàn ñem nöôùc vaøo thì ñem. Caàn ñem cuûi vaøo thì ñem. Caàn böûa cuûi thì böûa. Caàn ñem beáp vaøo thì ñem vaøo. Neân vì Hoøa thöôïng trao ñaày ñuû phöông tieän nôi nhaø taém,l285 nhö bình vaø gheá nhoû ngoài, duïng cuï caïo ñaát, ñoà ñöïng nöôùc, ñoà ñöïng buøn ñaát, thaùo ñaäu, caùc duïng cuï taém röûa. Vò aáy neân thöa vôùi Hoøa thöôïng tröôùc khi nhen löûa. Nhen löûa roài phaûi thöa thaày bieát ñeå thaày vaøo taém. Neáu Hoøa thöôïng beänh yeáu hay quaù giaø, mình neân dìu Hoøa thöôïng vaøo, hay môøi Hoøa thöôïng ngoài treân giöôøng caây, giöôøng daây, hay duøng y khieâng Hoøa thöôïng vaøo. Khi vaøo trong nhaø taém, neân röôùc y nôi tay Hoøa thöôïng. Trong nhaø taém coù moùc aùo, hoaëc moùc long nha, hay giaù y thì ñem y maùng nôi ñoù. Neáu coù daàu thì ñem daàu thoa mình Hoøa thöôïng. Ñoà ñöïng daàu neân ñeå döôùi ñaát, laáy sôïi daây coät leân caây truï hay moùc long nha. Neáu Hoøa thöôïng giaø yeáu beänh hoaïn, neân dìu Hoøa thöôïng vaøo nhaø taém. Khi ñeán, neân laáy gheá ngoài taém, bình taém, dao caïo moà hoâi, ñoà ñöïng nöôùc, ñoà ñöïng buøn, thaùo ñaäu, caùc duïng cuï ñeå taém. Neáu coù khoùi xoâng vaøo maët Hoøa thöôïng, phaûi laáy khaên ngaên khoùi. Neáu ñaàu vaø löng Hoøa thöôïng bò noùng thì laáy khaên che laïi. - Vò aáy neân baïch vôùi Hoøa thöôïng, sau môùi vaøo nhaø taém. Neáu Hoøa thöôïng ñaõ vaøo tröôùc, sôï trong nhaø taém oàn khoâng daùm vaøo neân khôûi yù nghó: “Nay ta khoâng vì mình, maø vaøo vì Hoøa thöôïng taém röûa.” Coù theå nghó nhö theá roài vaøo. Vaøo roài, neân xoa chaø thaân theå cho Hoøa thöôïng. Neân ñöùng sau Hoøa thöôïng. Neáu muoán xoa chaø thaân theå ngöôøi khaùc hay nhôø ngöôøi khaùc xoa chaø thaân theå thì neân baïch vôùi Hoøa thöôïng, sau ñoù môùi xoa chaø hay nhôø xoa chaø. Vò aáy neân röûa cho Hoøa thöôïng roài môùi röûa cho mình. Neáu Hoøa thöôïng quaù giaø beänh hoaïn, oám yeáu thì neân dìu Hoøa thöôïng ra khoûi phoøng taém, laáy gheá môøi Hoøa thöôïng ngoài, laáy khaên lau thaân theå, laáy khaên lau maët, laáy khaên lau maét trao cho Hoøa thöôïng roài neân ñeå cuïc ñaù röûa chaân, laáy nöôùc röûa chaân, laáy khaên lau chaân, trao xong neân laáy nöôùc röûa chaân, ñaäp giuõ hay lau guoác deùp trao cho Hoøa thöôïng. Keá ñeán laáy y tröông ra xem, ñaäp giuõ trao cho Hoøa thöôïng. Neáu coù thuoác nhoû con maét hoaëc boät thôm, trao cho Hoøa thöôïng. Hoaëc coù nöôùc cam, nöôùc maät, röûa tay roài trao cho Hoøa thöôïng. Neáu Hoøa thöôïng giaø yeáu bò

l285. Haùn: oân thaát ; nhaø aám; töùc nhaø taém coù nöôùc noùng. Thöôøng chæ chung nhaø taém. Pali: jantāghara.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 66l

beänh gaày oám, thì neân laáy giöôøng daây, giöôøng caây môøi Hoøa thöôïng ngoài leân treân, hoaëc duøng y khieâng Hoøa thöôïng trôû vaøo trong phoøng. Khi vaøo trong phoøng roài, laáy tay söûa soaïn choã naèm, xem xeùt traûi ngoïa cuï, môøi Hoøa thöôïng naèm. Tröôùc heát trao aùo loùt cho Hoøa thöôïng, sau ñoù laáy y hay chaên phuû leân mình Hoøa thöôïng. Khi ra khoûi phoøng, nhôù ñoùng cöûa phoøng, roài ñeán nhaø taém xem xeùt laïi bình nöôùc, bình taåy duïc, dao caïo moà hoâi, gheá ngoài taém, bình ñöïng nöôùc, ñoà ñöïng buøn ñaát, thuoác boät, thaùo ñaäu, caùc vaät duøng ñeå taém, phaûi ñeå laïi vò trí cuõ cuûa noù. Neáu trong nhaø taém coù chöùa nöôùc khoâng saïch, phaûi ñoå ñi. Neân taét löûa thì taét, neân vuøi löûa thì vuøi, neân ñoùng cöûa thì ñoùng, neân ñem khoùa cöûa ñi thì ñem ñi. - Ñeä töû moãi ngaøy ba laàn neân ñeán thaêm hoûi Hoøa thöôïng. Ñeä töû neân vì Hoøa thöôïng laøm hai vieäc nhoïc nhaèn khoâng ñöôïc töø khöôùc: moät laø söûa soaïn phoøng xaù, hai laø may vaù vaø giaët y phuïc. Hoøa thöôïng nhö phaùp daïy veõ ñieàu gì, ñeä töû phaûi phuïng haønh. Neáu Hoøa thöôïng sai ñi ñaâu, laøm vieäc gì thì khoâng ñöôïc töø nan, vieän côù khoâng ñi. Neáu töø nan thì seõ nhö phaùp trò. Töø nay veà sau quy ñònh ngöôøi ñeä töû tu theo phaùp cuûa ñeä töû ñoái vôùi Hoøa thöôïng. Neáu ñeä töû khoâng phuïng haønh phaùp cuûa ñeä töû seõ nhö phaùp trò.l286 v. A-xaø-leâ Baáy giôø caùc Tyø-kheo môùi thoï giôùi, Hoøa thöôïng maïng chung, khoâng bieát ai giaùo thoï. Do khoâng ñöôïc giaùo thoï neân khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän baát tònh thöïc choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; trong böõa ñaïi thöïc, tieåu thöïc, lôùn tieáng keâu la nhö Baø-la-moân nhoùm hoïp khoâng khaùc. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân daïy: - Töø nay veà sau cho pheùp coù phaùp cuûa A-xaø-leâl287 vaø phaùp cuûa ñeä töû.l288 A-xaø-leâ ñoái vôùi ñeä töû nhö con, ñeä töû ñoái vôùi A-xaø-leâ töôûng nhö cha, treân döôùi daïy baûo nhau, treân döôùi phuïng söï nhau. Coù nhö vaäy ôû trong Phaät phaùp môùi theâm söï lôïi ích, môùi löu truyeàn roäng raõi. Phaùp thöùc thænh A-xaø-leâ nhö sau: ngöôøi thænh ñeå troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, chaép tay thöa: - Ñaïi ñöùc moät loøng thöông töôûng, con teân laø..., nay caàu Ñaïi ñöùc laøm vò y chæ, nguyeän Ñaïi ñöùc vì con laøm y chæ, con y chæ nôi Ñaïi ñöùc maø an truù. Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy.

l286. Heát quyeån >>. l287. A-xaø-leâ , giaùo sö, quyõ phaïm sö. Pali (Vin.i. 60): ācariya (Skt. ācārya). l288. Ñeä töû, ôû ñaây Pali: antevāsika; xem cht. l54 treân.

Vò Ñaïi ñöùc neân noùi: - Ñöôïc, toâi cho oâng y chæ. OÂng chôù buoâng lung. Caùc Tyø-kheo nghe Ñöùc Theá Toân cheá giôùi cho pheùp taùc phaùp y chæ. Tyø-kheo môùi thoï giôùi cho ngöôøi y chæ, khoâng bieát giaùo thoï. Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän baát tònh thöïc choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; trong böõa aên chính aên phuï lôùn tieáng keâu la nhö Baø-la-moân nhoùm hoïp. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå haïnh öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn quôû traùch Tyø-kheo kia: Ñöùc Theá Toân cheá giôùi cho pheùp nhaän ngöôøi y chæ, maø caùc thaày laø Tyø-kheo môùi thoï giôùi taïi sao

nhaän ngöôøi y chæ ñeå khoâng bieát giaùo thoï. Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän baát tònh thöïc choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh, trong böõa ñaïi thöïc, tieåu thöïc, lôùn tieáng keâu la, nhö Baø-la-moân nhoùm hoïp. Caùc Tyø-kheo quôû traùch roài ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân Phaät roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Tyø-kheo kia: - OÂng laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu chaúng neân laøm. Naøy Tyø-kheo, taïi sao Ñöùc Theá Toân cheá giôùi cho pheùp nhaän ngöôøi y chæ maø caùc oâng laø Tyø-kheo môùi thoï giôùi, laïi nhaän ngöôøi khaùc y chæ, khoâng bieát giaùo thoï. Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän baát tònh thöïc choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; trong böõa ñaïi thöïc, tieåu thöïc, keâu la lôùn tieáng nhö phaùp cuûa Baø-la-moân nhoùm hoïp. Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài baûo caùc Tyø- k heo: - Töø nay veà sau, cho pheùp Tyø-kheo möôøi tuoåi cho ngöôøi y chæ. Khi caùc Tyø-kheo kia nghe Ñöùc Theá Toân cheá giôùi cho pheùp Tyø-kheo möôøi tuoåi cho ngöôøi y chæ, thì coù Tyø-kheo möôøi tuoåi kia ngu si, khoâng trí tueä, cho ngöôøi y chæ, khoâng bieát giaùo thoï. Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän baát tònh thöïc choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; trong böõa ñaïi thöïc, tieåu thöïc, keâu la lôùn tieáng nhö phaùp

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 66>

cuûa Baø-la-moân nhoùm hoïp. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå haïnh, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Tyø-kheo kia: Theá Toân cheá giôùi cho pheùp Tyø-kheo möôøi tuoåi ñöôïc cho ngöôøi y chæ. Maø caùc thaày tuy möôøi tuoåi, nhöng ngu si, laïi cho ngöôøi y chæ, khoâng bieát giaùo thoï. Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän baát tònh thöïc choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; trong böõa ñaïi thöïc, tieåu thöïc, keâu la lôùn tieáng nhö phaùp cuûa Baø-la-moân nhoùm hoïp. Tyø-kheo quôû traùch roài, ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Tyø-kheo kia: - Caùc oâng laøm ñieàu sai traùi, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp sa moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc chaúng neân laøm. Ta cheá giôùi cho pheùp Tyø-kheo möôøi tuoåi ñöôïc cho ngöôøi y chæ. Caùc oâng tuy möôøi tuoåi maø ngu si laïi cho ngöôøi y chæ, ñeå roài khoâng bieát giaùo thoï. Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh... cho ñeán nhö phaùp cuûa Baø-la-moân nhoùm hoïp. Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài baûo caùc Tyø- k heo: - Töø nay veà sau cho pheùp Tyø-kheo möôøi tuoåi coù trí tueä cho ngöôøi

Khi caùc Tyø-kheo nghe Ñöùc Theá Toân cheá giôùi cho pheùp Tyø-kheo y chæ. möôøi tuoåi coù trí tueä cho ngöôøi y chæ. Coù Tyø-kheo kia töï xöng raèng, toâi möôøi tuoåi coù trí tueä, beøn cho ngöôøi y chæ. Song vò kia cho ngöôøi y chæ roài khoâng bieát giaùo thoï. Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän baát tònh thöïc choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; trong böõa ñaïi thöïc, tieåu thöïc, keâu la lôùn tieáng nhö phaùp cuûa Baø-la-moân nhoùm hoïp. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå haïnh, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, quôû traùch Tyø-kheo kia: Theá Toân cheá giôùi cho pheùp Tyø-kheo möôøi tuoåi coù trí tueä cho ngöôøi y chæ. Maø thaày töï noùi, toâi coù trí tueä, beøn cho ngöôøi y chæ. Cho roài maø khoâng bieát giaùo thoï. Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän baát tònh thöïc choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; trong böõa ñaïi thöïc, tieåu thöïc, lôùn tieáng keâu la nhö Baø-la-moân nhoùm hoïp. Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Theá Toân moät caùch ñaày ñuû.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 664

Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch Tyø-kheo kia: - Caùc oâng laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Ta cheá giôùi cho pheùp Tyø-kheo möôøi tuoåi coù trí tueä cho ngöôøi y chæ. Maø oâng töï noùi coù trí tueä, ñeå cho ngöôøi y chæ, cho y chæ roài, khoâng bieát giaùo thoï. Vì khoâng ñöôïc giaùo thoï neân hoï khoâng xeùt bieát oai nghi, khoaùc y khoâng teà chænh, khaát thöïc khoâng nhö phaùp, nhaän baát tònh thöïc choã naøy choã kia, hoaëc nhaän thöùc aên vôùi baùt baát tònh; trong ñaïi thöïc, tieåu thöïc, keâu la lôùn tieáng nhö phaùp cuûa Baø-la-moân nhoùm hoïp? Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài baûo caùc Tyø- kheo: Töø nay veà sau neân cheá phaùp A-xaø-leâ, khieán cho haønh phaùp A-xaø- leâ. A-xaø-leâ ñoái vôùi ñeä töû neân taùc phaùp nhö vaày, neân phuïng haønh phaùp nhö vaày: (A-Xaø-leâ ñoái vôùi ñeä töû phaûi laøm nhö theá naøo, taát caû ñeàu gioáng nhö phaùp cuûa Hoøa thöôïng ñoái vôùi ñeä töû. Ñeä töû ñoái vôùi A-xaø-leâ phaûi laøm nhö theá naøo, taát caû ñeàu gioáng nhö phaùp cuûa ñeä töû ñoái vôùi Hoøa thöôïng. Vaên ñoàng neân khoâng cheùp ra). l289 vi. Y chæ vaø döùt y chæ Baáy giôø caùc ñeä töû khoâng thöøa söï cung kính Hoøa thöôïng, cuõng khoâng thuaän phaùp cuûa ñeä töû. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch vôùi Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân daïy: - Töø nay veà sau neân cho taùc phaùp khieån traùch.l290 Caùc Tyø-kheo khoâng bieát khieån traùch nhö theá naøo. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp khieån traùch baèng naêm caùch. Hoøa thöôïng noùi nhö sau: - Nay ta quôû traùch ngöôi: “Ngöôi ñi ñi!”, “Ngöôi ñöøng vaøo phoøng ta.”, “Ngöôi ñöøng laøm vieäc gì cho ta.”, “Ngöôi cuõng ñöøng ñeán choã ta.”, “Ta khoâng noùi chuyeän vôùi ngöôi.” Ñoù goïi laø naêm vieäc Hoøa thöôïng quôû traùch ñeä töû. A-xaø-leâ quôû traùch ñeä töû cuõng coù naêm caùch, noùi: - Nay ta quôû traùch ngöôi: “Ngöôi ñi ñi!”, “Ngöôi ñöøng vaøo phoøng ta.”, “Ngöôi ñöøng laøm

vieäc gì cho ta.", "Ngöôi cuõng ñöøng ñeán choã ta.", "Ta khoâng noùi chuyeän vôùi ngöôi." Ñoù goïi laø naêm vieäc A-xaø-leâ quôû traùch ñeä töû.

l289. Tieåu chuù trong nguyeân baûn.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 665 l290. Ha traùch . Caûnh caùo hay ñuoåi caûnh caùo. Ñaây muoán noùi laø döùt y chæ. Pali (Vin.i. 5>): panāmita: ñuoåi (ñeä töû).

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 666

Ñöùc Theá Toân cho pheùp khieån traùch. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân khieån traùch vì chuyeän gì. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch vôùi Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Ñeä töû coù naêm vieäc, Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ neân khieån traùch ñeä töû: Khoâng bieát xaáu, khoâng bieát hoå, khoâng nghe lôøi daïy, laøm ñieàu phi oai nghi, khoâng cung kính. Ñeä töû coù naêm vieäc nhö vaäy Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ caàn phaûi quôû traùch. - Laïi coù naêm vieäc: Khoâng bieát xaáu, khoâng bieát hoå, khoù daïy, laøm baïn cuøng keû aùc, öa ñeán nhaø daâm nöõ. - Laïi coù naêm vieäc: Khoâng bieát xaáu, khoâng bieát hoå, khoù daïy, cuøng ngöôøi aùc laøm baïn, öa ñeán nhaø phuï nöõ.l29l - Laïi coù naêm vieäc: Khoâng bieát xaáu, khoâng bieát hoå, khoù daïy, laøm baïn cuøng keû aùc, öa ñeán nhaø ñoàng nöõ lôùn.l292 - Laïi coù naêm vieäc: Khoâng bieát xaáu, khoâng bieát hoå, khoù daïy, laøm baïn cuøng keû aùc, öa ñeán nhaø huyønh moân. - Laïi coù naêm vieäc: Khoâng bieát xaáu, khoâng bieát hoå, khoù daïy, laøm baïn cuøng keû aùc, öa ñeán tinh xaù cuûa Tyø-kheo-ni. - Laïi coù naêm vieäc: Khoâng bieát xaáu, khoâng bieát hoå, khoù daïy, cuøng ngöôøi aùc laøm baïn, öa ñeán tinh xaù cuûa Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni. - Laïi coù naêm vieäc: Khoâng bieát xaáu, khoâng bieát hoå, khoù daïy, laøm baïn cuøng keû aùc, öa xem baét ba ba, ruøa. - Ñeä töû coù naêm vieäc nhö vaäy thì Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ neân taùc phaùp quôû traùch. Ñöùc Theá Toân cho pheùp khieån traùch ñeä töû. Caùc Tyø-kheo laïi khieån traùch suoát ñôøi. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc khieån traùch suoát ñôøi. Vò aáy khieån traùch suoát muøa an cö. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Vò kia khieån traùch ngöôøi beänh. Trong khi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ khoâng troâng noâm ngöôøi beänh, Tyø-kheo khaùc cuõng khoâng troâng noâm khieán cho ngöôøi beänh khoán ñoán. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc khieån traùch ngöôøi beänh. Vò kia khieån traùch ngöôøi vaéng maët. Caùc Tyø-kheo noùi: Ngöôi bò khieån traùch. Ñöông söï noùi: Con khoâng bò khieån traùch. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân quôû traùch ngöôøi vaéng maët. Vò kia khoâng noùi roõ toäi loãi maø quôû traùch, caùc ñeä töû noùi: Con phaïm

l29l. Phuï nöõ ; ñaây chæ ñaøn baø ñaõ coù choàng l292. Ñaïi ñoàng nöõ ; con gaùi lôùn tuoåi nhöng chöa choàng.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 667

toäi gì maø bò quôû traùch? Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân khoâng noùi roõ toäi traïng maø khieån traùch. Neân noùi roõ toäi traïng nhö vaày: "Ngöôi phaïm toäi nhö vaäy, nhö vaäy." Ngöôøi bò khieån traùch roài laïi cung caáp vaät duïng vaø chòu sai khieán. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Vò kia ñaõ taùc phaùp quôû traùch

roài vaãn nhaän söï cung caáp vaø sai khieán ngöôøi aáy. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Ngöooøi khieån traùch roài maø vaãn ôû ñoù y chæ. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Vò kia ñaõ taùc phaùp khieån traùch roài maø vaãn cho ngöôøi aáy y chæ. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Ngöôøi bò quôû traùch roài khoâng saùm hoái Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, beøn ñ i. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Ngöôøi bò quôû traùch roài beøn ôû beân caùc Tyø-kheo khaùc, khoâng chaáp söï cho Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, maø cuõng khoâng chaáp söï caùc Tyø-kheo khaùc. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Ngöôøi bò quôû traùch roài khoâng coù ngöôøi höôùng daãn vieäc tuøy thuaän neân boû ñi xa hoaëc thoâi tu, hoaëc khoâng tin öa Phaät phaùp. Ñöùc Phaät daïy: Nhöõng vò khaùc neân vôùi yù nghó vì Hoøa thöôïng, A-xaø- leâ cuûa vò aáy khuyeân hoï saùm hoái ñeå thaày troø hoøa hôïp. Baáy giôø nhoùm saùu Tyø-kheo duï daãn ñeä töû ngöôøi khaùc ñi. Caùc Tyø- kheo ñeán baïch Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc duï daãn ñeä töû ngöôøi khaùc ñi. Neáu duï daãn ñi thì neân nhö phaùp trò. Vò Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ kia hoaëc phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, hoaëc bò cöû, hoaëc dieät taãn, hoaëc ñaùng dieät taãn, ñoái vôùi phaùp Sa-moân khoâng lôïi ích. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp duï daãn ñi, vôùi yù nghó khuyeân baûo ñeå cho vò aáy ñöôïc theâm lôùn söï lôïi ích ñoái vôùi phaùp Sa-moân. Ngöôøi bò quôû traùch roài, khoâng chòu ñeán Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñeå saùm hoái. Ñöùc Phaät daïy: Bò quôû traùch roài, neân ñeán Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ saùm hoái. Phaùp thöùc saùm hoái: ngöôøi saùm troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, chaép tay thöa: - Baïch ñaïi ñöùc. Nay con xin saùm hoái. Con khoâng daùm taùi phaïm.

Neáu thaày cho pheùp saùm hoái thì toát, baèng khoâng cho pheùp thì moãi ngaøy ba laàn, saùng, tröa, chieàu xin ñöôïc saùm hoái. Neáu thaày cho pheùp saùm

hoái thì toát, baèng khoâng thì phaûi haï yù tuøy thuaän,l29> caàu phöông tieän ñeå giaûi baøy toäi phaïm kia. Ngöôøi aáy haï yù tuøy thuaän khoâng traùi nghòch, caàu giaûi baøy toäi loãi thì vò thaày neân nhaän söï saùm hoái. Neáu khoâng nhaän söï saùm hoái seõ nhö phaùp trò. Baáy giôø, coù Tyø-kheo môùi thoï giôùi, öa nhaøn tònh, nhöng coøn caàn y chæ. Quan saùt phoøng xaù, thaáy choã A-lan-nhaõ coù moät caùi hang, lieàn coù yù nghó: Neáu ñöôïc söï y chæ seõ ôû nôi ñaây. Vò aáy ñem vieäc naøy noùi vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Töø nay veà sau, Tyø-kheo môùi thoï giôùi, öa nhaøn tònh, nhöng coøn caàn phaûi y chæ cho pheùp y chæ choã khaùc, neáu noäi trong ngaøy trôû veà laïi ñöôïc. Neáu khoâng ñöôïc, thì Tyø-kheo môùi thoï giôùi maø öa ôû choã nhaøn tònh, ñöôïc cho pheùp soáng khoâng y chæ. Baáy giôø Tyø-kheo cöïu truùl294 môùi thoï giôùi caàn y chæ, nghó: Ñöùc Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc soáng khoâng y chæ. Vò kia beøn boû truù xöù ñi,l295 truù xöù bò hö hoaïi.l296 Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà naøy ñeán baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Töø nay veà sau, tröôøng hôïp Tyø-kheo cöïu truù maø

môùi thoï giôùi caàn y chæ, cho pheùp soáng khoâng y chæ. Vì thuû hoä truù xöù. Coù Tyø-kheo nghó quyeát ñònh ra ngoaøi giôùi roài ñi luoân. Nhöng khi ra ngoaøi giôùi, trong ngaøy aáy laïi trôû veà. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, tröôøng hôïp nhö vaäy coù maát y chæ hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Tröôøng hôïp ñoù maát y chæ. Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ coù yù nghó quyeát ñònh ra ngoaøi giôùi vaø ñi luoân, khoâng trôû laïi. Nhöng trong ngaøy laïi trôû laïi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät tröôøng hôïp naøy coù maát y chæ hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Maát y chæ. Coù Tyø-kheo baïch vôùi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, taïm thôøi ra ngoaøi giôùi. Sau khi ra ngoaøi giôùi, trong ngaøy trôû veà laïi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät coù maát y chæ hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng maát y chæ. Coù Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, nghó raèng taïm thôøi ta ra ngoaøi giôùi, trong ngaøy, vò aáy trôû veà. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät coù maát y chæ hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng maát y chæ.

l29>. Thuaän yù Thaày, ñeå cho bò ñuoåi. l294. Cöïu truù ; thöôøng truù taïi moät truù xöù. l295. Vì choã cuõ khoâng coù thaày ñeå y chæ. l296. Khoâng coù ngöôøi thöôøng truù coi, neân chuøa bò saäp.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 670

Coù caùc Tyø-kheo daãn ngöôøi thoï giôùi ra ngoaøi giôùi, môøi nhoùm saùu Tyø-kheo ñeán trao giôùi cho hoï. Nhoùm saùu Tyø-kheo khoâng ñeán neân khoâng ñöôïc thoï giôùi. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà naøy baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Töø nay veà sau, neáu ngöôøi taùc phaùp ba-lôïi-baø-sa, boån nhaät trò, Ma-na-ñoûa, a-phuø-ha-na, taùc yeát-ma, hoaëc laäp cheá, hoaëc thoï giôùi, hoaëc ngöôøi ñöôïc chuùng sai, hoaëc coù vieäc caàn giaûi baøy, nhöõng vieäc nhö vaäy, keâu ñeán maø khoâng ñeán thì phaûi nhö phaùp trò. Caùc Tyø-kheo daãn ngöôøi muoán thoï giôùi ra ngoaøi giôùi, thöa vôùi Thöôïng toïa, taùc yeát-ma. Thöôïng toïa noùi: Toâi khoâng tuïng. Tyø-kheo laïi thöa vôùi trung toïa, haï toïa taùc baïch, caùc vò cuõng laïi noùi: Toâi khoâng tuïng. Vì vaäy bò trôû ngaïi, khoâng ñöôïc thoï giôùi. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy baïch Phaät. Phaät daïy: - Töø nay veà sau, Tyø-kheo naêm tuoåi phaûi tuïng baïch yeát-ma. Neáu khoâng seõ nhö phaùp trò. Coù Tyø-kheo daãn ngöôøi muoán thoï giôùi, ra ngoaøi giôùi, thöa vôùi Thöôïng toïa, taùc baïch. Thöôïng toïa noùi: “Toâi töøng tuïng; nhöng nay khoâng thuoäc.” Tyø-kheo laïi thöa vôùi trung toïa, haï toïa taùc baïch, quyù vò cuõng noùi: “Toâi töøng tuïng; nhöng nay khoâng thuoäc.” Neân khoâng ñöôïc thoï giôùi. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch leân Ñöùc Theá Toân, Ñöùc Theá Toân daïy: - Töø nay veà sau, cho pheùp Tyø-kheo naêm tuoåi phaûi baïch yeát-ma cho thuoäc loøng. Neáu khoâng thuoäc seõ nhö phaùp trò. Coù Tyø-kheo daãn ngöôøi muoán thoï giôùi, ra ngoaøi giôùi, nghe coù giaëc ñeán; taát caû ñeàu sôï seät, töø choã ngoài ñöùng daäy boû ñi, khoâng ñöôïc thoï giôùi. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy baïch Phaät, Phaät daïy: - Töø nay veà sau, coù taùm vieäc naïn vaø caùc duyeân khaùc cho pheùp moät laàn taùc phaùp yeát-ma cho hai, ba ngöôøi; chöù khoâng ñöôïc quaù. Naïn xöù laø: Moät, naïn Vua; hai, naïn giaëc cöôùp; ba, naïn nöôùc; boán, naïn löûa; naêm, beänh; saùu, nhaân söï; baûy, phi nhaân; taùm, saâu thaát-leâ-sa truøng.l297 Caùc nhaân duyeân khaùc laø: Chuùng hoïp nhieàu, toïa cuï ít,

hoaëc nhieàu ngöôøi beänh; cho pheùp moät laàn taùc phaùp yeát-ma cho hai, ba ngöôøi. Hoaëc chuùng taäp ñoâng maø phoøng xaù ít; hoaëc trôøi möa doät, thì cho pheùp moät laàn taùc phaùp yeát-ma cho hai, ba vò. Baáy giôø Toân giaû Öu-ba-ly lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, chaép tay baïch Phaät: - Neáu coù caùc vieäc quan troïng, coù ñöôïc pheùp moät laàn coù theå taùc phaùp yeát-ma cho hôn hai, ba vò hay khoâng?

l297. Thaát-leâ-sa truøng (/). Pali (Cf. Mahāvagga ii, Vin.i. ll>): sirīsapa, loaøi boø saùt (raén, reát caùc thöù)

Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc quaù. Coù vò nhôø ngöôøi nhaän y chæ. Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Coù vò nhôø ngöôøi trao y chæ, Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñi ra ngoaøi giôùi, ñeä töû nghó: Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñi khoâng laâu seõ trôû veà, ta vaãn soáng theo y chæ cuõ. Do ñoù, hieän soáng maø khoâng coù y chæ. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy baïch Phaät, Phaät daïy: - Töø nay veà sau cho pheùp, khi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñi ra ngoaøi giôùi, ngay trong ngaøy ñoù phaûi xin y chæ khaùc, neáu khoâng nhaän seõ nhö phaùp trò. Caùc ñeä töû ñi xa ra ngoaøi giôùi, nghó raèng chuùng ta ñi khoâng laâu seõ trôû veà, neân vaãn soáng vôùi y chæ nôi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ nhö cuõ; cho neân, trong thôøi gian ñoù, soáng khoâng coù y chæ. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy baïch Phaät, Phaät daïy: - Töø nay veà sau cho pheùp Tyø-kheo khaùch môùi thoï giôùi phaûi xin y chæ. Nhöng khoâng ñöôïc röûa chaân tröôùc, khoâng ñöôïc uoáng nöôùc tröôùc, tröôùc khi caàu y chæ. Tyø-kheo khaùch môùi thoï giôùi phaûi y chæ, caùc vò aáy nghó: Ñöùc Theá Toân cheá giôùi, Tyø-kheo khaùch môùi thoï giôùi phaûi y chæ; khoâng ñöôïc röûa chaân tröôùc, khoâng ñöôïc uoáng nöôùc tröôùc, tröôùc heát phaûi thoï y chæ ñaõ. Vì meät moûi neân ngay khi thoï y chæ, bò teù xæu, bò baát tænh, khieán ngaû beänh. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy baïch Ñöùc Theá Toân. Theá Toân daïy: - Töø nay veà sau, cho pheùp Tyø-kheo khaùch môùi thoï giôùi phaûi xin y chæ, ñöôïc pheùp röûa chaân tröôùc, uoáng nöôùc tröôùc, nghæ khoûe moät chuùt roài môùi caàu thoï y chæ. Coù vò khoâng löïa choïn ngöôøi ñeå nhaän y chæ, truùng oâng thaày phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, hoaëc bò taùc phaùp quôû traùch, ñaõ taùc phaùp y chæ, bò taùc phaùp taãn, bò taùc phaùp ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, hoaëc bò cöû toäi, khoâng coù ñieàu lôïi ích ñoái vôùi haïnh cuûa Sa-moân. Ñöùc Phaät daïy: - Töø nay veà sau, khoâng ñöôïc khoâng löïa choïn vò thaày ñeå nhaän y chæ. Coù thaày khoâng löïa choïn ngöôøi maø cho y chæ, truùng ngöôøi ñeä töû phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, hoaëc bò taùc phaùp quôû traùch, hoaëc bò taãn, ñaõ taùc y chæ, bò taùc phaùp ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, bò taùc phaùp cöû toäi. Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng ñöôïc khoâng löïa choïn ngöôøi maø cho y chæ. Baáy giôø coù Tyø-kheo môùi thoï giôùi, caàn phaûi y chæ, nhöng bò beänh neân coù yù nghó, - Theá Toân cheá

giôùi, khoâng ñöôïc soáng vôùi söï khoâng coù y chæ. Vì vaäy, vò aáy lieàn boû truù xöù ñi, neân beänh tình traàm troïng. Caùc Tyø- kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät. Phaät daïy: - Töø nay veà sau, Tyø-kheo môùi thoï giôùi caàn phaûi y chæ. Neáu bò beänh, ñöôïc pheùp soáng khoâng y chæ. Coù Tyø-kheo môùi thoï giôùi caàn y chæ. Nhöng vì nuoâi beänh, neân coù yù nghó, - Theá Toân cheá giôùi, khoâng ñöôïc soáng vôùi söï khoâng coù y chæ. Vò kia lieàn boû ngöôøi beänh ñi. Ngöôøi beänh phaûi maïng chung. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Phaät, Phaät daïy: - Töø nay veà sau, cho pheùp Tyø-kheo môùi thoï giôùi neáu nuoâi beänh ñöôïc soáng khoâng y chæ. Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cuûa caùc Tyø-kheo bò chuùng Taêng trao phaùp taùc yeát-ma, trao phaùp quôû traùch, trao phaùp taãn, taùc y chæ, taùc phaùp ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, taùc phaùp cöû toäi. Caùc Tyø-kheo nghó nhö vaäy coù maát y chæ hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng maát y chæ. Caùc ñeä töû kia bò chuùng Taêng trao cho taùc phaùp yeát-ma, taùc phaùp quôû traùch, cho ñeán taùc phaùp ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, taùc phaùp cöû yeát-ma. Caùc Tyø-kheo nghó nhö vaäy coù maát phaùp y chæ khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng maát y chæ. Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ bò chuùng Taêng taùc yeát-ma dieät taãn. Caùc Tyø- kheo nghó nhö vaäy coù maát phaùp y chæ khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Maát y chæ. Caùc ñeä töû kia bò chuùng Taêng taùc phaùp yeát-ma dieät taãn. Caùc Tyø- kheo nghó nhö vaäy coù maát phaùp y chæ khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Maát y chæ. Theá Toân du hoùa ñeán thaønh La-duyeät. Baáy giôø, Uaát-beà-la Ca-dieáp daãn caùc ñoà chuùng boû nhaø hoïc ñaïo. Ñeä töû cuûa San-nhaõ daãn hai traêm naêm möôi ñeä töû boû nhaø hoïc ñaïo. Con cuûa ñaïi phuù haøo quyù trong thaønh La-duyeät, cuõng xuaát gia hoïc ñaïo. Ñaïi chuùng ñoâng nhö vaäy ñang truï taïi thaønh La-duyeät. Caùc ñaïi thaàn noùi vôùi nhau: Nay caùc ngoaïi ñaïo xuaát gia hoïc ñaïo, xuaân-thu-ñoâng-haï thöôøng du haønh trong nhaân gian. (806al) Sa-moân Thích töû naøy taäp trung ôû nôi ñaây, khoâng du haønh nôi khaùc. Coù leõ vì nôi ñaây laø toái thaéng vaäy. Caùc Tyø-kheo nghe, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân, Ñöùc Theá Toân baûo oâng A-Nan:

- OÂng ñeán töøng phoøng, rao noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Nay Ñöùc Theá Toân muoán ñeán phöông nam du hoùa trong nhaân gian. Vò naøo muoán tuøy tuøng thì tuøy yù.” Toân giaû A-nan vaâng lôøi daïy Ñöùc Phaät, ñeán töøng phoøng noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Nay Ñöùc Theá Toân muoán du hoùa phöông nam. Caùc Tyø-kheo naøo muoán thaùp tuøng thì tuøy yù.” Baáy giôø caùc vò taân Tyø-kheo vôùi loøng tin saâu ñaäm, thöa Toân giaû A-nan: - Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cuûa chuùng con ñi thì chuùng con seõ ñi. Neáu quyù ngaøi khoâng ñi thì chuùng con cuõng khoâng ñi. Taïi sao vaäy? Chuùng con laø Tyø-kheo môùi thoï giôùi, ñi thì caàn phaûi caàu y chæ khaùc, khi trôû veà phaûi thoï laïi. Ngöôøi ta seõ baûo laø chuùng con boäp choäp khoâng coù quyeát chí. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân daãn moät soá ít Tyø-kheo du haønh phöông nam. Sau khi trôû veà thaønh Vöông-xaù, Ñöùc Theá Toân quan saùt soá Tyø-kheo du haønh ít, bieát maø Ngaøi vaãn hoûi Toân giaû A-nan: - Vì lyù do gì caùc Tyø-kheo ñi ít nhö vaäy? Toân giaû A-nan trình baøy ñaày söï vieäc leân Ñöùc

Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo vaø baûo: - Töø nay veà sau cho pheùp Tyø-kheo naêm tuoåi coù trí tueä ñoái vôùi Tyø-kheo möôøi tuoåi coù trí tueä; Tyø-kheo naêm tuoåi neân thoï y chæ vôùi Tyø-kheo möôøi tuoåi. Neáu ngu si khoâng coù trí tueä thì phaûi y chæ troïn ñôøi. - Coù naêm phaùp bò maát y chæ:l298 l. Thaày khieån traùch; 2. Boû ñi; >. Thoâi tu. 4; Khoâng cuøng ôû vôùi vò y chæ; 5. Vaøo trong giôùi tröôøng. - Laïi coù naêm phaùp: l. Cheát; 2. Boû ñi; >. Thoâi tu; 4. Khoâng cuøng ôû vôùi vò y chæ; 5. Naêm tuoåi hay quaù naêm tuoåi. - Laïi coù naêm phaùp: hoaëc cheát, boû ñi, thoâi tu, khoâng cuøng ôû vôùi vò y chæ , hoaëc gaëp Hoøa thöôïng cuõ. - Laïi coù naêm phaùp: cheát, boû ñi, thoâi tu, khoâng cuøng ôû vôùi vò y chæ, gaëp Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ thoâi tu. - Laïi coù naêm phaùp: cheát, boû ñi, thoâi tu, khoâng cuøng ôû vôùi vò y chæ, hoaëc ñeä töû thoâi tu. - Laïi coù naêm phaùp: hoaëc cheát, boû ñi, thoâi tu, khoâng cuøng ôû vôùi vò y chæ, hoaëc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ maïng chung. - Laïi coù naêm phaùp: cheát, boû ñi, thoâi tu, khoâng cuøng ôû vôùi vò y chæ, hoaëc ñeä töû maïng chung. - Laïi coù naêm phaùp: cheát, boû ñi, thoâi tu, khoâng cuøng ôû vôùi vò y chæ,

l298. Cf. Mahāvagga, Vin.i. 6l, nissayapanippassadhika.

trôû laïi ôû ngay choã Hoøa thöôïng. Ñoù goïi laø naêm phaùp maát y chæ. vii. Phaåm chaát Hoøa thöôïng - Coù naêm phaùp khoâng thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi: giôùi khoâng thaønh töïu, ñònh khoâng thaønh töïu, trí tueä khoâng thaønh töïu, giaûi thoaùt khoâng thaønh töïu, giaûi thoaùt tri kieán khoâng thaønh töïu. Naêm phaùp naøy khoâng thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. - Neáu thaønh töïu naêm phaùp naøy thì ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi (ngöôïc laïi vôùi nghóa treân). - Laïi coù naêm phaùp naøy thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi: Töï thaân giôùi khoâng thaønh töïu, khoâng theå daïy ngöôøi kieân truï nôi giôùi. Töï thaân ñònh, trí tueä, giaûi thoaùt, giaûi thoaùt tri kieán khoâng thaønh töïu, khoâng theå daïy ngöôøi kieân truï ñoái vôùi ñònh, trí tueä, giaûi thoaùt, giaûi thoaùt tri kieán. Neáu naêm phaùp naøy thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc. - Ngöôïc laïi vôùi söï thaønh töïu naêm phaùp treân thì ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. - Laïi nöõa, neáu naêm phaùp naøy thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi: Khoâng tín, khoâng taøm, khoâng quí, bieáng nhaùc, queân nhieàu. Naêm phaùp treân thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. - Ngöôïc laïi, vôùi söï thaønh töïu naêm phaùp treân thì ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. - Laïi nöõa, coù naêm phaùp naøy thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi: phaù taêng thöôïng giôùi, phaù taêng thöôïng kieán, phaù taêng thöôïng oai nghi, ít hoïc, khoâng trí tueä. Naêm phaùp naøy thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. - Ngöôïc laïi vôùi söï thaønh töïu naêm phaùp treân thì ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. - Laïi coù naêm phaùp naøy neáu thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi: Khoâng chaêm soùc beänh cho ñeä töû, khoâng theå nhôø ngöôøi chaêm soùc cho ñeán khi laønh hay qua ñôøi; ñeä töû khoâng thích soáng truù xöù naøy maø khoâng theå phöông tieän gôûi ñi choã khaùc; ñeä töû coù ñieàu nghi khoâng theå giaûi quyeát ñöôïc nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy; khoâng theå giaùo thoï

ñeå boû aùc kieán, truï nôi thieän kieán; hoaëc döôùi möôøi tuoåi. Naêm phaùp naøy thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. - Ngöôïc laïi vôùi söï thaønh töïu naêm phaùp treân thì ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. - Laïi coù naêm phaùp naøy thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc

cho ngöôøi: Khoâng bieát ñieàu gì phaïm, khoâng bieát ñieàu gì khoâng phaïm, khoâng bieát ñieàu gì khinh, khoâng bieát ñieàu gì troïng, döôùi möôøi tuoåi. Naêm phaùp naøy thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. - Ngöôïc laïi vôùi söï thaønh töïu naêm phaùp treân thì ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. - Laïi coù naêm phaùp naøy thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi: Khoâng bieát giaùo thoï ñeä töû taêng thöôïng oai nghi,l299 taêng thöôïng tònh haïnh,l>00 taêng thöôïng Ba-la-ñeà-moäc-xoa, baïch vaø yeát-mal>0l. Naêm phaùp naøy thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. - Ngöôïc laïi vôùi söï thaønh töïu naêm phaùp treân thì ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. - Laïi coù naêm phaùp naøy thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi: Khoâng bieát taêng giôùi, taêng taâm, taêng trí tueä, khoâng bieát baïch, khoâng bieát yeát-ma. Naêm phaùp naøy thaønh töïu thì khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. - Naêm phaùp sau ñaây neáu thaønh töïu thì ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi: bieát taêng giôùi, taêng taâm, taêng trí tueä, bieát baïch, bieát yeát-ma. Naêm phaùp naøy neáu thaønh töïu thì ñöôïc pheùp trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. - Cuõng nhö vaäy khoâng ñöôïc cho y chæ vaø ñöôïc cho y chæ, khoâng ñöôïc nuoâi Sa-di vaø ñöôïc nuoâi Sa-di, ñeàu nhö treân. viii. Ngoaïi ñaïo xuaát gia Khi Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh La-duyeät, thì baáy giôø trong thaønh coù loõa theå ngoaïi ñaïo teân laø Boá-taùt,l>02 coù khaû naêng luaän nghò, thöôøng töï tuyeân boá: Taïi ñaây coù Sa-moân Thích töû naøo coù theå cuøng ta bieän luaän thì môøi ñeán. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát noùi: - Toâi coù theå cuøng oâng bieän luaän. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch ñeán Ñöùc Phaät. Phaät daïy: - Luaän coù boán loaïi: Nghóa roát raùo, vaên khoâng roát raùo. Vaên roát raùo, nghóa khoâng roát raùo. Vaên, nghóa ñeàu roát raùo. Vaên, nghóa ñeàu khoâng roát raùo. Bieän coù boán: l>0> phaùp bieän, nghóa bieän, lieãu lieãu bieän vaø töø bieän. l299. Taêng thöôïng oai nghi . Pali (Vin. i. 64): abisamācārikā, taêng thöôïng haønh nghi, oai nghi teá haïnh, oai nghi leã tieát. l>00. Taêng thöôïng tònh haïnh . Pali, ibid., ādibrahma- cāriyikā, caên baûn phaïm haïnh, nhöõng nguyeân taéc caên baûn cho ñôøi soáng tònh tu. Baûn Haùn ñoïc adhi- (taêng thöôïng), thay vì ādi- (toái sô, caên baûn). l>0l. Ñoïc baïch vaø yeát-ma rieâng cho ñuû naêm phaùp. l>02. Boá-taùt . Pali (Vin. i. 69): yo so aññatitthiyapubbo, moät ngöôøi nguyeân tröôùc kia laø ngoaïi ñaïo. l>0>. Töù bieän . Xem Caâu-xaù 27 (T29, tr.l42a22), coù 4 voâ ngaïi giaûi

Neáu luaän sö coù boán bieän taøi naøy maø noùi vaên nghóa ñeàu bò cuït, ñieàu naøy khoâng xaûy ra. Nay, Xaù-lôïi-phaát thaønh töïu boán moùn bieän taøi naøy, maø noùi vaên nghóa ñeàu bò cuït; ñieàu naøy khoâng theå coù. Loõa hình kia lieàn vaán nghóa Xaù-lôïi-phaát. Xaù-lôïi-phaát traû lôøi laïi. Loõa hình lieàn duøng naêm traêm böùc

naïn ñeå naïn vaán Xaù-lôïi-phaát. Xaù-lôïi- phaát lieàn töông öùng vôùi naêm traêm böùc naïn ñeå traû lôøi, roài duøng nghóa saâu saéc ñeå naïn vaán laïi. Loõa hình bò naïn vaán khoâng theå giaûi thích ñöôïc, Loõa hình kia lieàn khôûi yù nghó: Thaät laø kyø dieäu! Thaät laø hy höõu! Sa-moân Thích töû trí tueä thoâng minh. Nay ta haõy theo xuaát gia hoïc ñaïo. OÂng ñeán trong Taêng-giaø-lam. Töø xa troâng thaáy Baït-nan-ñaø Thích töû, lieàn nghó: Sa-moân Thích töû, ít ngöôøi bieát ñeán maø coøn coù trí tueä nhö vaäy, huoáng laø ngöôøi ñöôïc bieát ñeán nhieàu, ñaâu coù theå khoâng gioûi hôn. Loõa hình ñeán choã Baït-nan-ñaø thöa: Toâi muoán xuaát gia hoïc ñaïo. Baït- nan-ñaø lieàn ñoä cho laøm ñeä töû, trao giôùi cuï tuùc. Sau ñoù, loõa hình hoûi Baït- nan-ñaø veà nghóa lyù, Baït-nan-ñaø khoâng theå traû lôøi ñöôïc. Loõa hình laïi sinh yù nghó naøy: Sa moân Thích töû ngu aùm. Khoâng hieåu bieát gì. Ta haõy thoâi tu. Loõa hình lieàn khoaùc aùo ca-sa maø qua chuùng ngoaïi ñaïo. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Töø nay veà sau, cho pheùp ngoaïi ñaïo coù boán thaùng coäng truùl>04 ôû trong Taêng, baèng phaùp baïch nhò yeát-ma. Neân taùc phaùp cho nhö vaày: Tröôùc heát cho hoï caïo toùc, maëc aùo ca- sa, côûi boû giaøy deùp, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, chaép tay, daïy taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con voán laø ngoaïi ñaïo, teân... , quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng. Con caàu xuaát gia haønh ñaïo trong giaùo phaùp Ñöùc Theá Toân. Nhö Lai, Chí nhaân, Ñaúng chaùnh giaùc laø Theá Toân laø cuûa con. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. - Con voán laø ngoaïi ñaïo, teân... , ñaõ quy y Phaät, Phaùp, Taêng roài. Con xin theo Ñöùc Nhö Lai xuaát gia hoïc ñaïo. Nhö Lai, Chí nhaân, Ñaúng chaùnh giaùc laø Theá Toân laø cuûa con. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Neân daïy thoï giôùi: troïn ñôøi khoâng saùt sinh laø giôùi cuûa Sa-di, cho ñeán troïn ñôøi khoâng chöùa vaøng baïc vaät baùu laø giôùi cuûa Sa-di. Möôøi giôùi Sa-di naøy troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm. Ngoaïi ñaïo kia tröôùc heát neân ñeán

Skt. catasram pratisamvidam; Pali: catasso panisambhidā): phaùp (Skt. dharma), nghóa (Skt. artha), töø (Skt. nirukti), bieän (Skt. pratibhāna). l>04. Coäng truù . Pali (Vin. i. 67): parivāsa; töø naøy cuõng duøng trong taêng-giaø-baø-thi-sa; nhöng phieân aâm laø ba-lôïi-baø-sa, hoaëc dòch laø bieät truù.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 675

trong chuùng Taêng, troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, kính leã saùt chaân Taêng, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, chaép tay, daïy ngoaïi ñaïo aáy thöa: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe. Con voán laø ngoaïi ñaïo, teân ..., theo chuùng Taêng xin boán thaùng coïng truù. Nguyeän chuùng Taêng duõ loøng thöông cho con boán thaùng coäng truù . Laàn thöù hai, laàn thöù ba thöa nhö vaäy. Roài baûo ngoaïi ñaïo kia ñöùng choã maét thaáy maø tai khoâng nghe. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe. Ngöôøi voán laø ngoaïi ñaïo teân laø... kia, nay ñeán xin chuùng Taêng boán thaùng coïng truù. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän cho ngoaïi ñaïo teân... kia boán thaùng coïng truù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. -

Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Ngöôøi voán laø ngoaïi ñaïo teân laø... kia theo chuùng Taêng xin boán thaùng coïng truù. Nay Taêng cho ngoaïi ñaïo kia boán thaùng coïng truù. Tröôûng laõo naøo chaáp nhaän cho ngöôøi aáy boán thaùng coïng truù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. - Chuùng Taêng ñaõ chaáp thuaän cho ngoaïi ñaïo kia boán thaùng coäng truù roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. Ngoaïi ñaïo kia haønh phaùp coïng truù roài, khieán taâm caùc Tyø-kheo vui veû, sau ñoù môùi ñeán trong Taêng thoï giôùi cuï tuùc baèng phaùp baïch töù yeát- ma. Theá naøo goïi laø ngoaïi ñaïo khoâng theå khieán cho taâm caùc Tyø-kheo hoan hyû? Ngoaïi ñaïo kia taâm coá chaáp trì theo phaùp cuûa ngoaïi ñaïo baïch y, khoâng gaàn guõi Tyø-kheo maø gaàn guõi ngoaïi ñaïo, khoâng tuøy thuaän Tyø- kheo maø taäp tuïng dò luaän, hoaëc khi nghe ngöôøi noùi vieäc khoâng toát cuûa ngoaïi ñaïo, beøn giaän döõ, hoaëc nghe ngöôøi cheâ bai thaày daïy, ngoaïi ñaïo cuõng sinh loøng giaän döõ; nghe noùi vieäc phi phaùp cuûa Phaät, Phaùp, Taêng thì vui möømg hôùn hôû. Hoaëc coù ngoaïi ñaïo khaùc ñeán khen ngôïi vieäc toát cuûa ngoaïi ñaïo thì vui möøng hôùn hôû; hoaëc coù thaày cuûa ngoaïi ñaïo ñeán nghe khen ngôïi vieäc cuûa ngoaïi ñaïo cuõng vui möøng hôùn hôû; hay nghe noùi vieäc phi phaùp cuûa Phaät, Phaùp,Taêng cuõng vui möøng hôùn hôû. Ñoù goïi laø ngoaïi ñaïo khoâng theå khieán cho caùc Tyø-kheo hoan hyû. Theá naøo goïi laø ngoaïi ñaïo khieán cho caùc Tyø-kheo hoan hyû? Nghóa laø ngöôïc laïi vôùi caùc ñieàu treân. Ñoù goïi laø ngoaïi ñaïo coäng truù taâm yù ñieàu hoøa khieán caùc Tyø-kheo hoan hyû. Baáy giôø coù moät ngoaïi ñaïo, chuùng Taêng cho boán thaùng coïng truù. Khi coïng truù thì coù taâm chaùnh quyeát ñònh. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 676

naøy baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu ñaõ coù taâm chaùnh quyeát ñònh chaùnh thì neân baïch töù yeát-ma cho thoï giôùi cuï tuùc.l>05 ix. Caùc giaø naïn (l) l. Baáy giôø, Loõa hình Boá-taùt nghe nhöõng lôøi naøy lieàn nghó, - Sa- moân Thích töû trí tueä thoâng minh. Nay ta neân trôû laïi xuaát gia hoïc ñaïo. Boá-taùt lieàn ñeán trong Taêng-giaø-lam thöa vôùi caùc Tyø-kheo: Toâi muoán xuaát gia hoïc ñaïo. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch leân Ñöùc Phaät, Phaät daïy: - Ñaây laø keû phaù hoaïi noäi ngoaïi ñaïo, ôû trong phaùp cuûa Ta khoâng theå tröôûng ích. Neáu chöa thoï giôùi cuï tuùc thì khoâng neân cho thoï giôùi cuï tuùc. Ñaõ thoï giôùi cuï tuùc thì neân dieät taän. 2. Theá Toân du hoùa taïi thaønh La-duyeät. Baáy giôø Vua Bình-sa nöôùc Ma-kieät baûo ngöôøi trong nöôùc: Ai muoán xuaát gia hoïc ñaïo trong Sa-moân Thích töû thì ñöôïc pheùp ôû trong phaùp cuûa Nhö Lai ñeå tu phaïm haïnh, ñeå dieät taän goác khoå. Baáy giôø coù moät ngöôøi ñaày tôù ñeán trong Taêng-giaø-lam thöa vôùi caùc Tyø-kheo: Con muoán xuaát gia laøm Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo lieàn cho xuaát gia laøm ñaïo. Sau ñoù laàn löôït ñi khaát thöïc trong nhaân gian, bò ngöôøi chuû cuõ baét. Vò naøy keâu la: - Ñöøng baét toâi! Ñöøng baét toâi! Caùc cö só ôû gaàn hoûi: - Taïi sao ngöôi keâu la lôùn tieáng nhö vaäy? Ñaùp: - Ngöôøi naøy baét toâi. Caùc cö só hoûi ngöôøi kia: - Taïi sao baét ngöôøi ta? Ngöôøi kia noùi: - Ngöôøi aáy laø gia noâ cuûa toâi. Cö só noùi: - OÂng neân thaû ra, chöù khoâng ñöôïc baét. Ngöôøi khoâng theå naøo baét ñöôïc ñaâu, coù theå seõ bò nhaø quan phaït. Taïi sao vaäy? Ngöôøi neân

bieát, Vua Bình-sa nöôùc Ma-kieät tröôùc ñaây coù ra leänh baát cöù ai coù khaû naêng ôû trong haøng Sa-moân Thích töû xuaát gia hoïc ñaïo, ñöôïc pheùp ôû trong giaùo phaùp cuûa Ñöùc Nhö Lai kheùo tu phaïm haïnh, ñeå dieät taän goác khoå. Vì vaäy ngöôøi ñöøng neân gaây trôû ngaïi.

l>05. Pali (Vin.i. 7l), coù hai tröôøng hôïp voán ngoaïi ñaïo nhöng khoâng caàn boán thaùng coïng truù: l. Caùc nhaø khoå haïnh beän toùc thôø löûa; 2. Nhöõng ngöôøi goác hoï Thích-ca.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 677

Ngöôøi chuû kia lieàn thaû Tyø-kheo aáy ra. Nhöng giaän döõ, la lôùn: - Thaät laø tai hoïa! Ñaày tôù cuûa toâi maø toâi khoâng ñöôïc töï do baét. Xem theá thì Sa-moân Thích töû ñeàu laø boïn ñaày tôù tuï hoïp. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Phaät b aûo: - Töø nay veà sau khoâng ñöôïc ñoä ñaày tôù. Neáu ñoä seõ nhö phaùp trò. >. Baáy giôø coù moät teân giaëc cöôùp ôû tuø vöôït nguïc, chaïy ñeán trong vöôøn Taêng, thöa vôùi caùc Tyø-kheo: Con muoán xuaát gia hoïc ñaïo. Caùc Tyø- kheo lieàn ñoä cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Quan giaùm nguïc kieåm tra danh boä tuø nhaân, hoûi ngöôøi coi tuø: - Keû troäm ôû tuø teân naøy nay ôû ñaâu? Ngöôøi coi tuø traû lôøi: - Keû troäm ôû tuø, teân naøy vöôït nguïc; theo Sa-moân Thích töû xin xuaát gia roài. Quan giaùm nguïc cô hieàm: - Sa-moân Thích töû khoâng bieát hoå theïn. Beân ngoaøi töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng nhö vaäy, coù gì laø chaùnh phaùp? Xem theá thì Samoân Thích töû ñeàu laø boïn giaëc taäp trung. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät d aïy: - Töø nay veà sau khoâng ñöôïc ñoä keû giaëc. Neáu ñoä seõ nhö phaùp trò. 4. Baáy giôø coù ngöôøi maéc nôï, troán traùnh chuû nôï, ñeán trong vöôøn thöa vôùi caùc Tyø-kheo: - Xin quyù thaày ñoä con xuaát gia laøm ñaïo. Caùc Tyø-kheo lieàn cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Vò aáy khaát thöïc trong nhaân gian, bò ngöôøi chuû nôï baét, lieàn lôùn tieáng keâu: - Ñöøng baét toâi! Ñöøng baét toâi! Caùc cö só ôû gaàn nghe lieàn hoûi: - Taïi sao thaày keâu la lôùn tieáng vaäy? Vò naøy noùi: - Ngöôøi naøy baét toâi. Caùc cö só hoûi ngöôøi kia: - Taïi sao oâng baét ngöôøi naøy? Ngöôøi kia traû lôøi: - Ngöôøi naøy maéc nôï toâi. Caùc cö só noùi vôùi ngöôøi kia: - OÂng neân thaû chöù khoâng ñöôïc baét. Coù theå oâng baét thì khoâng ñoøi

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 678 ñöôïc nôï maø laïi bò quan phaït. Taïi sao vaäy? Vì Vua Bình-sa nöôùc Ma-kieät

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 679

tröôùc ñaây coù ra leänh “Neáu ai coù khaû naêng coù theå xuaát gia hoïc ñaïo thì ñöôïc pheùp theo yù muoán tu phaïm haïnh, ñeå döùt saïch nguoàn goác khoå.” Vì vaäy oâng ñöøng neân gaây trôû ngaïi. Ngöôøi chuû nôï nghe xong lieàn thaû vò tyø kheo vaø giaän döõ noùi: - Maéc nôï toâi maø toâi khoâng ñöôïc quyeàn ñoøi! Cöù theo vieäc naøy suy ra thì Sa-moân Thích töû ñeàu laø boïn troán nôï. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch leân Ñöùc Theá Toân, Ñöùc Theá Toân d aïy: - Töø nay veà sau khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi maéc nôï. Neáu ñoä seõ nhö phaùp t rò. 5. Moät thôøi Ñöùc

Phaät du hoùa taïi Ca-lan-ñaø Truùc vieân thaønh La- duyeät. Baáy giôø coù möôøi baûy caäu beù laø baïn quen thaân vôùi nhaul>06. Lôùn nhaát laø möôøi baûy tuoåi, nhoû nhaát laø möôøi hai tuoåi. Giaøu nhaát laø taùm traêm ngaøn, ngheøo nhaát laø taùm möôi ngaøn. Trong ñoù coù moät caäu teân laø Öu-ba- ly,l>07 cha meï chæ coù moät ñöùa con neân raát thöông yeâu, chöa bao giôø xa caùch, duø chæ trong khoaûnh khaéc. Cha meï nghó: Ta neân cho con ta hoïc ngheà gì ñeå sau khi ta qua ñôøi, noù coù theå soáng ñöôïc thoaûi maùi, khoâng bò thieáu thoán? Hai oâng baø töï nghó vaø noùi: Ta neân cho noù hoïc vieát chöõ.l>08 Sau khi ta qua ñôøi noù seõ coù theå soáng thoaûi maùi, khoâng thieáu thoán, khoûi phaûi vaát vaû thaân xaùc. Hai oâng baø laïi nghó: Neáu cho noù hoïc vieát chöõ thì cuõng vaát vaû thaân xaùc.l>09 Vaäy neân cho hoïc ngheà gì ñeå sau khi ta qua ñôøi, noù coù theå soáng ñöôïc thoaûi maùi, khoâng bò thieáu thoán? Nghó nhö vaäy xong, hai oâng baø noùi: Neân cho noù hoïc toaùn soá, sau khi ta qua ñôøi noù seõ coù theå soáng thoaûi maùi, khoâng thieáu thoán, khoûi phaûi vaát vaû thaân xaùc. Roài laïi nghó: Hoïc toaùn cuõng vaát vaû thaân xaùc. Vaäy neân cho hoïc ngheà gì ñeå sau khi ta qua ñôøi, noù coù theå soáng ñöôïc thoaûi maùi, khoâng bò thieáu thoán? Ta neân cho noù hoïc ngheà hoïa töôïng, sau khi ta qua ñôøi noù seõ coù theå soáng thoaûi maùi, khoâng thieáu thoán, khoûi phaûi vaát vaû thaân xaùc. Roài laïi nghó: Ngheà hoïa töôïng sôï meät nhoïc con maét cuûa con ta. Vaäy neân cho hoïc ngheà gì ñeå sau khi ta qua ñôøi, noù coù theå soáng ñöôïc thoaûi maùi, khoâng bò thieáu thoán, khoâng meät nhoïc con maét? Roài laïi nghó: Sa-moân Thích töû kheùo töï nuoâi thaân, an laïc, khoâng heà coù caùc khoå naõo. Ta neân cho con ta xuaát gia haønh ñaïo trong phaùp cuûa Sa- moân Thích töû, sau khi ta qua ñôøi noù seõ coù theå soáng thoaûi maùi, khoâng thieáu thoán, khoûi phaûi vaát vaû thaân xaùc. Moät

l>06. Thaäp thaát quaàn ñoàng töû . Xem Phaàn I, Ch.v. Ba-daät-ñeà 65. l>07. Öu-ba-li . Pali (Vin.i. 77): Upāli l>08. Pali: lekham sikhassati.

thôøi gian sau, nhoùm ñoàng töû möôøi baûy ngöôøi noùi vôùi caäu Öu- ba-ly: - Baïn coù theå cuøng chuùng toâi xuaát gia laøm ñaïo? Öu-ba-ly noùi: - Toâi ñaâu xuaát gia laøm gì? Caùc baïn töï mình xuaát gia ñi. Nhoùm caùc caäu möôøi baûy ngöôøi, laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy vôùi Öu-ba-ly: - Baïn coù theå cuøng chuùng toâi xuaát gia laøm ñaïo. Taïi sao vaäy? Nay chuùng ta cuøng nhau vui ñuøa, khi ñeán ñoù chuùng ta cuõng ñuøa giôõn vui chôi vôùi nhau. Öu-ba-ly noùi vôùi caùc caäu beù: - Caùc baïn chôø toâi moät chuùt. Toâi phaûi xin pheùp cha meï toâi ñaõ. Öu-ba-ly lieàn ñeán choã cha meï thöa: - Thöa ba maù, nay con muoán xuaát gia laøm ñaïo. Ba maù cho pheùp con. Cha meï Öu-ba-ly noùi: - Ba maù chæ coù moät mình con laø con, loøng ba maù luoân raát thöông yeâu, cho ñeán duø khi cheát cuõng khoâng muoán xa nhau, huoáng laø coøn soáng maø phaûi caùch bieät! Öu-ba-ly thöa nhö vaäy ba laàn ñeå xin cha meï ñöôïc xuaát gia. Hai oâng baø cuõng traû lôøi: - Ba maù chæ coù moät mình con laø con, loøng ba maù luoân raát thöông yeâu, cho ñeán duø

khi cheát cuõng khoâng muoán xa nhau, huoáng laø coøn soáng maø phaûi caùch bieät! Baáy giôø hai oâng baø ñöôïc Öu-ba-ly ba laàn aân caàn thöa xin, beøn nhôù laïi, - Tröôùc ñaây chuùng ta coù yù naøy: Chuùng ta neân cho con mình hoïc ngheà gì ñeå sau khi ta qua ñôøi noù seõ coù theå soáng thoaûi maùi, khoâng thieáu thoán, khoûi phaûi vaát vaû thaân xaùc. Sau ñoù chuùng ta ñònh cho con mình hoïc kinh thô, cho ñeán hoïa töôïng, ñeå sau khi chuùng ta qua ñôøi, con cuûa chuùng ta coù noù seõ coù theå soáng thoaûi maùi, khoâng thieáu thoán, khoûi phaûi vaát vaû thaân xaùc. Nhöng roài chuùng ta vaãn lo sôï nhaõn löïc cuûa con chuùng ta bò lao nhoïc. Cuoái cuøng chuùng ta suy nghó: Duy chæ coù Sa-moân Thích töû laø kheùo töï nuoâi thaân, khoâng coù caùc khoå naõo. Neáu nhö con cuûa chuùng ta xuaát gia trong ñoù chaéc chaén coù theå soáng thoaûi maùi, khoâng coù caùc khoå naõo. Baáy giôø hai oâng baø noùi vôùi Öu-ba-ly: - Nay thaät ñuùng luùc ba maù cho con xuaát gia. Baáy giôø Öu-ba-ly ñeán choã nhoùm caùc caäu möôøi baûy ngöôøi noùi: - Ba maù toâi ñaõ cho toâi xuaát gia. Caùc baïn muoán xuaát gia thì nay laø ñuùng luùc. Caùc caäu lieàn ñeán trong Taêng-giaø-lam thöa vôùi caùc Tyø-kheo:

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 682

- Baïch Ñaïi ñöùc, chuùng con muoán xuaát gia hoïc ñaïo. Xin caùc Ñaïi ñöùc cho pheùp chuùng con xuaát gia laøm ñaïo. Caùc Tyø-kheo lieàn cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Caùc caäu coøn nhoû, môùi ñaây ñaõ quen soáng vui ñuøa, aên moät böõa khoâng chòu noåi, neân ñeán giöõa ñeâm bò ñoùi, lôùn tieáng ñoøi aên, keâu la: - Cho toâi aên! Cho toâi aên! Caùc Tyø-kheo noùi: - Caùc ngöôi chôø moät chuùt. Ñôïi saùng, chuùng Taêng coù thöùc aên gì seõ cho caùc ngöôi aên. Neáu khoâng coù seõ cuøng caùc ngöôi khaát thöïc. Taïi sao vaäy? Vì trong ñaây khoâng coù choã ñeå naáu aên. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân trong ñeâm tö duy nôi yeân tònh nghe tieáng treû khoùc la, bieát maø vaãn coá hoûi Toân giaû A-nan: - Taïi sao trong ñeâm coù tieáng khoùc la cuûa treû nhoû? Toân giaû A-nan ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Phaät, Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A-nan: - Khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi chöa ñuû tuoåi hai möôi. Taïi sao vaäy? Tuoåi chöa ñuû hai möôi khoâng theå nhaãn chòu ñöôïc caùc thöù laïnh noùng, ñoùi khaùt, gioù möa, muoãi moøng, ñoäc truøng; khoâng nhaãn nhòn ñöôïc tieáng aùc; hoaëc trong thaân coù caùc khoå thoáng khoâng theå chòu ñöïng ñöôïc; laïi khoâng theå giöõ ñöôïc giôùi moät ngaøy aên moät böõa. Neáu ai ñoä cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, thì seõ nhö phaùp trò. Phaät baûo: - A-nan neân bieát, ngöôøi ñuû hai möôi tuoåi môùi kham nhaãn ñöôïc caùc vieäc nhö treân. 6. Baáy giôø, trong cöông giôùi nöôùc Ma-kieät xuaát hieän naêm loaïi beänh: moät laø beänh huûi, hai laø beänh ung thö, ba laø beänh huûi traéng, boán laø beänh caøn tieâu,l>l0 naêm laø beänh ñieân cuoàng.l>ll Ngöôøi trong nöôùc kia bò caùc chöùng beänh naøy, beøn ñeán nôi Kyø-baø Ñoàng töûl>l2 noùi: - Yeâu caàu oâng chöõa beänh cho chuùng toâi, toâi seõ taëng oâng taøi vaät nhö vaäy... nhö vaäy... Kyø-baø Ñoàng töû noùi:

l>l0. Caøn tieâu ; khoâng roõ bònh gì. Töø nguyeân noùi: tieâu, bònh ñaàu thoáng. Coù leõ laø bònh lao. Xem cht. l9l döôùi. l>ll. Laïi , ung , baïch laïi , caøn tieâu „

ñieân cuoàng . Pali, Vin. i. 72, naêm chöùng bònh: Kundham (phung huûi), gando (ung nhoït), kilāso (chaøm vaûy), soso (lao phoåi), apammro (ñoäng kinh). l>l2. Kyø-baø Ñoàng töû . Pali, Jīvaka-komārabhacca, vò y syõ trò bònh nhi ñoàng teân laø Jīvaka. Baûn Haùn ñoïc laø -kumāra: ñoàng töû hay vöông töû, thay vì -komārabhacca: y só nhi ñoàng, hay y syõ cuûa vöông töû.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 68l

- Toâi khoâng theå trò beänh cho caùc ngöôøi ñöôïc. Caùc ngöôøi beänh laïi noùi: - Xin oâng cöùu giuùp cho. Chuùng toâi seõ ñem taát caû gia taøi söï nghieäp vaø vôï con ñeå cung caáp cho oâng sai khieán. Kyø-baø Ñoàng töû traû lôøi: - Toâi khoâng theå chöõa beänh cho caùc ngöôøi ñöôïc. Caùc beänh nhaân noùi vôùi nhau: Chuû yù cuûa ngöôøi naøy khoâng chòu chöõa beänh cho chuùng ta. Chuùng ta neân ñeán choã chöõa beänh kia. Baáy giôø caùc ngöôøi beänh ñeán trong Taêng-giaø-lam thöa vôùi caùc Tyø- k heo: - Chuùng con muoán xuaát gia hoïc ñaïo. Caùc Tyø-kheo lieàn ñoä cho xuaát gia. Kyø-baø Ñoàng töû chöõa beänh cho Phaät vaø Taêng Tyø-kheo, cung caáp thuoác tieâu xoå, hoaëc caàn canh thì caáp canh, thöù naøo caàn kieâng cöû thì kieâng cöû. Hoaëc cung caáp loaïi canh baèng thòt chim ñoàng, tuøy theo beänh maø cung caáp thöïc ñôn ñeå cho caên beänh ñöôïc laønh. Laønh roài hoï khoâng tu nöõa. Kyø-baø Ñoàng töû treân ñöôøng ñi gaëp hoï, hoûi: - Hình nhö oâng tröôùc ñaây coù xuaát gia phaûi khoâng? Hoï traû lôøi: - Toâi ñaõ töøng xuaát gia. Kyø-baø Ñoàng töû hoûi: - Taïi sao oâng thoâi tu? Hoï traû lôøi: - Tröôùc ñaây toâi maéc beänh ñeán nhôø oâng chöõa, toâi noùi: “OÂng chöõa, toâi seõ ñem taøi vaät nhö vaäy, nhö vaäy ñeå traû ôn cho oâng.” OÂng noùi: “Toâi khoâng theå chöõa.” Toâi yeâu caàu laàn thöù hai, toâi noùi: “Toâi seõ ñem heát gia taøi söï nghieäp vaø baûn thaân toâi nhö vôï con toâi cung caáp cho oâng sai söû,” oâng cuõng vaãn khoâng chòu chöõa. Chuùng toâi töï noùi vôùi nhau: “Chuû yù cuûa ngöôøi naøy khoâng chòu chöõa beänh cho chuùng ta. Chuùng ta neân ñeán nôi phoøng chöõa beänh kia ñeå chöõa. Nôi ñoù ngöôøi naøy seõ vì ta maø chöõa.” Chuùng toâi vì chöõa beänh neân ñeán trong Taêng-giaø-lam quyeàn bieán thöa xin xuaát gia ñeå chöõa beänh chöù baûn thaân chuùng toâi khoâng coù loøng tin ñoái vôùi Phaät phaùp vaø chuùng Taêng maø xuaát gia. Kyø-baø Ñoàng töû nghe nhö vaäy roài, khoâng vui, lieàn ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân, baïch vôùi Ñöùc Theá Toân: - Tröôùc kia con vì chöõa beänh cho chuùng Taêng neân boû vieäc nhaø Vua, maø caùc Tyø-kheo ñoä nhöõng ngöôøi coù naêm chöùng beänh nhö huûi, ung thö, huûi traéng, caøn tieâu vaø ñieân cuoàng. Cuùi xin Ñöùc Theá Toân duõ loøng

thöông ra leänh caùc Tyø-kheo töø nay veà sau ñöøng ñoä nhöõng ngöôøi coù naêm chöùng beänh naøy xuaát gia laøm ñaïo nöõa. Ñöùc Theá Toân nhaän lôøi baèng caùch im laëng. Kyø-baø Ñoàng töû bieát Ñöùc Theá Toân nhaän lôøi roài, lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, ñaûnh leã saùt chaân, ñi quanh ba voøng roài caùo lui. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, baûo caùc Tyø-kheo: - Caùc oâng neân bieát, Kyø-baø Ñoàng töû tröôùc kia vì chöõa beänh cho chuùng Taêng neân boû coâng vieäc cuûa nhaø Vua, maø caùc Tyø-kheo laïi ñoä nhöõng ngöôøi coù naêm

chöùng beänh nhö vaäy. Töø nay veà sau khoâng ñöôïc ñoä nhöõng ngöôøi coù naêm chöùng beänh nhö vaäy maø trao giôùi cuï tuùc. Neáu ai ñoä, seõ nhö phaùp trò. x. Döõ hoïc giôùi Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh La-duyeät. Trong thaønh naøy coù moät Tyø-kheo töï laø Nan-ñeà,l>l> thöôøng öa toïa thieàn, ñöôïc ñònh cuûa theá tuïc, taâm giaûi thoaùt. Moät luùc noï, töø Töù thieàn xuaát ñònh, thì coù ma nöõ ñeán ñöùng tröôùc maët. Tyø-kheo kia naém laáy, muoán phaïm giôùi. Ma nöõ lieàn ra ngoaøi. Tyø- kheo cuõng theo ra ngoaøi. Ma nöõ ra ngoaøi lan can nhaø. Tyø-kheo cuõng theo ra ngoaøi lan can nhaø. Ma nöõ kia ra giöõa saân. Tyø-kheo cuõng ñeán giöõa saân. Ma laïi ra ngoaøi chuøa. Tyø-kheo cuõng ra ngoaøi chuøa. Beân ngoaøi chuøa coù moät con ngöïa môùi cheát. Baáy giôø ma ñeán nôi con ngöïa cheát lieàn bieát maát, thaân trôøi khoâng thaáy nöõa. Baáy giôø Tyø-kheo Nan-ñeà haønh baát tònh haïnh vôùi con ngöïa cheát. Haønh baát tònh haïnh roài, Nan-ñeà hoaøn toaøn khoâng coù taâm che daáu, lieàn nghó: Ñöùc Theá Toân vì Tyø-kheo cheá giôùi: Neáu Tyø-kheo laøm baát tònh haïnh, phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. Nay ta phaïm baát tònh haïnh, khoâng coù taâm che daáu, seõ khoâng phaïm Ba-la-di chaêng? Nay ta neân theá naøo ñaây? Nan-ñeà lieàn noùi vôùi Tyø- kheo quen thaân: - Ñöùc Theá Toân vì Tyø-kheo cheá giôùi, ngöôøi naøo laøm baát tònh haïnh, phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. Nay ta phaïm daâm, baát tònh haïnh, hoaøn toaøn khoâng coù taâm che daáu. Toâi seõ khoâng phaïm Ba-la-di chaêng? Laønh thay, tröôûng laõo vì toâi ñeán baïch vôùi Ñöùc Theá Toân. Ngaøi daïy nhö theá naøo toâi seõ phuïng haønh nhö theá aáy. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo vaø baûo:

l>l>. Nguõ phaàn 28 (T22n242l, tr.l82cl0): moät Tyø-kheo toïa thieàn, khoâng noùi teân. Taêng kyø 26 (T22nl425, tr.44la28): Tyø-kheo Thieàn Nan-ñeà, phaân bieät vôùi caùc Nan-ñeà cuøng teân khaùc. Thaäp tuïng 57 (T2>nl4>5 tr.425al4): Tyø-kheo khaát thöïc teân laø Nan-ñeà.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 68>

- Nay Taêng trao cho Tyø-kheo Nan-ñeà giôùi Ba-la-di baèng phaùp baïch töù yeát-ma nhö vaày: baûo Tyø-kheo Nan-ñeà ñeán giöõa Taêng, troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, kính leã saùt chaân taêng, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, chaáp tay thöa: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi laø Tyø-kheo Nan-ñeà phaïm baát tònh haïnh, hoaøn toaøn khoâng coù taâm che daáu. Nay ñeán xin Taêng cho giôùi Ba-la-di. Cuùi xin Taêng cho toâi giôùi Ba-la-di. Töø maãn coá. Laàn thöù hai,laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc phaùp yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Nan-ñeà naøy phaïm baát tònh haïnh, hoaøn toaøn khoâng coù taâm che daáu. Nay ñeán giöõa Taêng xin giôùi Ba- la-di. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Nay Taêng cho Tyø-kheo Nan-ñeà giôùi Ba-la-di. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Nan-ñeà naøy phaïm baát tònh haïnh, khoâng coù taâm che daáu. Nay ñeán giöõa Taêng xin giôùi Ba-la-di. Nay Taêng

cho Tyø-kheo Nan-ñeà giôùi Ba-la-di. Ñaïi ñöùc naøo chaáp thuaän Taêng cho Tyø-kheo Nan-ñeà giôùi Ba-la-di thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma laàn thöù nhaát. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo Nan-ñeà giôùi Ba-la-di roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Cho giôùi Ba-la-di roài, moãi vieäc, moãi vieäc phaûi tuøy thuaän phuïng haønh. Phaùp tuøy thuaän phuïng haønh laø: Khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi; khoâng ñöôïc cho ngöôøi y chæ; khoâng ñöôïc nuoâi Sa-di; neáu sai giaùo thoï Tyø-kheo-ni thì khoâng ñöôïc nhaän, duø ñaõ sai cuõng khoâng ñöôïc ñeán giaùo thoï; khoâng ñöôïc thuyeát giôùi cho Taêng; khoâng ñöôïc hoûi ñaùp Tyø-ni trong Taêng; khoâng ñöôïc nhaän laøm ngöôøi tri söï cho Taêng; khoâng ñöôïc nhaän laøm ngöôøi xöû ñoaùn cho Taêng; khoâng ñöôïc nhaän laøm ngöôøi söù maïng cho Taêng; khoâng ñöôïc saùng sôùm vaøo tuï laïc xaåm toái môùi veà. Phaûi gaàn guõi Tyø-kheo, khoâng ñöôïc gaàn guõi ngoaïi ñaïo baïch y; phaûi thuaän tuøng phaùp cuûa Tyø-kheo; khoâng ñöôïc noùi vieäc cuûa theá tuïc; khoâng ñöôïc tuïng luaät trong chuùng, neáu khoâng coù ngöôøi tuïng thì ñöôïc pheùp; khoâng ñöôïc taùi phaïm toäi naøy hay caùc toäi khaùc, hoaëc toäi töông tôï hay tuøng sinh, hoaëc naëng hôn; khoâng ñöôïc phi Taêng yeát-ma vaø taùc yeát-ma; khoâng ñöôïc nhaän söï traûi choã ngoài, nöôùc röûa chaân, lau guoác deùp, xoa chaø nôi thaân vaø leã baùi, nghinh ñoùn, thaêm hoûi cuûa Tyø-kheo thanh tònh; khoâng ñöôïc nhaän söï caàm naém y baùt cuûa Tyø-kheo thanh tònh; khoâng ñöôïc cöû toäi Tyø-

kheo thanh tònh, taùc öùc nieäm, taùc töï ngoân trò; khoâng ñöôïc laøm chöùng cho ngöôøi chaân chaùnh; khoâng ñöôïc ngaên Tyø-kheo thanh tònh thuyeát giôùi, töï töù; khoâng ñöôïc cuøng Tyø-kheo thanh tònh tranh luaän. Tyø- kheo ñöôïc trao giôùi Ba-la-di roài, khi Taêng thuyeát giôùi yeát-ma, ñeán hay khoâng ñeán, Taêng khoâng phaïm. Caùc Tyø-kheo noùi nhö sau: Neáu Tyø-kheo ñöôïc cho giôùi Ba-la-di roài, vò aáy laïi phaïm daâm baát tònh haïnh thì coù cho laïi giôùi Ba-la-di laàn thöù hai khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng cho, maø phaûi dieät taãn. xi. Sa-di xuaát gia l. Baáy giôø Ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn Ni-caâu-luaät, Ca-duy-la-veä, giöõa nhöõng ngöôøi hoï Thích.l>l4 Ñeán giôø, Ngaøi khoaùc y böng baùt vaøo thaønh Ca-duy-la-veä khaát thöïc. Khaát thöïc xong, ra khoûi thaønh. Vaøo luùc ñoù meï cuûa La-haàu-lal>l5 cuøng La-haàu-la ôû treân laàu cao, thaáy Ñöùc Phaät ñi ñeán, noùi vôùi La-haàu-la: - Ngöôøi ñang ñi ñeán laø cha cuûa con. La-haàu-la lieàn voäi vaøng xuoáng laàu, ñeán choã Ñöùc Nhö Lai, ñaûnh leã saùt chaân Ngaøi, roài ñöùng qua moät beân. Ñöùc Theá Toân ñöa tay sôø leân ñaàu La-haàu-la. La-haàu-la töï nghó: Töø nhoû ñeán nay mình chöa töøng coù ñöôïc caûm giaùc sung söôùng naøo cöïc kyø dòu daøng nhö theá naøy. Ñöùc Phaät hoûi: - Con coù theå xuaát gia hoïc ñaïo hay chaêng? La-haàu-la thöa: - Con coù theå xuaát gial>l6. Ñöùc Phaät ñöa moät ngoùn tay cho La-haàu-la vaø daãn veà trong Taêng- giaø-lam, baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: - OÂng ñoä caäu beù La-haàu-la naøy nhö phaùp sau ñaây: cho caïo toùc, daïy maëc ca-sa, ñeå troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, chaáp tay thöa: - Con laø La-haàu-la, quy y Phaät, quy y Phaùp, quy Taêng Tyø-kheo. Con ôû trong phaùp cuûa

Nhö Lai xuaát gia hoïc ñaïo. Ñöùc Nhö Lai laø baäc Chí chaân Ñaúng chaùnh giaùc cuûa con!l>l7

l>l4. Haùn: Thích-suùy-saáu ; phieân aâm caùch soá 6 (ö caùch), soá nhieàu, , śakyenu (Skt.) hay sakkesu (Pali). l>l5. La-haàu-la maãu (*). Pali: Rahulamātā. l>l6. Pali, Vin.i. 82 keå nhö sau: Rāhula ñöùng tröôùc Phaät noùi: “Caùi boùng cuûa Sa-moân maùt quaù.” Roài ñi theo sau Phaät, noùi: “Baïch Sa-moân, cho con di saûn.” (dāyajjam me, samana, dehi) Phaät lieàn daãn veà tinh xaù. l>l7. Ñoïc ñuùng, neân ñoïc: “Nhö Lai, Chí chaân... laø Theá Toân cuûa con.” Xem muïc “Tam ngöõ ñaéc

Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Con laø La-haàu-la, ñaõ quy y Phaät, Phaùp, Taêng. Con xuaát gia hoïc ñaïo trong giaùo phaùp cuûa Ñöùc Nhö Lai. Ñöùc Nhö Lai laø baäc Chí chaân, Ñaúng chaùnh giaùc cuûa con ! Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Neân daïy thoï giôùi, noùi: Troïn ñôøi khoâng ñöôïc gieát haïi laø giôùi cuûa Sa-di, cho ñeán khoâng caàm vaøng baïc, vaät baùu, laø giôùi cuûa Sa-di. Möôøi giôùi naøy cuûa Sa-di troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaâng lôøi daïy cuûa Ñöùc Nhö Lai, ñoä ñoàng töû La-haàu-la, roài daãn ñeán choã Ñöùc Theá Toân; ñaûnh leã saùt chaân xong, ñöùng qua moät beân. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch Ñöùc Theá Toân: - Con ñaõ ñoä La-haàu-la xong. Vieäc phaân phoøng xaù, ngoïa cuï cho Sa-di nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Töø nay veà sau, töø ñaïi Tyø-kheo trôû xuoáng, theo thöù töï phaân chia. Baáy giôø caùc Sa-di nhoû ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå, laøm baån giöôøng daây deät, toïa cuï, ngoïa cuï. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: l>l8

- Töø nay veà sau khoâng ñöôïc cho Sa-di ngoài, naèm treân giöôøng daây deät. Neáu coù theå giöõ gìn saïch seõ, khoâng laøm baån, thì môùi cho naèm ngoài. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät: - Neáu khi chuùng Taêng ñöôïc phaåm vaät cuùng döôøng, thì phaân cho Sa-di nhö theá naøo? Phaät baûo Toân giaû: - Neáu chuùng Taêng hoøa hôïp thì neân chia ñeàu. Neáu khoâng hoøa hôïp thì neân cho phaân nöûa. Neáu khoâng hoøa hôïp nöõa thì cho moät phaàn ba. Neáu khoâng nhö vaäy thì chuùng Taêng khoâng ñöôïc chia. Neáu chia, seõ nhö phaùp trò. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät: - Böõa ñaïi thöïc, tieåu thöïc, chia cho Sa-di nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Tuøy ñaïi Taêng, chia theo thöù töï. Baáy giôø Vua Thaâu-ñaàu-ñaøn-nal>l9 nghe Ñöùc Phaät ñoä La-haàu-la xuaát gia, buoàn khoùc, ñeán trong Taêng-giaø-lam, choã Ñöùc Phaät Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân, baïch Ñöùc Theá Toân: - Theá Toân xuaát gia, toâi coøn moät chuùt hy voïng nôi Ñoàng töû Nan-ñaø, seõ keá thöøa gia nghieäp. Nhöng roài Theá Toân laïi ñoä cho xuaát gia. Nan-ñaø giôùi” ôû treân. l>l8. Chöùc thaèng saøng . l>l9. Thaâu-ñaàu-ñaøn-na . Treân kia, aâm laø Duyeät-ñaàu-ñaøn. Xem ñoaïn I. Thích thò theá phoå & cht. >. Pali, Vin. i. 82, Suddhodana.

xuaát gia roài, toâi vaãn coøn moät chuùt hy voïng nôi La-haàu-la, seõ keá thöøa söï nghieäp, khoâng bò tuyeät töï. Nay Theá Toân laïi ñoä La-haàu-la xuaát gia. Cha meï mang laïi cho con nhieàu ñieàu lôïi ích, nuoâi naáng buù môùm, chaêm soùc, troâng ngaøy tröôûng thaønh. Quan nieäm cuûa ngöôøi ñôøi laø theá. Nhöng cha meï khoâng cho, maø caùc Tyø-kheo vaãn ñoä xuaát gia. Cuùi xin Ñöùc Theá Toân töø nay veà sau baûo caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñoä xuaát gia nhöõng ngöôøi con maø cha meï khoâng ñoàng yù. Ñöùc Theá Toân im laëng chaáp thuaän thænh caàu Vua. Vua bieát Ñöùc Theá Toân nhaän lôøi yeâu caàu cuûa mình baèng caùch im laëng roài, lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân Phaät, nhieãu ba voøng, caùo lui. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo vaø baûo caùc Tyø-kheo: - Cha meï mang laïi cho con nhieàu ñieàu lôïi ích, nuoâi naáng buù môùm, chaêm soùc, troâng ngaøy tröôûng thaønh. Quan nieäm cuûa ngöôøi ñôøi laø theá. Nhöng cha meï khoâng ñoàng yù, maø caùc Tyø-kheo vaãn ñoä xuaát gia. Töø nay veà sau, cha meï hoï khoâng cho pheùp thì khoâng ñöôïc ñoä xuaát gia. Neáu ai ñoä, seõ nhö phaùp trò. 2. Phaät du hoùa taïi vöôøn Cuø-sö-la, Caâu-thieåm-tyø. Baáy giôø coù con cuûa ngöôøi thôï coâng xaûol>20 ñeán trong Taêng-giaø-lam yeâu caàu caùc Tyø- kheo cho xuaát gia haønh ñaïo. Caùc Tyø-kheo lieàn cho xuaát gia haønh ñaïo. Cha meï cuûa noù ñeán trong Taêng-giaø-lam khoùc than vaø hoûi caùc Tyø-kheo: Coù thaáy ñöùa nhoû hình daùng nhö vaäy, nhö vaäy ñeán ñaây khoâng? Tyø-kheo khoâng thaáy neân traû lôøi khoâng thaáy. Cha meï noù lieàn ñeán caùc phoøng tìm, thaáy ñöôïc con hoï, neân cô hieàm noùi: - Sa moân Thích töû khoâng bieát theïn, noùi laùo. Beân ngoaøi töï xöng toâi tu chaùnh phaùp. Coù chaùnh phaùp naøo nhö vaäy? Ñoä con nít cuûa toâi xuaát gia maø noùi khoâng coù? Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân daïy: - Caùc oâng kheùo nghe, töø nay veà sau, neáu muoán caïo toùc ñeå ñoä ngöôøi taïi trong Taêng-giaø-lam thì phaûi baïch taát caû Taêng. Neáu taäp hôïp khoâng ñöôïc thì ñeán töøng phoøng ñeå thöa cho bieát, roài sau môùi caïo toùc. Neáu Taêng taäp hôïp ñöôïc thì phaûi taùc baïch roài sau môùi cho caïo toùc. Vaên taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc taêng xin laéng nghe! Ngöôøi coù teân laø... naày muoán caàu Tyø- kheo hieäu... caïo toùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän cho ngöôøi coù teân... naày caïo toùc. Ñaây laø lôøi taùc baïch.

l>20. Xaûo sö . Pali (Vin.i. 76): Kammārabhandu, ngöôøi thôï reøn ñaàu troïc.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 687

Neáu muoán ñoä cho xuaát gia trong Taêng-giaø-lam neân baïch taát caû Taêng. Baïch roài môùi ñöôïc pheùp xuaát gia. Vaø taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc taêng xin laéng nghe! Ngöôøi coù teân laø..., naày muoán caàu Tyø-kheo hieäu..., cho xuaát gia. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän cho ngöôøi coù teân... xuaát gia. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Baïch nhö vaäy roài sau môùi cho xuaát gia. Höôùng daãn ngöôøi xuaát gia maëc aùo ca-sa, troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, baûo hoï chaép tay thöa: - Con teân laø... quy y Phaät, Phaùp, Taêng, theo Ñöùc Nhö Lai xuaát gia, Tyø-kheo hieäu... laøm Hoøa thöôïng. Ñöùc Nhö

Lai baäc Chí chaân, Ñaúng chaùnh giaùc laø Theá Toân cuûa con. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. - Con teân laø...ñaõ quy y Phaät, Phaùp, Taêng, theo Ñöùc Nhö Lai xuaát gia, Tyø-kheo hieäu... laøm Hoøa thöôïng. Ñöùc Nhö Lai baäc Chí chaân, Ñaúng chaùnh giaùc laø Theá Toân cuûa con. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Trao giôùi cho hoï nhö vaày: l. Troïn ñôøi khoâng saùt sinh laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi giöõ ñöôïc khoâng? Neáu giöõ ñöôïc thì traû lôøi: Ñöôïc. 2. Troïn ñôøi khoâng aên troäm laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi giöõ ñöôïc khoâng? Neáu giöõ ñöôïc thì traû lôøi: Ñöôïc. >. Troïn ñôøi khoâng daâm duïc laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi giöõ ñöôïc khoâng? Neáu giöõ ñöôïc thì traû lôøi: Ñöôïc. 4. Troïn ñôøi khoâng noùi doái laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi giöõ ñöôïc khoâng? Neáu giöõ ñöôïc thì traû lôøi: Ñöôïc. 5. Troïn ñôøi khoâng uoáng röôïu laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi giöõ ñöôïc khoâng? Neáu giöõ ñöôïc thì traû lôøi: Ñöôïc. 6. Troïn ñôøi khoâng ñöôïc ñeo traøng hoa, thoa ñoà thôm vaøo mình laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi giöõ ñöôïc khoâng? Neáu giöõ ñöôïc thì traû lôøi: Ñöôïc. 7. Troïn ñôøi khoâng ca muùa, xöôùng haùt vaø coá yù xem nghe laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi giöõ ñöôïc khoâng? Neáu giöõ ñöôïc thì traû lôøi: Ñöôïc. 8. Troïn ñôøi khoâng naèm ngoài treân giöôøng cao roäng lôùn laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi giöõ ñöôïc khoâng? Neáu giöõ ñöôïc thì traû lôøi: Ñöôïc. 9. Troïn ñôøi khoâng aên phi thôøi laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi giöõ ñöôïc khoâng? Neáu giöõ ñöôïc thì traû lôøi: Ñöôïc. l0. Troïn ñôøi khoâng caàm naém sinh töôïng vaøng baïc, vaät baùu, laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi giöõ ñöôïc khoâng? Neáu giöõ ñöôïc thì traû lôøi: Ñöôïc. Ñaây laø möôøi giôùi cuûa Sa-di, troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm. Neáu giöõ

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 688

ñöôïc thì traû lôøi: Ñöôïc. >. Baáy giôø, coù moät Sa-di nhoû. Chuùng Taêng khoâng cho pheùp vaøo ôû trong chuøa gaàn xoùm,l>2l vaø choã A-lan-nhaõ, neân Sa-di noï bò con beo laøm haïi. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy ñeán baïch Ñöùc Theá Toân, Ñöùc Theá Toân daïy: - Khoâng ñöôïc ngaên caû hai ñöôøng bieânl>22 ñoái vôùi Sa-di nhoû. Tröôøng hôïp chuøa ôû treân bieân cuûa thoân maø khoâng phaûi A-lan-nhaõ, laïi ngaên oâng Sa-di. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Tröôøng hôïp choã A-lan-nhaõ maø khoâng coù chuøa ôû bieân thoân, vò kia laïi ngaên oâng Sa-di. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Vò kia laïi ngaên oâng Sa-di khoâng cho pheùp ñeán choã nhieàu ngöôøi, nôi nhaø taém, nhaø aên, nhaø kinh haønh, oâng Sa-di khoâng coù choã ñeå nghæ ñeâm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc ngaên vaøo choã nhieàu ngöôøi, cho ñeán choã nhaø kinh haønh. Neáu treân taàng gaùc choã nhieàu ngöôøi nguû, döôùi taàng gaùc choã nhieàu ngöôøi ñi, döôùi taàng gaùc choã nhieàu ngöôøi nguû, treân taàng gaùc choã nhieàu ngöôøi ñi thì cho pheùp noùi: Ñöøng vaøo choã toâi nguû. Baáy giôø coù Sa-di khoâng haàu haï Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, cuõng khoâng haàu haï caùc vò khaùc, neân ngaên khoâng cho Sa-di nhaän vaät lôïi döôõng trong Taêng. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc ngaên; vì ñaây laø vaät cuûa thí chuû. Ñöùc Phaät daïy: - Töø nay veà sau neân noùi vôùi oâng Sa-di: Ngöôi neân nhö phaùp haàu haï Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ vaø chuùng Taêng. Neáu Taêng phaân coâng theo thöù töï thì neân laøm. 4. Baáy giôø coù Tyø-kheo tröôûng laõo daãn moät ñöùa treû nít xuaát gia, vaøo thoân khaát thöïc, ñeán choã chôï quaùn, noù thaáy baùnh vaø

côm, chìa tay ra vaø noùi: Cho toâi baùnh. Cho toâi côm. Caùc tröôûng giaû thaáy, ñeàu cô hieàm: Sa-moân Thích töû khoâng bieát hoå theïn, vi phaïm phaïm haïnh. Beân ngoaøi töï xöng toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy thì coù gì laø Chaùnh phaùp? Xuaát gia maø coøn coù con, daãn ñi theo!"

l>2l. Vin. i. 8>: caùc Sa-di phaïm luaät, caùc Tyø-kheo khoâng bieát trò phaùp nhö theá naøo; Phaät daïy: cho pheùp caám chæ (anujāmi, bhikkave, āvaranam kātun ti). Caùc Tyø-kheo beøn caám Sa-di vaøo Taêng vieân... l>22. Löôõng bieân ; chæ ñöôøng bieân cuûa thoân xoùm, vaø bìa röøng. Röøng khoâng coù thuù döõ goïi laø A-lan-nhaõ.

Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch Ñöùc Theá Toân, Ñöùc Theá Toân daïy: - Töø nay veà sau khoâng ñöôïc ñoä treû nít döôùi möôøi hai tuoåi.l>2> Baáy giôø Toân giaû A-nan gaëp phaûi tröôøng hôïp coù moät ñöùa treû nhoû con cuûa nhaø ñaøn-vieät, maø gia ñình ñeàu cheát heát. Toân giaû daãn noù ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài qua moät beân, Ñöùc Phaät bieát maø coá vaãn hoûi: - Ñöùa nhoû naøy laø con ai? Toân giaû A-nan ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân, Ñöùc Theá Toân hoûi: - Taïi sao khoâng ñoä cho noù xuaát gia? Toân giaû thöa: - Tröôùc ñaây Ñöùc Theá Toân coù cheá giôùi khoâng ñöôïc ñoä ngöôøi döôùi möôøi hai tuoåi, cho con neân khoâng ñoä. Ñöùc Phaät hoûi Toân giaû A-nan: - Ñöùa treû naøy coù theå ñuoåi quaï, coù theå trì giôùi, coù theå aên moät böõa ñöôïc khoâng? Neáu coù theå thì cho pheùp ñoä noù xuaát gia. 5. Baáy giôø Baït-nan-ñaø coù nuoâi hai Sa-di, moät teân laø Keá-na, thöù hai teân laø Ma-khö,l>24 khoâng bieát hoå theïn, phaïm baát tònh haïnh vôùi nhau. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân, Ñöùc Theá Toân daïy: - Töø nay veà sau khoâng ñöôïc nuoâi hai Sa-di. Baáy giôø, coù moät ñöùa nhoû ñeán trong Taêng-giaø-lam chôi. Moät Tyø- kheo noùi phaùp cho noù nhö vaày: - Con neân bieát, ñòa nguïc laø khoå, suùc sinh laø khoå, ngaï quyû laø khoå. Phaät ra ñôøi laø ñieàu khoù gaëp, nhö hoa Öu-ñaøm-baùt laâu naêm môùi nôû moät laàn. Taïi sao con khoâng xuaát gia laøm ñaïo? Thieáu nhi thöa: - Neáu Ñaïi ñöùc laøm Hoøa thöôïng thì con seõ xuaát gia. Tyø-kheo kia vì ñaõ coù nuoâi moät Sa-di roài neân nghó: Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc nuoâi hai Sa-di. Vò aáy nghi, neân khoâng daùm nuoâi hai Sa-di. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu coù khaû naêng daïy cho noù trì giôùi, taêng taâm, taêng hueä, hoïc vaán, phuùng tuïng thì cho pheùp nuoâi.

l>2>. Pali, Vin.i. 79, khoâng ñöôïc ñoä con nít döôùi l5 tuoåi (na ūnapannarasavasso dārako pabbājetabbo). l>24. Keá-na vaø Ma-khö . Pali: Kandaka vaø Mahaka.

Baáy giôø coù vò tuoåi chöa ñuû hai möôi maø thoï giôùi cuï tuùc, sau ñoù sinh nghi. Caùc Tyø-kheo ñeán thöa hoûi Ñöùc Phaät, Ñöùc Phaät Noùi: - Töø nay veà sau, neáu thoï giôùi cuï tuùc roài, coù söï nghi ngôø nhö vaäy, cho pheùp tính theâm thaùng ôû

trong thai, hoaëc tính thaùng nhuaàn, hoaëc tính moãi laàn thuyeát giôùi möôøi boán ngaøy cho ñuû. Neáu ñaït ñöôïc A-la-haùn töùc laø ñaõ xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc vaäy. 3. Nhaân vaø Söï Nhö phaùp i. Keát vaø giaûi tieåu giôùi Baáy giôø coù ngöôøi muoán thoï giôùi, neân ra ngoaøi cöông giôùi. Nhoùm saùu Tyø-kheo ñeán ngaên vieäc thoï giôùi. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch Ñöùc Phaät, Phaät daïy: - Caùc oâng kheùo nghe ñaây! Töø nay veà sau, neáu ngöôøi khoâng ñoàng yù chöa ra ngoaøi cöông giôùi; thì ôû ngoaøi cöông giôùi neân nhanh choùng taäp hôïp laïi moät choã, keát tieåu giôùi baèng baïch nhò yeát-ma roài trao giôùi. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc phaùp yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch nhö vaày: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Taêng taäp hôïp moät choã keát tieåu giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän keát tieåu giôùi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng taäp hôïp laïi moät choã keát tieåu giôùi. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù Taêng taäp hôïp laïi moät choã ñeå keát tieåu giôùi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. - Taêng ñaõ chaáp thuaän keát tieåu giôùi roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. Neáu ngöôøi naøo khoâng ñoàng yù, ôû ngoaøi cöông giôùi maø ngaên; khoâng thaønh ngaên. Caùc vò kia khoâng giaûi giôùi maø ñi. Caùc Tyø-kheo nghe, baïch Phaät. Phaät daïy: - Töø nay veà sau, neân giaûi giôùi roài môùi ñi. Neân giaûi giôùi baèng baïch nhò yeát-ma roài ñi. Trong chuùng neân sai moät vò coù khaû naêng taùc phaùp yeát-ma, döïa theo söï vieäc treân taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng taäp hôïp ñeå giaûi giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän giaûi giôùi. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng taäp hôïp ñeå giaûi giôùi. Caùc tröôûng laõo chaáp naøo thuaän chuùng Taêng giaûi giôùi thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. - Taêng chaáp thuaän giaûi giôùi roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 69l

Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. ii. Hoøa Thöôïng nhö phaùp Tröôøng hôïp khoâng coù Hoøa thöôïng maø thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc. Khi thoï giôùi, coù hai Hoøa thöôïng, ñöôïc hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc. Vôùi ba Hoøa thöôïng, ñöôïc thoï giôùi hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñöôïc. Thoï giôùi cuï tuùc vôùi soá ñoâng Hoøa thöôïng, ñöôïc thoï giôùi hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc. Thoï giôùi vôùi Hoøa thöôïng chín tuoåi, ñöôïc goïi laø thoï giôùi cuï tuùc; nhöng Chuùng Taêng coù toäi. iii. Truyeàn töù y l. Phaät du hoùa taïi nöôùc Ba-la-naïi. Baáy giôø, trong nöôùc maát muøa, côm gaïo khan hieám, khaát thöïc khoù ñöôïc, nhaân daân bò ñoùi. Vaøo luùc ñoù, Ñöùc Phaät vaø chuùng Taêng nhaän ñöôïc nhieàu phaåm vaät cuùng döôøng. Coù moät thieáu nieân ngoaïi ñaïo thaáy Phaät vaø chuùng Taêng nhaän ñöôïc nhieàu phaåm vaät cuùng döôøng, beøn töï caïo toùc, maëc aùo ca-sa, xuaát gia thoï giôùi. Sau ñoù, phaåm vaät cuùng döôøng cho chuùng Taêng khoâng ñöôïc nhaän nöõa. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi thieáu nieân: - OÂng vaøo trong thoân khaát thöïc. Thieáu nieân hoûi: - Chuùng Taêng khoâng coù thöùc aên sao? Caùc Tyø-kheo noùi: - Khoâng. Thieáu nieân noùi: - Toâi seõ phaûi laøm sao ñaây! Caùc Tyø-kheo noùi: - OÂng phaûi ñi khaát thöïc. Thieáu nieân

noùi: - Neáu phaûi khaát thöïc thì ôû ñaây khaát thöïc, beân kia cuõng khaát thöïc, toâi seõ trôû veà laïi beân kia ñeå khaát thöïc. Thieáu nieân kia lieàn thoâi tu. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch Ñöùc Phaät, Phaät daïy: - Töø nay veà sau cho pheùp trao töù yl>25 tröôùc. 2. Baáy giôø laïi coù moät thieáu nieân ngoaïi ñaïo ñeán trong Taêng-giaølam thöa vôùi caùc Tyø-kheo, - Con muoán xuaát gia. Caùc Tyø-kheo lieàn cho

l>25. Töù y ; xem giaûi thích ñoaïn sau. Pali, Vin. i. 58, cattāro nissayā.

xuaát gia vaø tröôùc heát trao phaùp töù y. Ngoaïi ñaïo kia noùi: - Thöa Ñaïi ñöùc, toâi coù theå thoï hai y laø y khaát thöïc vaø y thoï haï toïa. Toâi coù khaû naêng thoï trì hai y naøy. Coøn naïp y vaø huû laïn döôïc, toâi khoâng theå thoï trì hai y naøy. Taïi sao vaäy? Ai maø coù theå ñuïng chaïm ñeán hai thöù naøy. Do vaäy, thieáu nieân lieàn thoâi tu khoâng xuaát gia. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch Ñöùc Phaät. Phaät daïy: - Ngoaïi ñaïo naøy khoâng xuaát gia, coù ñieàu maát maùt. Neáu xuaát gia, seõ chöùng ñöôïc ñaïo. Ñöùc Phaät daïy: - Töø nay veà sau, tröôùc heát thoï giôùi roài sau môùi thoï töù y. iv. Caùc giaø naïn (2)l>26 7. Phaät ôû taïi vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù moät ñaïi töôùng duõng kieän ñeán trong Taêng-giaø-lam, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Toâi muoán xuaát gia laøm ñaïo. Caùc Tyø-kheo lieàn cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Sau ñoù, trong nöôùc cuûa Vua Ba-tö-naëc, nhaân daân noåi loaïn,l>27 caàn phaûi duøng binh löïc ñeå chinh phaït. Xuaát quaân laàn ñaàu bò quaân cuûa boïn phaûn loaïn ñaùnh baïi. Laàn thöù hai cuõng bò ñaùnh baïi. Nhaø Vua lieàn hoûi: - Kieän töôùng cuûa ta hieän nay ôû ñaâu? Caùc quan taû höõu taâu: - OÂng aáy xuaát gia laøm ñaïo trong Sa-moân Thích töû roài! Nhaø Vua lieàn cô hieàm: - Sa moân Thích töû khoâng bieát hoå theïn,l>28 nhieàu ham muoán, khoâng nhaøm chaùn. Beân ngoaøi töï xöng toâi bieát chaùnh phaùp, maø ñoä vò ñaïi töôùng duõng kieän cuûa Ta xuaát gia laøm ñaïo. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Cöù theo tröôøng hôïp naøy maø suy seùt thì Sa-moân Thích töû ñeàu laø caùc nhaø quan. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Phaät, Phaät daïy: - Töø nay veà sau khoâng ñöôïc ñoä caùc quan, neáu ñoä seõ nhö phaùp trò.

l>26. Tieáp theo nhaân duyeân giaø naïn thöù 6 ôû treân. l>27. Vin. i. 7>: quoác caûnh cuûa Ma-kieät-ñaø, döôùi thôøi vua Bimbisāra coù loaïn. Nhöng phaàn lôùn quaân só ñaõ xuaát gia, neân quaân soá thieáu. l>28. Ngöôøi bieân taäp thuaät söï theo quaùn tính, neân gaùn cho Vua Ba-tö-naëc (Pasenadi) noùi ñieàu chæ trích Taêng nhö vaäy. Tham chieáu, Pali, ibid., tröôùc khi xuaát quaân, Vua (Bimbisāra) taäp hôïp töôùng laõnh, thaáy thieáu maáy vieân duõng töôùng, neân hoûi vaø ñöôïc taâu trình. Vua lieàn töï thaân ñeán haàu Phaät. Thænh nguyeän, khoâng xuaát gia cho quan vieân chöa ñöôïc Vua cho pheùp. Bôûi vì, coù nhöõng vua chuùa khoâng tin Phaät, nhaân söï vieäc naøy seõ chæ trích. Vua khoâng choáng ñoái vieäc caùc töôùng taù xuaát gia.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 69>

8. Tyø-kheo cho ngöôøi khoâng coù y baùt xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi vò aáy: - Thaày vaøo thaønh khaát thöïc. Vò aáy traû lôøi: - Toâi khoâng coù y baùt. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch Ñöùc Phaät, Phaät daïy: - Töø nay veà sau, keû khoâng coù y baùt khoâng ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc. Coù nhieàu ngöôøi möôïn y baùt cuûa ngöôøi khaùc thoï giôùi cuï tuùc. Thoï giôùi roài, ngöôøi chuû ñoøi laïi. Vò aáy bò loaõ hình, ngoài xoåm, hoå theïn. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch Ñöùc Phaät, Phaät daïy: - Töø nay veà sau khoâng ñöôïc möôïn y baùt ñeå thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi cho möôïn y neân baûo hoï xin roài cho. Neáu khoâng cho, thì phaûi traû ñuùng giaù. 9. Baáy giôø, coù soá ñoâng Tyø-kheo töø nöôùc Caâu-taùt-la, treân ñöôøng ñi ñeán beân soâng Haéc aùm, trong soá ñoù coù moät Tyø-kheo noùi: - Trong soá naøy, ñaõ töøng coù baïch y cuøng vôùi ngöôøi maëc aùo ca-sa haønh daâm. Moïi ngöôøi hoûi: - Taïi sao thaày bieát? Vò aáy noùi: - Toâi laø moät ngöôøi trong soá ñoù. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch Ñöùc Phaät. Phaät daïy: - Neáu ngöôøi phaïm ñeán Tyø-kheo-ni thì ôû trong phaùp luaät cuûa ta khoâng coù tröôûng ích, khoâng ñöôïc cho xuaát gia thoï ñaïi giôùi. Neáu ñaõ xuaát gia thoï ñaïi giôùi roài thì neân dieät taãn. l0. Phaät ôû taïi nöôùc Ba-la-naïi. Baáy giôø trong nöôùc luùa gaïo khan hieám, khaát thöïc khoù ñöôïc, moïi ngöôøi ñeàu bò ñoùi. Vaøo luùc ñoù, Ñöùc Phaät vaø Taêng Tyø-kheo laïi nhaän ñöôïc nhieàu moùn cuùng döôøng. Baáy giôø coù moät thieáu nieân ngoaïi ñaïo thaáy Phaät vaø Taêng nhaän ñöôïc nhieàu phaåm vaät cuùng döôøng, (8l2al) beøn nghó: Neân laøm caùch naøo ñeå ñöôïc thöùc aên naøy maø khoûi phaûi xuaát gia? Thieáu nieân kia lieàn töï caïo toùc maëc aùo ca-sa, tay böng bình baùt, vaøo trong chuùng aên. Caùc Tyø-kheo hoûi: Thaày bao nhieâu tuoåi? Vò kia khoâng bieát. Laïi hoûi: Thaày thoï giôùi luùc naøo? Vò kia traû lôøi khoâng bieát. Caùc Tyø-kheo hoûi tieáp: Hoøa thöôïng cuûa thaày laø ai? - A-xaø-leâ thaày

laø ai?

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 694

Vò kia cuõng noùi: Khoâng bieát. Caùc Tyø-kheo laïi hoûi: Thaày laø ai? Vò kia noùi: Toâi laø ngoaïi ñaïo teân nhö vaäy. Vì thaáy Phaät vaø Taêng nhaän ñöôïc nhieàu vaät cuùng döôøng beøn nghó: “Baèng caùch naøo ñeå ñöôïc thöùc aên naøy maø khoûi phaûi xuaát gia.” Toâi beøn töï caïo raâu toùc, maëc aùo ca- sa vaøo trong chuùng ñeå tìm caàu thöùc aên. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Phaät. Phaät daïy: - Töø nay veà sau, ngöôøi vaøo ñaïo vôùi taëc taâm thì ôû trong giaùo phaùp cuûa ta khoâng coù lôïi ích naøo. Khoâng ñöôïc cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì neân dieät taãn. Trong ñaây, ngöôøi vaøo ñaïo vôùi taâm giaëc laø, hoaëc ñeán choã moät Tyø- kheo, hai Tyø-kheo, ba Tyø-kheo, choã chuùng Taêng,l>29 cuøng yeát-ma thuyeát giôùi; hoaëc ñeán choã moät Tyø-kheo, hai Tyø-kheo, ba Tyø-kheo, choã chuùng Taêng, cuøng yeát-ma maø khoâng thuyeát giôùi; hoaëc ñeán choã moät Tyø-kheo, hai Tyø-kheo, ba Tyø-kheo, choã chuùng Taêng, khoâng cuøng yeát-ma nhöng thuyeát giôùi. Hoaëc ñeán choã moät Tyø-kheo, hai Tyø-kheo, ba Tyø-kheo, maø khoâng ñeán choã chuùng Taêng, khoâng

cuøng yeát-ma nhöng thuyeát giôùi;l>>0 hoaëc ñeán choã moät Tyø-kheo, hai Tyø-kheo maø khoâng ñeán choã ba Tyø- kheo, hay choã chuùng Taêng, khoâng cuøng yeát-ma thuyeát giôùi; hoaëc ñeán choã moät Tyø-kheo maø khoâng ñeán choã hai Tyø-kheo, hay ba Tyø-kheo, choã chuùng Taêng, khoâng cuøng yeát-ma thuyeát giôùi.l>>l Trong ñaây,l>>2 ngöôøi vaøo ñaïo vôùi taâm giaëc laø, ñeán choã moät Tyø- kheo, maø khoâng ñeán choã hai Tyø-kheo, ba Tyø-kheo, hay choã chuùng Taêng, khoâng cuøng yeát-ma thuyeát giôùi. Ngöôøi nhö vaäy, neáu chöa xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì khoâng ñöôïc cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì ñöôïc pheùp goïi laø xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc.l>>> Trong ñaây, ngöôøi vaøo ñaïo vôùi taâm giaëc laø, ñeán choã moät Tyø-kheo, hai Tyø-kheo, maø khoâng ñeán choã ba Tyø-kheo hay choã chuùng Taêng, khoâng cuøng yeát-ma thuyeát giôùi. Neáu ngöôøi aáy chöa xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì khoâng ñöôïc cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì ñöôïc pheùp goïi laø xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc.

l>29. Ñeán choã coù töø boán Tyø-kheo trôû leân, goïi laø ñeán choã Taêng. l>>0. Ñeán choã coù ba Tyø-kheo trôû xuoáng, vì khoâng tuùc soá, neân chæ coù theå thuyeát giôùi maø khoâng theá laøm caùc yeát-ma. l>>l. Trôû leân, neâu caùc tröôøng hôïp ñöôïc goïi laø taëc taâm xuaát gia l>>2. Töø ñaây trôû xuoáng, phaân bieät caùc tröôøng hôïp taëc taâm nhöng khoâng bò dieät taãn l>>>. Chæ döï nghe thuyeát giôùi, chöù khoâng döï taùc phaùp yeát-ma chung vôùi Taêng, neân tuy taëc taâm, nhöng khoâng bò dieät taãn. Caùc tröôøng hôïp tieáp theo cuõng vaäy.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 695

Trong ñaây, ngöôøi vaøo ñaïo vôùi taâm giaëc laø, ñeán choã moät Tyø-kheo, hai Tyø-kheo, ba Tyø-kheo, khoâng ñeán choã chuùng Taêng, khoâng cuøng yeát- ma thuyeát giôùi, neáu chöa xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì khoâng ñöôïc cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì cho pheùp goïi laø xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Trong ñaây, ngöôøi vaøo ñaïo vôùi taâm giaëc laø, ñeán choã moät Tyø-kheo, hai Tyø-kheo, ba Tyø-kheo hoaëc Taêng, khoâng cuøng yeát-ma thuyeát giôùi; neáu chöa xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì khoâng ñöôïc cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì cho pheùp goïi laø xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Trong ñaây, ngöôøi vaøo ñaïo vôùi taâm giaëc laø, ñeán choã moät Tyø-kheo, hai Tyø-kheo, ba Tyø-kheo, chuùng Taêng, yeát-ma maø khoâng cuøng thuyeát giôùi; neáu chöa xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì khoâng cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì neân dieät taãn.l>>4 Trong soá ngöôøi vaøo ñaïo vôùi taâm giaëc, ñeán choã moät Tyø-kheo, hai Tyø-kheo, ba Tyø-kheo, chuùng Taêng cuøng yeát-ma thuyeát giôùi; neáu chöa xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì khoâng cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì neân dieät taãn. l>>5 ll. Baáy giôø, coù keû huyønh moânl>>6 ñeán trong Taêng-giaø-lam thöa vôùi caùc Tyø-kheo, - Toâi muoán xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo lieàn cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Thoï giôùi cuï tuùc roài, vò aáy noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Haõy cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy, nhö vaäy. Caùc

Tyø-kheo noùi: Ngöôi ñi ñi! Ngöôi dieät ñi! Ai caàn ngöôi? Vò kia laïi ñeán nôi ngöôøi giöõ vöôøn vaø Sa-di noùi: Haõy cuøng toâi laøm vieäc nhö vaäy, nhö vaäy. Ngöôøi giöõ vöôøn vaø Sa-di noùi: Ngöôi ñi ñi! Ngöôi dieät ñi! Ai caàn ngöôi? Keû huyønh moân kia ra ngoaøi chuøa cuøng ngöôøi chaên boø chaên deâ laøm vieäc daâm duïc. Caùc cö só thaáy cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû ñeàu laø huyønh moân, trong ñoù coù ñaøn oâng laøm vieäc daâm duïc vôùi nhau. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät. Phaät daïy: - Huyønh moân ôû trong phaùp cuûa ta khoâng coù ñieàu tröôûng ích, khoâng ñöôïc cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì

l>>4. Tröôøng hôïp khoâng döï nghe thuyeát giôùi, nhöng ñaõ döï taùc phaùp yeát-ma chung vôùi Taêng, neân phaûi bò deät taãn. l>>5. Heát quyeån >4. l>>6. Huyønh moân . Pali, Vin.i. 85 pandaka, ngöôøi bò thieán.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 696

phaûi dieät taãn. Trong ñaây, huyønh moân coù huyønh moân do baåm sinh (sinh), huyønh moân do thieán (kieàn), huyønh moân do ghen (ñoá), huyønh moân do ñoåi (bieán), vaø huyønh moân nöûa thaùng (baùn nguyeät)l>>7. Sinh: Khi sinh lieàn thaønh huyønh moân. Kieän: Sau khi sinh, caét boû heát ñeå laøm huyønh moân. Ñoá: Thaáy ngöôøi khaùc haønh daâm, mình khôûi taâm daâm. Bieán: Khi cuøng vôùi ngöôøi khaùc haønh daâm, naêm caên maát, bieán laøm huyønh moân. Nöûa thaùng: nöûa thaùng coù khaû naêng cuûa ngöôøi nam, nöûa thaùng khoâng coù khaû naêng cuûa ngöôøi nam. l2. Phaät du hoùa nöôùc Ba-la-naïi. Baáy giôø Thieän Hieän Long vöôngl>>8 thoï maïng raát laâu, sinh taâm nhaøm tôûm thaân roàng (raén), beøn nghó: Ñôøi nay sinh trong loaøi roàng tröôøng thoï naøy, khoâng bieát khi naøo thoaùt khoûi ñöôïc thaân naøy? Long vöông laïi nghó: Sa moân Thích töû naøy tu haïnh thanh tònh. Nay ta haõy ñeán ñoù caàu xuaát gia laøm ñaïo, coù theå lìa khoûi thaân hình roàng naày. Long vöông nghó xong, lieàn bieán laøm moät thaân hình thieáu nieân ngoaïi ñaïo, ñeán trong Taêng-giaø-lam thöa vôùi caùc Tyø-kheo: Toâi muoán xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo khoâng quaùn saùt boån nguyeân, voäi cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc vaø cho ôû cuøng phoøng vôùi moät Tyø-kheo. Khi Tyø-kheo kia coù vieäc ra ngoaøi, Thieän Hieän Long vöông buoâng mình xuoáng nguû. Theo thöôøng phaùp cuûa loaøi roàng, coù hai tröôøng hôïp khoâng lìa ñöôïc nguyeân hình; moät laø khi nguû, hai laø khi haønh daâm. Baáy giôø, thaân cuûa Long vöông tröông ra ñaày caû phoøng, loøi ra caû ngoaøi cöûa soå nôi loã troáng. Tyø-kheo kia khi trôû laïi, laáy tay ñaåy caùnh cöûa, chaïm phaûi thaân con roàng, hoát hoaûng, bieát beân trong phoøng coù gì khaùc, beøn lôùn tieáng keâu: - Raén! raén! Tyø-kheo ôû phoøng gaàn nghe tieáng keâu lôùn, lieàn hoûi: - Chuyeän gì la lôùn vaäy? Vò kia trình baøy ñaày ñuû söï vieäc. Long vöông cuõng nghe tieáng Tyø- kheo keâu neân thöùc daäy, ngoài keát giaø, thaúng mình chaùnh yù, buoäc yù nieäm tröôùc maët. Tyø-kheo lieàn vaøo hoûi: l>>7. Naêm huyønh moân: sinh huyønh moân , kieàn huyønh moân , ñoá huyønh moân, bieán huyønh moân , baùn nguyeät huyønh moân . Pali, Sôù giaûi, v.l0l6: āsitta-pamndako usūyapandako opakkamika-pandako pakkhâp ako

nupunsapanako ti pañca pandakā. l>>8. Thieän Hieän Long vöông . Pali, Vin. i. añ̃ataro nāgo, moät con raén (thaàn) noï. Caùc töø “long” trong Haùn dòch, thöôøng chæ loaïi raén thaàn cuûa AÁn ñoä.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 697

- Ngöôi laø ai? Ngöôøi ngoài keát giaø traû lôøi: - Toâi laø Thieän Hieän Long vöông. Toâi sinh tröôûng trong loaøi roàng, vì chaùn thaân naøy, neân nghó: “khoâng bieát bao giôø ta môùi thoaùt khoûi thaân roàng naøy?” Toâi laïi nghó: “Sa moân Thích töû tu haïnh thanh tònh, nay ta coù theå ñeán ñoù xin xuaát gia laøm ñaïo, ngoõ haàu thoaùt khoûi thaân hình roàng naày.” Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Phaä d t aïy: - Loaøi suùc sinh ôû trong phaùp cuûa ta khoâng coù tröôûng ích gì. Neáu chöa xuaát gia thì khoâng ñöôïc cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì neân dieät taãn. l>.l. Baáy giôø, coù moät thieáu nieân ngoaïi ñaïo coá yù gieát meï. Gieát xong thöôøng oâm loøng saàu öu, luoân nghó: Ai coù theå tröø noãi öu saàu cho ta? Thieáu nieân laïi nghó: Sa-moân Thích töû tu nhieàu thieän phaùp. Nay ta haõy ñeán ñoù xin xuaát gia hoïc ñaïo, ngoõ haàu tieâu dieät toäi naày. Nghó xong, thieáu nieân lieàn ñeán trong Taêng-giaø-lam thöa vôùi caùc Tyø-kheo: - Toâi muoán xuaát gia hoïc ñaïo. Caùc Tyø-kheo thaáy vaäy, töôûng laø Thieän Hieän Long vöông, neân h oûi: - Ngöôøi laø giôùi naøo? Thieáu nieân traû lôøi: - Toâi laø ngoaïi ñaïo teân nhö vaäy. Toâi coá taâm gieát meï toâi. Gieát xong, thöôøng oâm loøng öu saàu, nghó: “Ai coù theå tröø noãi öu saàu cho ta?” Toâi laïi nghó: “Sa moân Thích töû tu nhieàu thieän phaùp. Nay ta haõy ñeán ñoù xin xuaát gia hoïc ñaïo, ngoõ haàu tieâu dieät toäi naày.” Cho neân toâi ñeán ñaây caàu xin xuaát gia. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Phaät daïy: - Keû gieát meï ôû trong phaùp cuûa Ta khoâng coù tröôûng ích gì. Neáu chöa xuaát gia thì khoâng ñöôïc cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì neân dieät taãn. l>.2. Baáy giôø, coù moät ngoaïi ñaïo coá yù gieát cha. Gieát xong thöôøng oâm loøng saàu öu, luoân nghó: Ai coù theå tröø noãi öu saàu cho ta? Thieáu nieân laïi nghó: Sa-moân Thích töû tu nhieàu thieän phaùp. Nay ta haõy ñeán ñoù xin xuaát gia hoïc ñaïo, ngoõ haàu tieâu dieät toäi naày. Nghó xong, thieáu nieân lieàn ñeán trong Taêng-giaø-lam thöa vôùi caùc Tyø-kheo: - Toâi muoán xuaát gia hoïc ñaïo.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 698

Caùc Tyø-kheo töôûng laø Thieän Hieän Long vöông, neân hoûi: - Toâi laø ngoaïi ñaïo teân nhö vaäy. Toâi coá taâm gieát cha toâi. Gieát xong, thöôøng oâm loøng öu saàu, nghó: “Ai coù theå tröø noãi öu saàu cho ta?” Toâi laïi nghó: “Sa-moân Thích töû tu nhieàu thieän phaùp. Nay ta haõy ñeán ñoù xin xuaát gia hoïc ñaïo, ngoõ haàu tieâu dieät toäi naày.” Cho neân toâi ñeán ñaây caàu xin xuaát gia. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch leân Ñöùc Phaät. Phaät daïy: - Keû gieát cha ôû trong phaùp cuûa Ta khoâng coù tröôûng ích gì. Neáu chöa xuaát gia thì khoâng ñöôïc cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì neân dieät taãn. l>.>. Baáy giôø coù soá ñoâng Tyø-kheo töø nöôùc Caâu-taùt-la, treân ñöôøng ñi,

gaëp choã coù A-lan-nhaõ, cuøng nhau baøn noùi: A-lan-nhaõ naøy teân nhö vaäy. Nôi ñaây coù A-la-haùn bò gieát. Trong soá ñoù coù ngöôøi noùi: - Vò aáy thaät laø A-la-haùn. Coù ngöôøi hoûi: - Taïi sao bieát? Ñaùp: - Vì trong luùc bò gieát, taâm khoâng thay ñoåi. Coù ngöôøi hoûi: - Taïi sao thaày bieát? Vò aáy noùi: - Toâi laø moät trong soá ngöôøi gieát aáy. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy - Ngöôøi gieát A-la-haùn ôû trong phaùp cuûa ta khoâng coù lôïi ích gì, neáu chöa xuaát gia thì khoâng ñöôïc cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì neân dieät taãn. l>.4. Baáy giôø, Toân giaû Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy, troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, chaáp tay thöa: - Kính baïch Ñöùc Theá Toân, neáu coù ngöôøi phaù hoaïi Taêng, thì neân theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Haïng ngöôøi nhö Ñeà-baø-ñaït. Neáu chöa xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, thì khoâng ñöôïc cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì phaûi dieät taãn. l>.5. Öu-ba-ly laïi hoûi: - Keû aùc taâm laøm thaân Phaät chaûy maùu thì neân theá naøo? Ñöùc Phaät daïy:

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 699

- Haïng ngöôøi nhö Ñeà-baø-ñaït, neáu chöa xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, thì khoâng ñöôïc cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì phaûi dieät taãn. v. Caùc lieân heä giaø naïn l. Baáy giôø coù moät Tyø-kheo bieán ñoåi gioáng thaønh ngöôøi nöõ. Caùc Tyø-kheo nghó: Neân dieät taãn chaêng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc dieät taãn. Cho pheùp ñem luoân caû naêm vaø tuoåi thoï giôùi cuï tuùc tröôùc ñaây cuûa Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ chuyeån sang cho ôû beân chuùng cuûa Tyø-kheo-ni. 2. Coù moät Tyø-kheo-ni bieán thaønh hình nam töû. Caùc Tyø-kheo-ni nghó: Neân dieät taãn chaêng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc dieät taãn. Cho pheùp ñem luoân caû naêm vaø tuoåi thoï giôùi cuï tuùc tröôùc ñaây cuûa Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ chuyeån sang cho ôû beân chuùng cuûa Tyø-kheo. >. Coù moät Tyø-kheo bieán thaønh nam nöõ hai hình. Caùc Tyø-kheo nghó: Neân dieät taãn chaêng? Ñöùc Phaät daïy: - Neân dieät taãn. Coù moät Tyø-kheo-ni bieán laøm nam nöõ hai hình. Caùc Tyø-kheo-ni nghó: Neân taãn xuaát chaêng? Ñöùc Phaät daïy: - Neân taãn xuaát. 4. Coù Tyø-kheo bò giaëc chaët ñöùt nam caên vaø luoân caû hai tröùng. Caùc Tyø-kheo nghó: Neân dieät taãn chaêng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân dieät taãn. Coù Tyø-kheo vì oan gia caét nam caên vaø luoân caû hai caùi tröùng. Caùc Tyø-kheo nghó: Neân dieät taãn chaêng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc dieät taãn. Coù Tyø-kheo bò thuù döõ caén ñöùt nam caên vaø tröùng. Caùc Tyø-kheo nghó: Neân dieät taãn chaêng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc dieät taãn. Coù Tyø-kheo vì nghieäp baùo nhaân duyeân nam caên töï ruïng. Caùc Tyø- kheo nghó: Neân dieät taãn chaêng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc dieät taãn. Coù Tyø-kheo töï caét nam caên. Caùc Tyø-kheo nghó: Neân dieät taãn chaêng? Ñöùc Phaät daïy: - Neân dieät taãn. 5. Coù vò muoán thoï giôùi cuï tuùc, ñöôïc daãn ra ngoaøi giôùi. Caùc Tyø- kheo hoûi: Ngöôi laø ai? Ngöôøi aáy khoâng chòu xöng danh. Laïi hoûi: Hoøa thöôïng cuûa ngöôi laø ai? Laïi cuõng khoâng noùi teân cuûa Hoøa thöôïng. Ñöôïc

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 700

höôùng daãn baûo caàu xin giôùi, cuõng khoâng chòu xin. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Coù ba haïng ngöôøi khoâng ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc: Khoâng töï xöng teân mình, khoâng chòu xöng teân Hoøa thöôïng, daïy xin giôùi khoâng chòu xin. Ba haïng ngöôøi nhö vaäy khoâng ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc. 6. Coù ngöôøi khoaùc y phuïc cuûa baïch y thoï giôùi cuï tuùc. Thoï giôùi roài lieàn maëc vaøo thoân khaát thöïc. Caùc cö só thaáy hoûi: - OÂng laø ai? Vò aáy traû lôøi: - Toâi laø Sa-moân Thích töû. Cö só noùi: - Sa moân Thích töû khoâng phaûi nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc khoaùc y phuïc cuûa baïch y thoï giôùi cuï tuùc. Laïi coù ngöôøi khoaùc y cuûa ngoaïi ñaïo thoï giôùi cuï tuùc. Thoï giôùi roài lieàn maëc vaøo thoân khaát thöïc. Caùc cö só thaáy hoûi: - OÂng laø haïng ngöôøi naøo? Vò aáy traû lôøi: - Toâi laø Sa-moân Thích töû. Cö só noùi: - Sa-moân Thích töû khoâng phaûi nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi khoaùc y phuïc ngoaïi ñaïo khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc. Coù ngöôøi mang caùc ñoà trang söùc thaân mình maø thoï giôùi cuï tuùc. Thoï giôùi cuï tuùc roài vaøo thoân khaát thöïc. Caùc cö só thaáy hoûi: - OÂng laø haïng ngöôøi naøo? Vò aáy traû lôøi: - Toâi laø Sa-moân Thích töû. Cö só noùi: - Sa-moân Thích töû khoâng phaûi nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi mang caùc ñoà trang söùc thaân mình khoâng ñöôïc cho thoï giôùi cuï tuùc. Coù ba haïng ngöôøi khoâng ñöôïc goïi laø thoï giôùi cuï tuùc: maëc ñoà theá tuïc, maëc ñoà ngoaïi ñaïo, mang ñoà trang söùc thaân mình. Ba haïng ngöôøi naøy thoï giôùi cuï tuùc khoâng thaønh. 7. Coù vò trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi nguû. Khi thöùc daäy, ngöôøi aáy trôû veà nhaø. Caùc Tyø-kheo noùi:

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 70l

- Ñöøng veà nhaø! OÂng ñaõ thoï giôùi cuï tuùc roài. Vò kia traû lôøi: - Toâi khoâng thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Phaät. Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi ñang nguû. 8. Coù vò trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi say röôïu. Khi thöùc daäy, ngöôøi aáy trôû veà nhaø. Caùc Tyø-kheo noùi: - Ñöøng veà nhaø! OÂng ñaõ thoï giôùi cuï tuùc roài. Vò kia traû lôøi: - Toâi khoâng thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Phaät. Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi ñang say röôïu. 9. Coù vò trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi cuoàng. Khi heát cuoàng, ngöôøi aáy trôû veà nhaø. Caùc Tyø-kheo noùi: - Ñöøng veà nhaø! OÂng ñaõ thoï giôùi cuï tuùc roài. Vò kia traû lôøi: - Toâi khoâng thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Phaät. Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi cuoàng. Ba haïng ngöôøi khoâng ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc: ngöôøi nguû, ngöôøi say, ngöôøi cuoàng. Ñoù goïi laø ba haïng ngöôøi khoâng ñöôïc thoï (truyeàn) giôùi cuï tuùc. l0. Coù vò trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi loõa hình. Khi ñöôïc y phuïc roài, ngöôøi aáy trôû veà nhaø. Caùc Tyø-kheo noùi: - Ñöøng veà nhaø! OÂng ñaõ thoï giôùi cuï tuùc roài. Vò kia traû lôøi: - Toâi khoâng thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Phaät. Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi loõa hình. Coù vò trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi ñang saân nhueá. Khi heát saân nhueá, ngöôøi aáy trôû veà nhaø. Caùc Tyø-kheo noùi: - Ñöøng veà nhaø! OÂng ñaõ thoï giôùi cuï tuùc roài. Vò kia traû lôøi: - Toâi khoâng thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Phaät. Phaät daïy: -

Khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi ñang saân nhueá. Coù vò trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi bò eùp thoï. Sau ñoù, ngöôøi aáy beøn troán chaïy veà nhaø. Caùc Tyø-kheo noùi:

- Ñöøng veà nhaø! OÂng ñaõ thoï giôùi cuï tuùc roài. Vò kia traû lôøi: - Toâi khoâng thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Phaät. Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi bò cöôõng eùp. Ba haïng ngöôøi khoâng ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc: ngöôøi loõa hình, ngöôøi ñang saân nhueá, ngöôøi bò cöôõng eùp. Ñoù goïi laø ba haïng ngöôøi khoâng ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc. Cuõng nhö vaäy, bò chaët tay, bò chaët chaân, bò chaët caû tay chaân; bò xeûo tai, bò xeûo muõi, bò xeûo tai muõi; bò caét nam caên, bò thieán tröùng, bò caét nam caên vaø thieán tröùng; bò chaët tay, bò chaët khuûy tay, bò chaët ngoùn tay, thöôøng bò gheû nhoït, hieän töôùng cheát, thaân bò böôùu, thaân nhö thaân ngöôøi nöõ, coù danh tòch troán thueá nhaø quan, ung thö, thaân caù giao, ñaàu nhoïn, caùnh tay beân taû hö hoaïi, caùnh tay beân höõu hö hoaïi, raêng cöa, thaân truøng, ñaàu truøng, toùc treân ñaàu bò beänh teâ, ngoùn tay bò cong, saùu ngoùn, ngoùn tay khoâng coù ñoát, chæ coù moät tröùng, khoâng coù tröùng, beänh ñoài, beân trong cong beân ngoaøi cong, caû trong laãn ngoaøi cong, beänh thöôïng khí, beänh böôùu nhoû, beänh oùi nöôùc boït, v.v... hoaëc bò caùc khoå naõo, hoaëc beänh nam caên, hoaëc maét xanh, maét vaøng, maét ñoû, maét thoái, hoaëc coù hoàng nhaõn, maét coù maøng ñoû, maét coù maøng xanh, maét coù maøng vaøng, maét coù maøng traéng, maét coù thuûy tinh, maét quaù saâu, hoaëc maét ba goùc, maét khæ caùi, maét to böï, maét loài, hoaëc moät maét, maét lieác, maét môø, maét nhoïn, maét taø, maét saân noä, maét doøm ngoù, hoaëc maét coù gheû nhoït, hoaëc bò lang loã, hoaëc thaân bò gheû tanh hoâi, thaân bò nhoït xaâm daâm, hoaëc caâm, ñieác hay ñieác caâm, hoaëc ngoùn chaân cuoáng laïi, hoaëc chaân kieång, chaân cong, hoaëc moät tay, moät chaân, moät tai, hoaëc khoâng tay, khoâng chaân, khoâng tai, hoaëc khoâng toùc, khoâng loâng, khoâng raêng, hoaëc toùc xanh, toùc vaøng, toùc traéng, cao quaù, thaáp quaù, goùt chaân phuï nöõ, con trôøi, con A-tu-la, con kieàn-thaùt-baø, hoaëc ñaàu voi, ñaàu ngöïa, ñaàu laïc ñaø, hoaëc ñaàu boø, ñaàu löøa, ñaàu choù, ñaàu deâ ñen, ñaàu deâ traéng, ñaàu nai, ñaàu raén, ñaàu caù, ñaàu chim, hoaëc hai ñaàu, ba ñaàu, nhieàu ñaàu, taát caû xanh, taát caû vaøng, taát caû ñen, taát caû ñoû, taát caû traéng, taát caû gioáng nhö saéc con khæ caùi, hoaëc beänh phong, beänh nhieät, beänh ñaøm aám, beänh do cuïc trong buïng, hoaëc yeát haàu cong, hoaëc thieáu maët traêng, hoaëc khoâng coù löôõi, hoaëc caét löôõi, hoaëc khoâng bieát toát xaáu, hoaëc tröôùc thaân loài ra, hoaëc phía sau loài ra, hoaëc caû tröôùc laãn sau ñeàu loài, hoaëc beänh trong, beänh beân ngoaøi, hay trong ngoaøi ñeàu beänh, hoaëc coù beänh nghieân, beänh thöôøng naèm khoâng chuyeån ñoäng, hoaëc quaù giaø, hoaëc coù beänh caøn tieâu, hoaëc maát oai nghi ñi ñöùng.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 70>

Taát caû nhöõng tröôøng hôïp nhö treân, ñöa ñeán söï xaáu cho chuùng
Taêng.
Nhöõng ngöôøi nhö vaäy khoâng ñöôïc ñoä thoï giôùi cuï tuùc.

ll. Baáy giôø, coù ngöôøi coù thaàn tuùc, ôû treân hö khoâng thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy:
- Nhö vaäy khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.
Hoøa thöôïng ôû treân hö khoâng cho ngöôøi ôû döôùi thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy:
- Nhö vaäy khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.
Duøng thaàn tuùc ôû treân hö khoâng, ñuû tuùc soá, thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy:
- Khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.
Coù ngöôøi aån hình khoâng xuaát hieän maø thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät d
aïy: - Khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.
Hoøa thöôïng aån hình truyeànl>>9 giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy:
- Khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.
Tuùc soá, Tyø-kheo aån hình truyeàn thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy:
- Khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.
Coù ngöôøi lìa choã thaáy nghe thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy:
- Khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.
Hoøa thöôïng lìa choã thaáy nghe truyeàn thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc d
Phaät
aïy:
- Khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.
Ñuû soá ngöôøi, maø lìa choã thaáy nghe thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy:
- Khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.
Coù ngöôøi ôû ngoaøi giôùi thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy:
- Khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.
Hoøa thöôïng ôû ngoaøi giôùi truyeàn thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy:
- Khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.
Ñuû soá ngöôøi maø ôû ngoaøi giôùi thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy:
- Khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.
d
aïy: Coù vò khoâng ñöôïc trao giôùi Sa-di maø trao giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät
-V áy ñaéc cuï tuùc giôùi, maø chuùng Taêng maéc toäi. Ñöùc ò Theá Toân cuõng daïy nhö vaày: - Taát caû nhöõng ngöôøi laøm xaáu chuùng Taêng, khoâng ñöôïc thoï giôùi a cuï tuùc.

l>>9. Trong baûn, cheùp nhaàm chöõ thoï laø nhaän

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 704

4. Phaùp thöùc truyeàn thoï cuï tuùc i. Giaùo thoï giôùi töû Baáy giôø, coù ngöôøi muoán thoï giôùi. Vò kia daãn ñeán choã ngoaøi giôùi, côûi y phuïc ñeå khaùm. Ngöôøi thoï giôùi hoå theïn. Vieäc thoï giôùi bò ñình laïi. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy ñeán baïch leân Ñöùc Phaät, Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc loä hình nhö vaäy ñeå khaùm roài truyeàn thoï giôùi. Töø nay veà sau, cho pheùp hoûi möôøi ba naïn söï, sau ñoù môùi trao giôùi cuï tuùc, baèng baïch töù yeát-ma. Neân hoûi nhö vaày: - Ngöôi khoâng phaïm bieân toäi chaêng? Ngöôi khoâng xuùc phaïm Tyø- kheo-ni chaêng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi vaøo ñaïo vôùi taâm giaëc chaêng? Ngöôi chaúng phaûi laø ngöôøi phaù hoaïi noäi vaø ngoaïi ñaïo chaêng? Ngöôi chaúng phaûi laø huyønh moân chaêng? Ngöôi chaúng phaûi laø ngöôøi gieát cha, gieát meï chaêng? Ngöôi chaúng phaûi laø ngöôøi gieát A-la-haùn chaêng? Ngöôi chaúng phaûi laø ngöôøi phaù Taêng chaêng? Ngöôi chaúng phaûi laø ngöôøi vôùi aùc taâm laøm cho thaân Phaät chaûy maùu chaêng? Ngöôi chaúng phaûi laø phi nhaân chaêng? Ngöôi chaúng phaûi laø suùc sinh chaêng? Ngöôi chaúng phaûi laø ngöôøi coù hai hình chaêng? Ñöùc Phaät daïy: Töø nay veà sau, cho pheùp tröôùc hoûi möôøi ba naïn söï, sau ñoù môùi cho thoï giôùi cuï tuùc. Neân taùc phaùp yeát-ma nhö sau ñeå thoï giôùi cuï tuùc. Baáy giôø baûo ngöôøi muoán thoï giôùi ñöùng choã maét thaáy maø tai khoâng nghe. Giôùi sö taùc baïch yeát-ma nhö sau: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Vò kia teân laø..., theo Tyø-kheo hieäu..., caàu thoï giôùi cuï tuùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän sai Tyø-kheo hieäu... laøm giaùo thoï sö. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Baáy giôø, thaày giaùo thoï ñeán choã ngöôøi kia, noùi: - Ñaây laø An-ñaø-hoäi, ñaây laø uaát-ñaø-la-taêng, ñaây laø Taêng-giaø-leâ, ñaây laø baùt. Y baùt naøy laø cuûa ngöôi phaûi khoâng? Vò kia traû lôøi: - Vaâng, laø cuûa con. Thaày giaùo thoï noùi: - Thieän nam töû, laéng nghe! Nay chính laø luùc caàn söï chí thaønh. Toâi seõ hoûi oâng. Theo lôøi hoûi cuûa toâi, oâng cöù traû lôøi ñuùng nhö söï thaät. Ñieàu naøo thaät oâng cöù noùi thaät. Ñieàu naøo khoâng thaät oâng cöù noùi khoâng thaät. Teân oâng laø gì? Hoøa thöôïng oâng laø ai? OÂng ñuû hai möôi tuoåi chöa? Y baùt cuûa oâng ñaày ñuû khoâng? Cha meï oâng coù cho pheùp khoâng? OÂng khoâng phaûi laø ngöôøi maéc nôï chaêng? OÂng khoâng phaûi laø ñaày tôù chaêng? OÂng khoâng phaûi laø quan chöùc chaêng? OÂng coù phaûi laø ñaøn oâng khoâng? Ñaøn

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 705

oâng, coù nhöõng chöùng beänh nhö huûi, ung thö,(8l5al) huûi traéng, caøn tieâu,ñieân cuoàng. Hieän taïi oâng coù caùc chöùng beänh ñoù khoâng? Neáu ngöôøi thoï giôùi noùi khoâng, thì thaày giaùo thoï noùi: - Nhö toâi vöøa hoûi oâng, laùt nöõa giöõa Taêng cuõng seõ ñöôïc hoûi nhö vaäy. Vöøa roài oâng traû lôøi vôùi toâi nhö theá naøo thì giöõa Taêng oâng cuõng traû lôøi nhö vaäy. Vò giaùo thoï noùi nhö vaäy roài, trôû vaøo trong chuùng, vôùi oai nghi nhö thöôøng leä, ñöùng choã vöøa taàm tay ñoái vôùi chuùng,l>40 taùc baïch: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Tyø-kheo hieäu... caàu thoï giôùi cuï tuùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi

Taêng, Taêng chaáp thuaän, toâi ñaõ hoûi xong, cho pheùp ngöôøi aáy vaøo. Ñaây laø lôøi taùc baïch. ii. Giôùi töû baïch Taêng Ngöôøi thoï giôùi vaøo roài, thaày giaùo thoï caàm hoä y baùt, baûo ngöôøi aáy kính leã döôùi chaân Taêng, roài daïy, tröôùc giôùi sö, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, chaép tay, höôùng daãn hoï taùc baïch ñeå xin giôùi nhö sau: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Con teân laø... theo Tyø-kheo hieäu... caàu thoï giôùi cuï tuùc. Con teân laø... nay ñeán trong chuùng Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo hieäu... laøm Hoøa thöôïng. Xin chuùng Taêng duõ loøng thöông cöùu vôùt con. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng thöa nhö vaäy. Baáy giôø vò giôùi sö neân taùc phaùp yeát-ma nhö sau: - Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Tyø-kheo hieäu... caàu thoï giôùi cuï tuùc. Nay ngöôøi naøy teân laø... theo chuùng Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo hieäu... laøm Hoøa thöôïng. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän cho pheùp toâi hoûi caùc naïn söï. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Thieän nam töû, laéng nghe! Nay chính laø luùc caàn söï chí thaønh, luùc noùi thaät. Nay toâi seõ hoûi oâng. OÂng neân theo söï thaät maø traû lôøi. OÂng teân laø gì? Hoøa thöôïng oâng laø ai? OÂng ñuû hai möôi tuoåi chöa? Ba phaùp y vaø baùt coù ñuû khoâng? Cha meï oâng coù cho pheùp oâng khoâng? OÂng coù maéc nôï ai khoâng? OÂng coù phaûi laø ñaày tôù khoâng? OÂng coù phaûi laø ngöôøi cuûa nhaø quan khoâng? OÂng coù phaûi laø ñaøn oâng khoâng? Ñaøn oâng coù nhöõng chöùng beänh huûi, ung thö, huûi traéng, caøn khoâ, ñieân cuoàng. Hieän taïi oâng coù nhöõng chöùng beänh nhö vaäy khoâng? Neáu ngöôøi aáy noùi khoâng, thì baïch töù yeát-ma nhö sau: iii. Baïch töù yeát-ma

l>40. Khoaûng caùch giöõa giaùo thoï vôùi caùc Tyø-kheo khaùc trong giôùi tröôøng.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 706

- Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... theo Tyø-kheo hieäu... caàu thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi naøy teân laø..., nay ñeán giöõa Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo hieäu... laøm Hoøa thöôïng. Ngöôøi naøy teân laø..., töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, tuoåi ñuû hai möôi, ba y vaø baùt ñaày ñuû. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, nay Taêng trao cho ngöôøi teân laø... giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo hieäu... laøm Hoøa thöôïng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø..., theo Tyø-kheo hieäu... caàu thoï giôùi cuï tuùc. Nay ngöôøi naøy teân laø... ñeán xin Taêng thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo hieäu... laøm Hoøa thöôïng. Ngöôøi naøy teân laø..., töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, tuoåi ñuû hai möôi, ba y vaø baùt ñaày ñuû. Nay Taêng trao cho ngöôøi teân laø... naày giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo hieäu... laøm Hoøa thöôïng. Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän Taêng trao cho ngöôøi teân... giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo hieäu... laøm Hoøa thöôïng, thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Ñaây laø yeát-ma thöù nhaát. Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. - Taêng ñaõ chaáp thuaän cho ngöôøi teân laø... thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo hieäu... laøm Hoøa thöôïng roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc naøy ñöôïc ghi nhaän nhö vaäy. iv. Truyeàn phaùp töù khí vaø töù y Baáy giôø, coù Tyø-kheo thoï giôùi cuï tuùc roài, Chuùng Taêng ñeàu veà laïi truù xöù. Vôï cuõ cuûa vò aáy ôû caùch choã thoï giôùi khoâng xa, ñeán hoûi: -

Vöøa roài oâng laøm gì? Vò aáy traû lôøi: - Toâi thoï giôùi cuï tuùc. Vôï cuõ noùi: - Baây giôø oâng coù theå laøm chuyeän nhö vaäy, nhö vaäy, goïi laø laàn cuoái cuøng khoâng? Ngöôøi thoï giôùi cuï tuùc aáy lieàn laøm vieäc baát tònh nhö vaäy nhö vaäy roài, sau ñoù môùi veà laïi truù xöù. Caùc Tyø-kheo hoûi: - Thaày laøm gì maø veà sau? Vò kia lieàn ñem nhaân duyeân treân trình baøy ñaày ñuû laïi vôùi caùc Tyø- kheo. Caùc Tyø-kheo noùi: - Ngöôi haõy dieät nhanh ñi! Ngöôi haõy bieán maát nhanh ñi! Ngöôi ñaõ laøm vieäc nhö vaäy, khoâng ñöôïc ôû laïi ñaây nöõa. Ngöôøi kia noùi: - Vieäc toâi laøm ñoù laø vieäc khoâng neân laøm sao? Caùc Tyø-kheo noùi:

- Dó nhieân laø ñieàu khoâng ñöôïc laøm. Vò aáy noùi: - Taïi sao khoâng noùi tröôùc vôùi toâi, ñeå toâi traùnh khoâng laøm ñieàu ñ où? Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân daïy: a. Töù khí Töø nay veà sau, taùc phaùp yeát-ma roài neân noùi tröôùc boán phaùp Ba- la-di. - Thieän nam töû laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai, baäc Chí chaân, Ñaúng chaùnh giaùc noùi boán phaùp Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo naøo phaïm moãi moät trong boán thì chaúng phaûi laø Sa-moân, chaúng phaûi laø Thích töû. l. Tuyeät ñoái, oâng khoâng ñöôïc phaïm daâm, laøm baát tònh haïnh. Neáu Tyø-kheo phaïm baát tònh haïnh, haønh phaùp daâm duïc, cho ñeán cuøng loaøi suùc sinh, thì chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi Thích töû. Ñöùc Theá Toân noùi thí duï: Nhö ngöôøi bò chaët ñaàu khoâng theå soáng trôû laïi. Tyø-kheo cuõng nhö vaäy, phaïm phaùp Ba-la-di roài, khoâng theå trôû laïi thaønh Tyø-kheo haïnh. Ñaây laø ñieàu maø troïn ñôøi oâng khoâng ñöôïc laøm, oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Traû lôøi laø ñöôïc. 2. Tuyeät ñoái, oâng khoâng ñöôïc troäm caép, cho ñeán moät laù caây, coïng coû. Neáu Tyø-kheo aên troäm cuûa ngöôøi naêm tieàn trôû leân, töï mình laáy, daïy ngöôøi laáy, töï mình phaù, daïy ngöôøi phaù, töï mình chaët, daïy ngöôøi chaët, hoaëc ñoát, hoaëc choân, hoaëc laøm cho hoaïi saéc. Vò aáy chaúng phaûi laø Sa- moân, chaúng phaûi laø Thích töû. Thí nhö caây ña-la bò moi ruoät, khoâng theå sinh tröôûng. Tyø-kheo phaïm Ba-la-di cuõng vaäy, khoâng theå trôû laïi thaønh Tyø-kheo haïnh. Trong ñieàu naøy, troïn ñôøi oâng khoâng ñöôïc laøm, oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Traû lôøi laø ñöôïc. >. Tuyeät ñoái, oâng khoâng ñöôïc ñoaïn maïng soáng cuûa chuùng sinh, cho ñeán loaøi kieán. Neáu Tyø-kheo coá yù töï tay mình ñoaïn maïng ngöôøi, tìm dao trao cho ngöôøi, daïy baûo caùch cheát, khen söï cheát, khuyeân cho cheát, trao cho ngöôøi phi döôïc, hoaëc laøm ñoïa thai, nguyeàn ruûa cho cheát, töï mình taïo phöông tieän, daïy ngöôøi taïo phöông tieän, thì chaúng phaûi Sa- moân, chaúng phaûi Thích töû. Thí nhö caây kim bò söùt ñít khoâng theå duøng ñöôïc nöõa. Tyø-kheo cuõng vaäy, neáu Tyø-kheo phaïm Ba-la-di, khoâng theå trôû laïi thaønh Tyø-kheo haïnh nöõa. Trong ñieàu naøy, troïn ñôøi oâng khoâng ñöôïc laøm, oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Traû lôøi laø ñöôïc. 4. Tuyeät ñoái, oâng khoâng ñöôïc noùi doái, cho ñeán noùi giôõn chôi. Neáu Tyø-kheo chaúng phaûi chaân thaät, chaúng phaûi mình töï coù maø töï noùi: “Toâi

ñöôïc phaùp thöôïng nhaân, ñöôïc thieàn, ñöôïc giaûi thoaùt, ñöôïc ñònh, ñöôïc boán khoâng ñònh, ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, quaû Tö-ñaø-haøm, quaû A- na-haøm, quaû A-la-haùn, trôøi ñeán, roàng ñeán, quyû thaàn ñeán," thì chaúng phaûi Sa- moân, chaúng phaûi Thích töû. Thí nhö hoøn ñaù lôùn bò vôõ laøm hai khoâng theå hieäp laïi ñöôïc. Tyø-kheo cuõng vaäy, phaïm phaùp Ba-la-di, khoâng theå trôû thaønh Tyø-kheo haïnh. Trong ñieàu naøy, troïn ñôøi oâng khoâng ñöôïc laøm, oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Traû lôøi laø ñöôïc. b. Töù y - Thieän nam töû laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai laø baäc Chí chaân, Ñaúng chaùnh giaùc, noùi phaùp töù y. Tyø-kheo y nôi ñaây ñöôïc xuaát gia, thoï giôùi cuï tuùc, thaønh phaùp cuûa Tyø-kheo. l. Tyø-kheo y nôi y phaán taûo, nöông nôi ñaây ñaëng xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, thaønh phaùp cuûa Tyø-kheo. Trong ñaây, troïn ñôøi oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Traû lôøi laø ñöôïc. - Neáu ñöôïc cuûa lôïi do ñaøn-vieät thí y, y caét roïc hö hoaïi, thì ñöôïc nhaän. 2. Tyø-kheo y nôi khaát thöïc. Tyø-kheo nöông vaøo ñaây ñöôïc xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, thaønh phaùp Tyø-kheo. Trong ñaây, troïn ñôøi oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Traû lôøi laø ñöôïc. - Neáu ñöôïc cuûa lôïi, hoaëc Taêng sai ñi thoï thöïc hay ñaøn-vieät daâng thöùc aên vaøo nhöõng ngaøy moàng taùm, raèm, moàng moät, hoaëc thöôøng thöïc cuûa Taêng, ñaøn-vieät môøi, thì ñöôïc nhaän. >. Tyø-kheo nöông döôùi boùng caây ñöôïc xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, thaønh phaùp cuûa Tyø-kheo. Trong ñaây, troïn ñôøi oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Traû lôøi laø ñöôïc. - Neáu ñöôïc cuûa lôïi hoaëc phoøng rieâng, nhaø noùc nhoïn, phoøng nhoû, hang ñaù, hai phoøng moät cöûa, thì ñöôïc nhaän. 4. (8l6al)- Tyø-kheo nöông nôi thuoác huû laïn naøy ñöôïc xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, thaønh phaùp Tyø-kheo. Ñaây laø ñieàu troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, oâng coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Traû lôøi laø ñöôïc. - Neáu ñöôïc cuûa lôïi nhö söõa, daàu, sinh toâ, maät, thaïch maät thì ñöôïc t hoï. vi. Giaùo giôùi vaø ñaéc giôùi - OÂng nay ñaõ thoï giôùi roài. Baïch töù yeát-ma nhö phaùp, thaønh töïu ñuùng quy caùch. Hoøa thöôïng nhö phaùp, A-xaø-leâ nhö phaùp, chuùng Taêng ñuùng soá ñaày ñuû. OÂng neân kheùo thoï nhaän giaùo phaùp, neân sieâng naêng giaùo hoùa, laøm vieäc phöôùc ñöùc, tu boå thaùp, cuùng döôøng Phaät, Phaùp, Chuùng Taêng, Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ. Nhöõng gì caùc Ngaøi daïy nhö phaùp, khoâng

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 709

ñöôïc choáng traùi. Neân hoûi veà tuïng kinh, sieâng naêng caàn caàu phöông tieän, ñeå ôû trong Phaät phaùp maø ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø- ñaøm, A-na-haøm, A-la-haùn. Coù nhö vaäy môùi khoûi uoång coâng ban ñaàu phaùt taâm xuaát gia, quaû baùo cuûa noù seõ khoâng cuøng taän. Ngoaøi ra nhöõng gì chöa bieát, neân thöa hoûi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ. Töø nay veà sau, neân baûo ngöôøi thoï cuï tuùc neân ñi tröôùc roài giaûi taùn. l. Baáy giôø coù Tyø-kheo bò chuùng cöû toäi lieàn thoâi tu. Sau ñoù ñeán trong Taêng-giaø-lam thöa vôùi caùc Tyø-kheo: - Toâi muoán xuaát gia trôû laïi. Caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân naøy ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Phaät daïy: - Neân hoûi ngöôøi kia: "OÂng coù töï thaáy toäi hay khoâng?" Neáu ngöôøi aáy traû lôøi: "Toâi khoâng thaáy toäi", thì khoâng ñöôïc cho xuaát gia. Neáu noùi, "Toâi thaáy toäi", thì cho xuaát gia. Sau ñoù laïi hoûi: "OÂng coù thaáy toäi hay khoâng?" Neáu traû lôøi "Khoâng thaáy toäi", thì khoâng ñöôïc cho thoï giôùi cuï tuùc.

Neáu noùi “Thaáy toäi” thì neân cho thoï giôùi cuï tuùc. Cho thoï giôùi cuï tuùc roài neân noùi: “OÂng coù thuaän saùm hoái khoâng?” Neáu noùi “Khoâng thuaän saùm hoái”, thì khoâng ñöôïc giaûi yeát-ma. Neáu noùi “Coù theå thuaän saùm hoái”, thì neân giaûi yeát-ma. Giaûi yeát-ma roài baûo: “OÂng haõy saùm hoái.” Neáu ngöôøi aáy phaûi saùm hoái, thì toát. Neáu khoâng vaäy, chuùng Taêng hoøa hôïp thì laïi trao cho phaùp cöû toäi. Neáu chuùng Taêng khoâng hoøa hôïp thì cuøng chung soáng, khoâng phaïm. 2. Baáy giôø Toân giaû Xaù-lôïi-phaát töø choã ngoài ñöùng daäy. Troáng vai beân höõu, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, chaép tay, thöa: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi maø thoï giôùi cuï tuùc, ñöôïc goïi laø ngöôøi thoï giôùi cuï tuùc hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Ñöôïc goïi laø ngöôøi thoï giôùi cuï tuùc. Laïi hoûi: - Ngöôøi trao giôùi cuï tuùc nhö vaäy coù phaûi laø ngöôøi trao ñuùng hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Laø ngöôøi trao ñuùng. - Ngöôøi yeát-ma nhö vaäy laø ngöôøi laøm yeát-ma ñuùng hay chaêng? Ñöùc Phaät daïy: - Laø ngöôøi laøm yeát-ma ñuùng. Töø khi ñaõ cheá giôùi roài, neáu thoï giôùi cuï tuùc nhö vaäy, khoâng goïi laø

thoï giôùi cuï tuùc ñuùng.

>. Laïi hoûi:

- Tam ngöõ thoï giôùi cuï tuùc, coù phaûi laø thoï giôùi cuï tuùc hay chaêng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Laø thoï giôùi cuï tuùc.

- Ngöôøi trao giôùi cuï tuùc laø ngöôøi trao ñuùng hay chaêng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Laø ngöôøi trao ñuùng.

- Ngöôøi laøm yeát-ma laø ngöôøi laøm yeát-ma ñuùng hay chaêng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Laø ngöôøi laøm yeát-ma ñuùng.

Töø khi ñaõ cheá giôùi roài, neáu thoï giôùi cuï tuùc nhö vaäy, khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.

4. Khoâng hoûi möôøi ba naïn söï maø thoï giôùi cuï tuùc nhö vaäy coù goïi laø thoï giôùi cuï tuùc chaêng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Laø thoï giôùi cuï tuùc.

- Ngöôøi ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc nhö vaäy laø thoï giôùi cuï tuùc ñuùng hay chaêng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Laø thoï giôùi cuï tuùc ñuùng.

Hoûi:

- Ngöôøi laøm yeát-ma nhö vaäy ñöôïc goïi laø taùc yeát-ma ñuùng hay chaêng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Laø laøm yeát-ma ñuùng.

Töø khi ñaõ cheá giôùi roài, neáu thoï giôùi cuï tuùc nhö vaäy khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.

5. Baáy giôø Toân giaû A-nan lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, troáng vai beân höõu, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, chaáp tay baïch Phaät:

- Neáu Hoøa thöôïng coù moät trong möôøi ba naïn söï, maø trao giôùi cuï tuùc cho ñeä töû, nhö vaäy coù goïi laø thoï cuï tuùc ñuùng hay chaêng?

Ñöùc Phaät daïy:

- Laø thoï giôùi cuï tuùc ñuùng.

Laïi hoûi:

- Ngöôøi ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc coù goïi laø thoï giôùi cuï tuùc ñuùng hay chaêng?

Phaät daïy:

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 7ll

- Laø thoï ñuùng. - Ngöôøi laøm yeát-ma nhö vaäy laø laøm yeát-ma ñuùng hay chaêng? Ñöùc Phaät daïy: - Laø laøm yeát-ma ñuùng. Töø khi ñaõ cheá giôùi roài, neáu trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi nhö vaäy, chuùng Taêng coù toäi. 6. Baáy giôø, coù ngöôøi theo Hoøa thöôïng khoâng trì giôùi caàu thoï giôùi cuï tuùc, sau ñoù coù söï nghi ngôø. Ñöùc Phaät hoûi: - OÂng coù bieát vò Hoøa thöôïng aáy khoâng trì giôùi hay khoâng? Vò aáy thöa: Khoâng bieát. Ñöùc Phaät daïy: Nhö vaäy ñöôïc goïi laø thoï giôùi cuï tuùc. Laïi coù ngöôøi theo Hoøa thöôïng khoâng trì giôùi thoï giôùi cuï tuùc, sau ñoù laïi coù söï nghi ngôø. Ñöùc Phaät hoûi: - OÂng coù bieát Hoøa thöôïng aáy khoâng trì giôùi hay khoâng? Vò aáy traû lôøi: bieát. Ñöùc Phaät baûo: - OÂng coù bieát laø khoâng ñöôïc theo ngöôøi nhö vaäy thoï giôùi cuï tuùc hay khoâng? Vò aáy traû lôøi: khoâng bieát. Ñöùc Phaät daïy: - Tröôøng hôïp naøy ñöôïc goïi laø thoï giôùi cuï tuùc. Laïi coù vò theo Hoøa thöôïng khoâng trì giôùi thoï giôùi cuï tuùc, sau ñoù coù söï nghi. Ñöùc Phaät hoûi: - OÂng coù bieát Hoøa thöôïng khoâng giöõ giôùi chaêng? Vò aáy traû lôøi: bieát. Ñöùc Phaät baûo: OÂng coù bieát ngöôøi nhö vaäy thì khoâng ñöôïc theo thoï giôùi cuï tuùc hay khoâng? Vò aáy traû lôøi: bieát. Ñöùc Phaät baûo: OÂng coù bieát, ngöôøi nhö vaäy theo thoï giôùi cuï tuùc thì khoâng ñaéc giôùi cuï tuùc hay khoâng? Ñaùp: Khoâng bieát. Ñöùc Phaät daïy: - Tröôøng hôïp naøy ñöôïc goïi laø thoï giôùi cuï tuùc. Baáy giôø, laïi coù vò theo Hoøa thöôïng khoâng trì giôùi thoï giôùi cuï tuùc, sau ñoù coù söï nghi. Phaät hoûi: - OÂng coù bieát Hoøa thöôïng khoâng giöõ giôùi chaêng? Vò aáy traû lôøi: bieát.

Ñöùc Phaät daïy:

- OÂng coù bieát ngöôøi nhö vaäy thì khoâng ñöôïc theo thoï giôùi cuï tuùc hay khoâng?

Vò aáy traû

lôøi: bieát. Phaät hoûi:

- OÂng coù bieát, theo ngöôøi nhö vaäy thoï giôùi cuï tuùc thì khoâng thaønh thoï giôùi cuï tuùc hay khoâng?

Vò aáy traû

lôøi: bieát. Ñöùc

Phaät daïy:
- Khoâng goïi laø thoï giôùi cuï tuùc.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.